

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3317

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 3, 4, 5, 6

Τι απώθηκε στο 7ο BIM Conference: Προς νέα Τεχνική Οδηγία του ΤΕΕ για το BIM, ο ευρωπαϊκός Κανονισμός για την υποχρεωτικότητα στα μεγάλα δημόσια έργα και πετυχημένα παραδείγματα εφαρμογής BIM στο πεδίο

- Η ψηφιακή εποχή στις κατασκευές γίνεται πράξη

- Παρουσιάστηκε νέα, προτεινόμενη, Τεχνική Οδηγία του ΤΕΕ BIM 01 για τα Κτιριακά έργα

- Οι ευρωπαϊκές εξελίξεις θα καταστήσουν την υιοθέτηση του BIM υποχρεωτική για τα μεγάλα δημόσια έργα

- Μετρήσιμα οφέλη αποδεικνύουν πώς η ψηφιακή διαχείριση πληροφοριών εξοικονομεί χρόνο, μηδενίζει αστοχίες στο εργοτάξιο και επιλύει κρίσιμα προβλήματα

Σελ 1 και 7

ΥΠΕΘΟΟ: Πάνω από 100 δις ευρώ εξασφαλισμένη χρηματοδότηση επενδύσεων για την επόμενη ημέρα του ΤΑΑ

Σελ 8

Κ. Μπισσατάκης: Ανάγκη μεγαλύτερης ευελιξίας για μέτρα στήριξης σε ευάλωτα νοικοκυριά και επιχειρήσεις

- Χωρίς συμπεράσματα για την ενέργεια ολοκληρώθηκε η πρώτη ημέρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Σελ 9

ΥΠΕΝ: Η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα για την οποία εγκρίθηκε η ρήτρα διαφυγής

Σελ 10

ΣΤΕ: Τέλος στους πλεστηριασμούς πρώτης κατοικίας για οφελές προς το Δημόσιο

- Εφόσον υπάρχουν άλλα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να ικανοποιήσουν το ύψος της οφελής

Σελ 11, 12

Η στεγαστική κρίση και η έλλειψη προσιτής κατοικίας

- Τα προβλήματα και οι ευκαιρίες στην αγορά ακινήτων

Σελ 13

Πίσω στα ενοίκια, χωρίς που ερμηνεύουν και νέοι που γυρίζουν την πλάτη στις κατασκευές

Σελ 14

Πολιτικές Προστασίας: Εντός μηνός το νέο σύστημα αποζημιώσεων για φυσικές καταστροφές

- Ενασχύσεις σε πέντε ημέρες

Σελ 15

Ελληνικό: 800 δωμάτια φοιτητικής κατοικίας - Στόχος τα πρώτα 130 την επόμενη διετία

Σελ 16

Προϋπολογισμός: Πρωτογενές πλεόνασμα 7,589 δις ευρώ στο ανειρόμενο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2026

Σελ 17

IOBE: Ανάπτυξη 1,8% το 2026, 1,9% το 2027 - Στο 4% ο πληθωρισμός

Σελ 18

Κ. Πιερρακάκης στο ΔΝΤ: Η Ευρώπη αντέχει στα διαδοχικά σοκ

Σελ 19

«Πυρετός» προετοιμασίας για την ελληνική διαστημική αποστολή - Υπό εξέταση 40 πακέτα στο πλαίσιο του επιστημονικού έργου που θα πραγματοποιηθεί στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό

Σελ 20

Τιώρα είναι στη Σελήνη;

- Οι επιστήμονες θα καθορίσουν πώς θα υπολογίζεται ο χρόνος στον δορυφόρο της Γης, ενόψει της μελλοντικής εξερεύνησης του

Σελ 2

Προσέκως

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδο θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ 7^Ο BIM CONFERENCE: ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΟ BIM, Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ BIM ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

- Η ψηφιακή εποχή στις κατασκευές γίνεται πράξη

- Παρουσιάστηκε νέα, προτεινόμενη, Τεχνική Οδηγία του ΤΕΕ BIM 01 για τα Κτιριακά έργα

- Οι ευρωπαϊκές εξελίξεις θα καταστήσουν την υιοθέτηση του BIM υποχρεωτική για τα μεγάλα δημόσια έργα

- Μετρήσιμα οφέλη αποδεικνύουν πώς η ψηφιακή διαχείριση πληροφοριών εξοικονομεί χρόνο, μηδενίζει αστοχίες στο εργοτάξιο και επιλύει κρίσιμα προβλήματα

Με τη συμμετοχή εκπροσώπων από Αναθέτουσες Αρχές, Θεσμικών εκπροσώπων, κορυφαίων στελεχών του τεχνικού κόσμου και πλήθος μηχανικών, παρουσία του **Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών Χρήστου Δήμα** και του **Προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στασινού** πραγματοποιήθηκε για 7η χρονιά το «The BIM Conference», το μεγάλο συνέδριο για το Building Information Modeling που συνδιοργανώνει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και η Boussias Events.

Το σύνολο των συμμετεχόντων υπογράμμισε την κομβική μεταβατική περίοδο που διανύουν οι κατασκευές στην Ελλάδα καθώς το δίλημμα δεν είναι η χρησιμότητα του εργαλείου αλλά ζητήματα οργάνωσης των αναθεωρούσων αρχών και η προσαρμογή του τεχνικού κόσμου και της αγοράς. Όλα υπό το βάρος της υποχρεωτικότητας εφαρμογής του BIM που θα επιβάλλει το νέο κανονιστικό πλαίσιο που προωθείται από την ΕΕ, αρχής γενομένης από τα μεγάλα έργα υποδομών.

Στο πλαίσιο που διαμορφώνεται, ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η παρουσίαση της Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ BIM 01 για τα Κτιριακά έργα και η οποία θα τεθεί σε κλειστή και στοχευμένη διαβούλευση, ως πρώτη μιας σειράς τεχνικών οδηγιών που αφορά τη μεθοδολογία BIM.

Κεντρικό κομμάτι του συνεδρίου ήταν και οι παρουσιάσεις δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σχετικά με τα απτά και

μετρήσιμα αποτελέσματα από την εφαρμογή του BIM σε πιλοτικά έργα καθώς και για την αντιμετώπιση κρίσεων στην υλοποίησή τους.

Σημειώνεται ότι, οι συμμετοχές στο 7ο The BIM Conference, έφτασαν τις 400 αποδεικνύοντας το ισχυρό ενδιαφέρον του τεχνικού κόσμου για το ψηφιακό μέλλον των κατασκευών. Χαιρετίζοντας τη διοργάνωση ο **Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Δήμας** αναγνώρισε ότι «η επένδυση στο BIM (Building Information Modeling) δεν αποτελεί πλέον μια απλή τεχνολογική αναβάθμιση, αλλά μια στρατηγική αναγκαιότητα που καθορίζει τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα κάθε σύγχρονης επεξεργασίας στον κατασκευαστικό κλάδο».

Κατά τον χαιρετισμό του, ο **Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός** απευθύνθηκε σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την υιοθέτηση του BIM, ενώ σχολιάζοντας τις ευρωπαϊκές εξελίξεις χαρακτήρισε θετική την υποχρεωτικότητα αλλά «αυθαίρετη» τη γραφειοκρατική επιλογή των Βρυξελλών για το όριο των 25 εκατ. ευρώ στους προϋπολογισμούς έργων, στο οποίο προσανατολίζεται. Ζήτησε ουσιαστική διαβούλευση με την αγορά και άμεση αναμόρφωση του Ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις προκειμένου η Ελλάδα να είναι έτοιμη ενόψει των εξελίξεων. Αναλυτικά στις σελ 3, 4, 5, 6

ΥΠΕΘΟΟ: ΠΑΝΩ ΑΠΟ 100 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΤΑΑ

«Το Ταμείο Ανάκαμψης τελειώνει. Η επενδυτική δυναμική της Ελλάδας όμως όχι», τόνισε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών **Νίκος Παπαθανάσης** μιλώντας στο 6ο διεθνές συνέδριο του Συνδέσμου Ελλήνων Χρηματοοικονομολόγων και επισήμανε τα εργαλεία που θα χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη την επόμενη μέρα. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στη συνέχιση του ΕΣΠΑ 2021- 2027 υπογραμμίζοντας ότι απομένουν περίπου 19 δις. ευρώ προς επένδυση έως το 2029, στους πόρους του Κλιματικού Ταμείου (5 δις) και του Ταμείου Ανανθρακοποίησης Νήσων με περίπου 1,7

δις για αποθήκευση, δίκτυα και διασυνδέσεις και 2,3 δις για τα νησιά. Όπως είπε, άλλωστε, στο πλαίσιο του ενισχυμένου Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης έχουν διατεθεί 23 δις για την περίοδο 2026- 2030. Σημείωσε τέλος ότι υπάρχει το Νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο ΕΕ (2028- 2034), το οποίο θα συμφωνηθεί πιθανότατα στο Β' εξάμηνο του 2027, όταν η Ελλάδα θα κατέχει την προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ. «Ο σχεδιασμός μας ξεκινά ήδη από περίπου 49,5 δις ευρώ» τόνισε ο αναπληρωτής υπουργός.

Αναλυτικά στη σελ 7

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗΣ

Την **Τετάρτη 21 Οκτωβρίου 2026, στις 11:00**, στη Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, Λ. Αθηνών 58, στην αίθουσα του ισογείου θα πραγματοποιηθεί η 2η Ενημερωτική Εκδήλωση με θέμα: «Το φαινόμενο της Ερημοποίησης: Επιπτώσεις και μέτρα καταπολέμησης στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης».

Η εκδήλωση διοργανώνεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τη συμβολή του Εθνικού Δικτύου ΚΑΠ.

Περισσότερες πληροφορίες:

<https://www.minagric.gr/xrisimewplirofories-2/events/19917-ekdhlosh-ypaat-kap131026>

9TH CONFERENCE ON CLOUD AND INTERNET OF THINGS

9th Conference on Cloud and Internet of Things
November 02-04, 2026
Athens, Greece

Με μεγάλη ανακοινώνεται η 9η διοργάνωση του Συνεδρίου για το Cloud και το Διαδίκτυο των Πραγμάτων 2025 (CIoT'25), το οποίο θα πραγματοποιηθεί από τις **2 έως τις 4 Νοεμβρίου 2026** στην Αθήνα, Ελλάδα.

Το CIoT αποτελεί ένα υψηλής ποιότητας διεθνές φόρουμ ανταλλαγής απόψεων μεταξύ ακαδημαϊκών και εκπαιδευτών της βιομηχανίας, για ειδικούς και ερευνητές στον τομέα των ευφυών συστημάτων, του cloud computing και του Διαδικτύου των Πραγμάτων.

Ο κύριος στόχος του CIoT'26 είναι να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των συστημάτων cloud και IoT, από τους αισθητήρες/μηχανές έως τους τελικούς χρήστες που συνδέονται με το Cloud, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το δίκτυο 6G που συνδέει τόσο τον τομέα του IoT όσο και αυτόν του Cloud.

Μεγάλη τιμή αποτελεί η διοργάνωση του CIoT 2026 στην Αθήνα, Ελλάδα, και αναμένεται να συμβάλει στη συνεχή επιτυχία του συνεδρίου!

Οι συγγραφείς καλούνται να υποβάλουν πρωτότυπες εργασίες που δεν έχουν δημοσιευτεί ή υποβληθεί προς δημοσίευση αλλού.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://ciot.dnac.org/2026/>

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
20 Οκτωβρίου 2026	Εγκαίνια Έκθεσης «Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα»	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ), CityLab
23-24 Οκτωβρίου 2026	Συνέδριο ΣΕΠΟΧ «Planning for Sustainability»	Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων & Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ)

ENERGY CITIES ANNUAL FORUM 2027

Το επόμενο Ετήσιο Φόρουμ μας θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, στην Ελλάδα, στις **14-16 Απριλίου 2027**.

Ως μέλος από το 2025, η Αθήνα θα υποδεχτεί τα μέλη μας και τους επαγγελματίες του αστικού σχεδιασμού για τρεις ημέρες ανταλλαγής ιδεών, έμπνευσης και συλλογικής δράσης. Μαζί, οι συμμετέχοντες θα διερευνήσουν πώς μπορούμε να χτίσουμε τις δίκαιες, ανθεκτικές και βιώσιμες πόλεις που χρειαζόμαστε σήμερα για το αύριο.

Η διοργάνωση αυτή είναι ξεχωριστή. Η Ευρώπη συχνά αντιμετωπίζεται από το κέντρο της, με πόλεις, αφηγήσεις και λύσεις να προβάλλονται από παρόμοιες οπτικές γωνίες και προοπτικές. Ωστόσο, μερικές από τις πιο καινοτόμες και εμπνευσμένες απαντήσεις στις σημερινές κοινωνικο-περιβαλλοντικές προκλήσεις αναδύονται και αλλού: σε γειτονιές, κινήματα της βάσης, τοπικές κοινότητες και δήμους που συχνά θεωρούνται ότι βρίσκονται στην «περιφέρεια» της Ευρώπης.

Αυτή η έκδοση θα φέρει αυτούς τους τόπους στο προσκήνιο και θα τιμήσει τη συμβολή τους, ιδίως στη Μεσόγειο, τη Νότια και την Ανατολική Ευρώπη.

Το θέμα για το 2027: Ανασυγκρότηση βιώσιμων χώρων

Το θέμα «Ανασυγκρότηση βιώσιμων χώρων» αφορά τον επαναπροσδιορισμό του τρόπου με τον οποίο διαμορφώνουμε τις πόλεις και τις γειτονιές μας, ώστε να γίνουν πιο βιώσιμες, χωρίς αποκλεισμούς και ανθεκτικές. Αυτό σημαίνει προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, από τους καύσωνες και τις πλημμύρες έως άλλες αυξανόμενες περιβαλλοντικές πιέσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όλοι έχουν πρόσβαση σε ασφαλείς και οικονομικά προσιτές συνθήκες διαβίωσης.

Σημαίνει επίσης την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων και τη διασφάλιση ότι οι πιο ευάλωτοι δεν θα μείνουν πίσω. Πρόκειται για τη μεταμόρφωση των χώρων μας, ώστε να μπορούν να προστατεύουν καλύτερα τους ανθρώπους, να ανταποκρίνονται στις μελλοντικές προκλήσεις και να επιτρέπουν σε όλους να ευημερούν.

Η Αθήνα αποτελεί από καιρό γόνιμο έδαφος για κοινωνικά κινήματα, οργανώσεις της βάσης και πρωτοβουλίες από κάτω προς τα πάνω, που όλες μαζί συνθέτουν ένα πιο δίκαιο και ανθεκτικό αστικό περιβάλλον. Σε ολόκληρη την πόλη, οι κοινότητες έχουν αναπτύξει μορφές κοινωνικής καινοτομίας, πρωτοβουλίες στο πλαίσιο ενός αναδυόμενου οικοσυστήματος κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, συχνά ως απάντηση σε βαθιές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Περισσότερες πληροφορίες:

<https://energy-cities.eu/next-annual-forum-will-be-in-athens-in-april-2027/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστιάνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζοίδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ 7^Ο BIM CONFERENCE: ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΟ BIM, Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ BIM ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

- Η ψηφιακή εποχή στις κατασκευές γίνεται πράξη
- Παρουσιάστηκε νέα, προτεινόμενη, Τεχνική Οδηγία του ΤΕΕ BIM 01 για τα Κτιριακά έργα
- Οι ευρωπαϊκές εξελίξεις θα καταστήσουν την υιοθέτηση του BIM υποχρεωτική για τα μεγάλα δημόσια έργα
- Μετρήσιμα οφέλη αποδεικνύουν πως η ψηφιακή διαχείριση πληροφοριών εξοικονομεί χρόνο, μηδενίζει αστοχίες στο εργοτάξιο και επιλύει κρίσιμα προβλήματα

Με τη συμμετοχή εκπροσώπων από Αναθέτουσες Αρχές, θεσμικών εκπροσώπων, κορυφαίων στελεχών του τεχνικού κόσμου και πλήθος μηχανικών, παρουσία του **Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών Χρήστου Δήμα** και του **Προέδρου του ΤΕΕ Γιώργου Στασινού** πραγματοποιήθηκε για 7η χρονιά το «The BIM Conference», το μεγάλο συνέδριο για το Building Information Modeling που συνδιοργανώνει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και η Boussias Events.

Το σύνολο των συμμετεχόντων υπογράμμισε την κομβική μεταβατική περίοδο που διανύουν οι κατασκευές στην Ελλάδα καθώς το δίλημμα δεν είναι η χρησιμότητα του εργαλείου αλλά ζητήματα οργάνωσης των αναθετουσών αρχών και η προσαρμογή του τεχνικού κόσμου και της αγοράς. Όλα υπό το βάρος της υποχρεωτικότητας εφαρμογής του BIM που θα επιβάλλει το νέο κανονιστικό πλαίσιο που προωθείται από την ΕΕ, αρχής γενομένης από τα μεγάλα έργα υποδομών.

Στο πλαίσιο που διαμορφώνεται, ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η παρουσίαση της Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ BIM 01 για τα Κτιριακά έργα και η οποία θα τεθεί σε κλειστή και στοχευμένη διαβούλευση, ως πρώτη μιας σειράς τεχνικών οδηγιών που αφορά τη μεθοδολογία BIM.

Κεντρικό κομμάτι του συνεδρίου ήταν και οι παρουσιάσεις δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σχετικά με τα απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα από την εφαρμογή του BIM σε πιλοτικά έργα καθώς και για την αντιμετώπιση κρίσεων στην υλοποίησή τους. Σημειώνεται ότι, οι συμμετοχές στο 7ο The BIM Conference, έφτασαν τις 400 αποδεικνύοντας το ισχυρό ενδιαφέρον του τεχνικού κόσμου για το ψηφιακό μέλλον των κατασκευών.

Χρ. Δήμας: Η επένδυση στο BIM αποτελεί στρατηγική αναγκαιότητα

Χαιρετίζοντας τη διοργάνωση ο **Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρήστος Δήμας** αναγνώρισε ότι «η επένδυση στο BIM (Building Information Modeling) δεν αποτελεί πλέον μια απλή τεχνολογική αναβάθμιση, αλλά μια στρατηγική αναγκαιότητα που καθορίζει τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα κάθε σύγχρονου επιχειρήσεως στον κατασκευαστικό κλάδο».

Αναφερόμενος στις πρωτοβουλίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για τη σταδιακή ενσωμάτωση του BIM στα δημόσια έργα, σημείωσε την Ανάπτυξη Στρατηγικού Σχεδίου και Οδικού Χάρτη για την Εφαρμογή του BIM στην Ελλάδα, την Εθνική Στρατηγική και τον Οδικό Χάρτη, ο οποίος προσδιόρισε 28 παρεμβάσεις με ορίζοντα υλοποίησης πενταετίας, με έμφαση στη διακυβέρνηση, την τυποποίηση, την ενίσχυση δεξιοτήτων, τα ψηφιακά εργαλεία και την υποστήριξη της αγοράς. Επίσης, στο ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Έργων και Πόρων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,

το οποίο θα τεθεί σε παραγωγική λειτουργία, υπάρχει υποσύστημα BIM Viewer.

Σύμφωνα με τον ίδιο, «η υιοθέτηση του BIM (Building Information Modelling) στις σύγχρονες κατασκευές δεν αποτελεί απλώς μια τεχνολογική αναβάθμιση, αλλά μια εξέλιξη που μεταμορφώνει ριζικά τον τρόπο σχεδιασμού, κατασκευής και διαχείρισης των έργων», επισημαίνοντας ότι αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη δημιουργία σύγχρονων, ανθεκτικών και βιώσιμων υποδομών».

Αναγνώρισε, επίσης, ότι οι ευρωπαϊκές εξελίξεις στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και του ψηφιακού μετασχηματισμού των κατασκευών καταδεικνύουν ότι το BIM αναμένεται να αποκτήσει ολοένα και πιο κεντρικό ρόλο στα δημόσια έργα τα επόμενα χρόνια.

Γ. Στασινός: Ουσιαστική διαβούλευση με την αγορά και άμεση αναμόρφωση του νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις

Κατόπιν του χαιρετισμού του, ο **Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός** απευθύνθηκε σε όλα τα ζητήματα που αφορούν την υιοθέτηση του BIM, ενώ σχολιάζοντας τις ευρωπαϊκές εξελίξεις χαρακτήρισε θετική την υποχρεωτικότητα αλλά «αυθαίρετη» τη γραφειοκρατική επιλογή των Βρυξελλών για το όριο των 25 εκατ. ευρώ στους προϋπολογισμούς έργων, στο οποίο προσανατολίζεται. Ζήτησε ουσιαστική διαβούλευση με την αγορά και άμεση αναμόρφωση του Ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις προκειμένου η Ελλάδα να είναι έτοιμη ενόψει των εξελίξεων.

Σε ό,τι αφορά το ΤΕΕ αναφέρθηκε στο πλήθος των πρωτοβουλιών για την προετοιμασία στην πράξη του τεχνικού κόσμου, όπως είναι η TOTEE BIM 01 για τα Κτιριακά έργα που πρόκειται να τεθεί σε διαβούλευση. Κάλεσε δε την Πολιτεία να μετρήσει τις τεχνικές οδηγίες του ΤΕΕ σε υποχρεωτικές τεχνικές προδιαγραφές του Κράτους. Επίσης, σημείωσε την ανάγκη να προχωρήσει η Πολιτεία σε ένα γενναίο πρόγραμμα ενίσχυσης του τεχνικού κόσμου για ψηφιακό εξοπλισμό, λογισμικό και κατάρτιση, τονίζοντας ότι η ψηφιακή μετάβαση δεν θα γίνει ανάχωμα για τα μικρά τεχνικά γραφεία.

Ο Γιώργος Στασινός χαρακτήρισε αδιαπραγμάτευτη την τεχνολογική ουδετερότητα (OpenBIM) καθώς όπως είπε «δεν θα εγκλωβίσουμε τη χώρα, το Δημόσιο και τους μηχανικούς σε κλειστά λογισμικά ή συγκεκριμένες εταιρείες».

Α. Αναγνωστάκη: Το όριο των €25 εκατομμυρίων και το BIM: Τι σημαίνει για την Ελλάδα το επερχόμενο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ

Ανοίγοντας τις εργασίες του συνεδρίου η **Λιάνα Αναγνωστά-**

κη, Διευθύντρια Δημοσίων Σχέσεων, Διεθνών & Ευρωπαϊκών Θεμάτων του ΤΕΕ, εκλεγμένο μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της EU BIM Task Group, αναφέρθηκε εκτενώς στη νέα πρόταση ευρωπαϊκού Κανονισμού για τις δημόσιες συμβάσεις και, ειδικότερα, στο άρθρο 65, που εισάγει ρητή πρόβλεψη για την υποχρεωτική εφαρμογή του BIM, σε μεγάλα δημόσια έργα. Όπως είπε, η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς «μπορεί να επηρεάσει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται, ανατίθενται και υλοποιούνται τα δημόσια έργα στην Ευρώπη και, φυσικά, στην Ελλάδα».

Η συγκεκριμένη διάταξη εντάσσεται σε μια συνολική προσπάθεια αλλαγής της φιλοσοφίας των ευρωπαϊκών δημοσίων συμβάσεων, ενώ παρατήρησε ότι ο ενιαίος Κανονισμός που προτείνει η ΕΕ θα εφαρμόζεται άμεσα στα κράτη μέλη εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη εναρμόνιση. Η μεταρρύθμιση αυτή στηρίζεται σε πέντε βασικούς πυλώνες:

1. Απλούστευση και μεγαλύτερη ευελιξία στις διαδικασίες ανάθεσης. Στόχος είναι να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση και να καταστούν οι διαδικασίες περισσότερο λειτουργικές.
2. Μεγαλύτερη έμφαση στην ποιότητα και στη βέλτιστη σχέση τιμής και ποιότητας. Η δημόσια σύμβαση δεν αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως διαδικασία εξεύρεσης της χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς, αλλά ως εργαλείο παραγωγής πραγματικής αξίας.
3. Η ψηφιοποίηση αποκτά κεντρικό ρόλο. Προωθούνται η διαλειτουργικότητα, η ανταλλαγή δεδομένων και η ηλεκτρονική διαχείριση των διαδικασιών.
4. Επιδίδεται η διευκόλυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με περισσότερο αναλογικές απαιτήσεις.
5. Οι δημόσιες συμβάσεις συνδέονται πιο συστηματικά με ευρύτερους στόχους, όπως η βιωσιμότητα, η κοινωνική υπευθυνότητα και η ανθεκτικότητα.

Για την Ελλάδα, η αλλαγή αυτή συνεπάγεται την αναγκαιότητα προσαρμογή όχι μόνο των νομικών διατάξεων, αλλά και των διαδικασιών, των ψηφιακών εργαλείων και των δυνατοτήτων των αναθετουσών αρχών.

Υπογράμμισε ότι το υπό εξέταση Άρθρο 65 προβλέπει ότι για δημόσιες συμβάσεις έργων με εκτιμώμενη αξία ίση ή μεγαλύτερη των 25 εκατομμυρίων ευρώ, οι αναθέτοντες φορείς θα υποχρεούνται να απαιτούν τη χρήση BIM κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ενώ το BIM ορίζεται ως ένα σύνολο συνεργατικών ψηφιακών διαδικασιών που βασίζονται σε ανοικτούς, διαλειτουργικούς μορφότευπους. Στόχος του είναι η δημιουργία, η διαχείριση και η ανταλλαγή δομημένων πληροφοριών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός έργου.

Συνέχεια στη σελ 4

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ 7^ο BIM CONFERENCE: ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΟ BIM, Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ BIM ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

Λ. Αναγνωστάκης: Το όριο των €25 εκατομμυρίων και το BIM: Τι σημαίνει για την Ελλάδα το επερχόμενο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ

Συνέχεια από σελ 3

Περιγράφοντας τις προκλήσεις της εφαρμογής του προωθούμενου κανονιστικού πλαισίου, η κ. Αναγνωστάκη επισήμανε ότι απαιτούνται συγκεκριμένα εργαλεία και διαδικασίες, όπως:

- Σαφείς απαιτήσεις πληροφορίας και παραδοτέα από τις αναθέτουσες αρχές.
- Οργανωμένες διαδικασίες συνεργασίας μέσω συστημάτων όπως το Common Data Environment (CDE) και τα BIM Execution Plans.
- Εκπαίδευση των δημοσίων φορέων και υποστήριξη των επιχειρήσεων.

Εντόπιζε τη μεγαλύτερη πρόκληση για την Ελλάδα στο ότι «δεν αρκεί να μπορεί η αγορά να παράγει BIM. Πρέπει και το Δημόσιο να μπορεί να το ζητά, να το ελέγχει και να το χρησιμοποιεί. Αυτό είναι ένα ζήτημα θεσμικής και οργανωτικής ικανότητας, όχι μόνο τεχνολογίας».

«Η επιτυχία δεν θα κριθεί από το αν θα γράψουμε τη λέξη BIM στα τεύχη δημοπρατήσεων. Θα κριθεί από το αν γνωρίζουμε τι ζητάμε, γιατί το ζητάμε και πώς θα αξιοποιήσουμε αυτό που θα παραλάβουμε» επισήμανε.

Στη συνέχεια παρουσίασε έναν προτεινόμενο οδικό χάρτη μετάβασης ο οποίος αποτυπώνει μια ρεαλιστική αλληλουχία ενεργειών.

- Πρώτο στάδιο, η προετοιμασία: κοινά υποδείγματα, προδιαγραφές, εκπαίδευση και ενίσχυση των αναθετουσών αρχών.
- Δεύτερο στάδιο, η πρώτη οργανωμένη εφαρμογή σε επιλεγμένες συμβάσεις, με ουσιαστική τεχνική υποστήριξη.
- Τρίτο στάδιο, η αποτίμηση: τι λειτουργήσε, τι δεν λειτουργήσε και ποιες προσαρμογές απαιτούνται.
- Και τέταρτο στάδιο, η επέκταση της εφαρμογής, με βάση αναλογικά και τεκμηριωμένα κριτήρια.

Προειδοποίησε δε, ότι «η υποχρεωτικότητα, χωρίς προηγούμενη προετοιμασία, μπορεί να δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από εκείνα που επιδιώκει να λύσει».

«Η πρόταση του άρθρου 65 αποτελεί μια σημαντική ευρωπαϊκή εξέλιξη. Αναδεικνύει το BIM ως μέρος της ευρύτερης ψηφιακής μεταρρύθμισης των δημοσίων συμβάσεων. Για την Ελλάδα, όμως, το ουσιαστικό ερώτημα δεν είναι πλέον μόνο αν θα απαιτείται BIM, είναι πώς θα εφαρμοστεί σωστά, με ποια εργαλεία, με ποιες δεξιότητες και με ποια υποστήριξη. Η πρόκληση είναι ταυτόχρονα θεσμική, οργανωτική και τεχνική και η επιτυχία θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα καταφέρουμε να μετατρέψουμε μια ευρωπαϊκή κανονιστική κατεύθυνση σε πραγματική βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων έργων» επισήμανε.

Η ετοιμότητα των Αναθετουσών Αρχών

Ακολούθησε θεματική συζήτηση με τις Αναθέτουσες Αρχές όπου η κ. Αναγνωστάκη ως συντονίστρια επισήμανε ότι το μεγάλο επόμενο στοίχημα δεν είναι άλλο από το τι πρέπει να

έχει γίνει έγκαιρα από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να αποφευχθεί το τελευταίο χρονικό ορόσημο χωρίς προετοιμασία.

Η **Ραφαέλα Μαραγκουδάκη Γενική Διευθύντρια Στρατηγικού Σχεδιασμού Υποδομών** υπογράμμισε ότι για να προχωρήσει απρόσκοπτα η μεγάλη αυτή μεταρρύθμιση στον δημόσιο τομέα, απαιτείται ριζική τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου και συγκεκριμένα του νόμου 4412, αλλαγή των περιγραφικών τιμολογίων και κατάρτιση νέων, πρότυπων τεχνικών προδιαγραφών και τευχών δημοπράτησης. Παράλληλα, τόνισε τη σημασία της εκπαίδευσης του προσωπικού —η οποία έχει ξεκινήσει— με έμφαση στην πρακτική (hands-on) εξάσκηση σε προηγμένα λογισμικά. Σημείωσε ότι το Υπουργείο διαθέτει εξαιρετικό έμπυχο δυναμικό που, με τη σωστή επιμόρφωση και τη θετική διάθεση απέναντι στις αλλαγές, μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της επόμενης μέρας.

Από την πλευρά της, η **Γεωργία Στεφανάκου Εκτελεστική Διευθύντρια Μεγάλων Έργων ΕΥΔΑΠ ΑΕ** και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής εστίασε στην ανάγκη έγκαιρης και μεθοδικής προετοιμασίας σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο και την ΕΑΔΗΣΥ. Πρώτη προτεραιότητα για την ΕΥΔΑΠ αποτελεί ο σαφής προσδιορισμός των επιχειρησιακών στόχων και η διαχείριση των ταυτοτήτων των υποδομών της σε ψηφιακό περιβάλλον. Η ΕΥΔΑΠ έχει θέσει ως κατεπείγουσα προτεραιότητα τη σύσταση εσωτερικής επιτροπής (BIM Committee), την κατάρτιση προτύπων και την υλοποίηση πιλοτικών έργων. Ήδη, μάλιστα, έχει ξεκινήσει το πρώτο πιλοτικό έργο σε μεγάλο δίκτυο αποχέτευσης, ενώ υπάρχει πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του 2027 για εξειδικευμένη εκπαίδευση στελεχών από εξωτερικούς συμβούλους, χτίζοντας πάνω στα σεμινάρια που διοργάνωσε το ΤΕΕ το 2025 και 2026.

Ο **Ιωάννης Κανελλόπουλος General Director Project στις Κτιριακές Υποδομές ΑΕ**, μιλώντας και από την εμπειρία του ως συντονιστής της ομάδας BIM στο Υπουργείο Υποδομών, παρομοίωσε τη σημερινή μετάβαση από το ηλεκτρονικό σχέδιο (DWG) στον ψηφιακό μοντελισμό με το πώς πέρασε κάποτε ο κλάδος από το ραπιδόγραφο στο CAD. Υπενθύμισε ότι παρά τις αρχικές καθυστερήσεις και τους διασταγμούς, η αγορά αναγκάστηκε να προσαρμοστεί. Τονίζοντας ότι το BIM δεν είναι απλώς ένα σχεδιαστικό εργαλείο αλλά μια ολική αλλαγή φιλοσοφίας, επανέφερε το κλασικό τρίπτυχο των κατασκευών (χρόνος, χρήμα, ποιότητα), σημειώνοντας ότι με τη σωστή εφαρμογή του BIM ο κλάδος μπορεί να τα εξασφαλίσει και τα τρία ταυτόχρονα.

Ο ρόλος της επαρκούς εκπαίδευσης

Ο **Issam Elabssi Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) & Διευθυντής - AIDIGITS LTD** απαντώντας σε ερωτήσεις των συμμετεχόντων στο συνέδριο, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα

των ανθρώπινων πόρων και την αναβάθμιση δεξιοτήτων μέσω της επαρκούς εκπαίδευσης, παράλληλα με την κατάλληλη ενημέρωση των στελεχών διοίκησης. Αναφορικά με τα πιλοτικά έργα υιοθέτησης BIM, συνέστησε οι εταιρείες να επιλέγουν ρεαλιστικά μεγέθη.

Σύμφωνα με τον ίδιο, δεδομένου ότι η πλειονότητα των υποδομών είναι ήδη κατασκευασμένη, είναι αναγκαία η ψηφιοποίηση των υφιστάμενων κτιρίων, νοσοκομείων και εγκαταστάσεων. Τα ψηφιακά δίδυμα (digital twins) είναι απαραίτητα, όπως τόνισε, για να γνωρίζει ο οργανισμός τα περιουσιακά του στοιχεία, να τα συντηρεί και να προϋπολογίζει σωστά τα κόστη λειτουργίας.

Ο **Γιώργος Κοντόπουλος (Senior Manager, PwC)**, αναφέρθηκε σε έρευνα που πραγματοποίησε η εταιρεία και σύμφωνα με την οποία, οι οργανισμοί σκοντάφτουν διαρκώς σε τρία βασικά εμπόδια: την αντίσταση στην αλλαγή (όπου η εξοικείωση συγχέεται λανθασμένα με τη λειτουργικότητα), το παρόδοξο της επένδυσης (όπου το BIM αντιμετωπίζεται λογιστικά ως κόστος χωρίς σαφές business case) και την αποστροφή προς το ρίσκο λόγω νομικής ασάφειας. Ως αντίδοτο, πρότεινε το σύστημα Invisible Decision System, το οποίο καλεί τους οργανισμούς να απαντήσουν σε τέσσερα θεμελιώδη ερωτήματα προτού παράξουν ανεξέλεγκτα terabytes δεδομένων: για ποια απόφαση (purpose), ποιος έχει την ευθύνη (ownership), πότε η πληροφορία είναι έτοιμη (readiness) και πώς επιβάλλεται η διαδικασία (enforcement).

Δυνατότητα λήψης αποφάσεων με βάση αξιόπιστα δεδομένα

Από την πλευρά του, ο **Μάνος Βράϊλας, Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. του ΣΤΕΑΤ** μίλησε για «το BIM από την πλευρά του κατασκευαστή». Εξακθάρισε ότι η μεγαλύτερη αξία του BIM δεν περιορίζεται στις γρήγορες και αυτοματοποιημένες προμετρήσεις, αλλά έγκειται στη δυνατότητα λήψης αποφάσεων βασισμένων σε αξιόπιστα δεδομένα και όχι σε εικασίες. Υπενθύμισε μάλιστα ότι ο όρος building αναφέρεται ευρύτερα στην έννοια του «κτίζω» (δρόμους, γέφυρες, σήραγγες, δίκτυα και όχι μόνο κτίρια), υπογραμμίζοντας ότι τα μεγάλα έργα υποδομής έχουν τεράστια ανάγκη από ψηφιακό συντονισμό. Τόνισε την ανάγκη ύπαρξης σαφών απαιτήσεων εργοδότη (Employer's Information Requirements - EIR) στα τεύχη δημοπρατήσεων, υπενθυμίζοντας ότι η κατασκευή αποτελεί μόλις το 10-15% του συνολικού κύκλου ζωής ενός έργου, ενώ το υπόλοιπο συνδέεται με τη λειτουργία και συντήρηση για δεκαετίες.

Ακολούθησε συζήτηση με θέμα «Από την εφαρμογή του BIM στην αξία του BIM, και ο μελλοντικός ρόλος του BIM Manager» και συντονιστή τον **Σάκη Παναγιωτίδη Διευθυντή Πωλήσεων, Alphanetrix**.

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ 7^ο BIM CONFERENCE: ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΟ BIM, Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ BIM ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

Δυνατότητα λήψης αποφάσεων με βάση αξιόπιστα δεδομένα

Συνέχεια από σελ 4

Η Ευαγγελία Νηκούλη, BIM Manager της ΕΛΕΜΚΑ, παρουσίασε κάποια μετρήσιμα αποτελέσματα από την πρακτική εφαρμογή του προτύπου ISO 19650-2 στην εταιρεία. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, σε κτιριακό έργο 40.000 τ.μ., ο χρόνος προμετρήσεων έπεσε από τις 10 ημέρες σε μόλις 1, ενώ σε άλλο σύνθετο έργο, ο ψηφιακός συντονισμός περιόρισε τις γεωμετρικές συγκρούσεις (clashes) από πάνω από 12.000 σε μόλις 193 πριν ξεκινήσει η σκυροδέτηση, αποτρέποντας δαπανηρές παρεμβάσεις στο εργοτάξιο.

Στην ίδια συζήτηση, ο Κωνσταντίνος Μήτσος, Επικεφαλής του Τμήματος BIM της ΜΕΤΚΑ, παρουσίασε το πιλοτικό έργο της Παράκαμψης Χαλκίδας και Ψαχνών (17 χλμ., 6 κόμβοι, 21 γέφυρες, ένα τούνελ) και εξήγησε πώς η μοντελοποίηση από 2D αρχεία σε τρισδιάστατα περιβάλλοντα (Civil 3D και Revit) βοήθησε στη βελτιστοποίηση της μελέτης και επέτρεψε στα τοπογραφικά συνεργεία να κάνουν ακριβή ψηφιακή χάραξη απευθείας στο πεδίο. Αναφερόμενος στην τεχνητή νοημοσύνη, τόνισε ότι τα νέα εργαλεία αναβαθμίζουν τον ρόλο του BIM Manager, δίνοντας τη δυνατότητα δημιουργίας εξατομικευμένων workflows πέρα από τα στενά όρια των τυποποιημένων λογισμικών.

Παραδείγματα εφαρμογής από δημόσιους οργανισμούς

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσαν δύο παραδείγματα εφαρμογής του BIM από μεγάλες εταιρείες του Δημοσίου, τον ΑΔΜΗΕ και την ΕΥΔΑΠ, δείχνοντας ότι η αλλαγή είναι επιβεβλημένη και μέσα σε ένα αυστηρό πλαίσιο.

Μιλώντας για την «Εφαρμογή του BIM στον σχεδιασμό υποσταθμών υψηλής και υπερυψηλής τάσης», ο Κώστας Λεονταρίτης Προϊστάμενος Τμήματος Νέων Τεχνολογιών Υποσταθμών στον ΑΔΜΗΕ ΑΕ αναφέρθηκε στο πώς μια δημόσια επιχείρηση με δεσμεύσεις σε διαδικασίες όπως ΑΣΕΠ, μισθολογικά όρια και αυστηρούς μειοδοτικούς διαγωνισμούς προμηθειών, κατάφερε να εντάξει το BIM στους υποσταθμούς υψηλής τάσης. Η στρατηγική βασίστηκε σε τρία διαδοχικά στάδια: αναβάθμιση πληροφοριακών υποδομών (διπλές οθόνες, κάρτες γραφικών, CDE servers), στοχευμένη εκπαίδευση προσωπικού με φυσική παρουσία σε ειδικές αίθουσες και χορήγηση επίσημων πιστοποιητικών, και επιλογή σύνθετων πιλοτικών έργων επέκτασης (brownfield projects) με τη χρήση Lidar Scanning και Scan-to-BIM. Παράλληλα, δημιουργήθηκε εσωτερική ομάδα συντονισμού BIM 35 ατόμων, η οποία συνεδριάζει εβδομαδιαία και συγγράφει το δικό της πρότυπο BIM Manual.

Παρουσιάζοντας το «case study» πραγματικής διαχείρισης κρίσης στο πεδίο η Κάλλη Κώστα Διευθύντρια Έργων Υποδομής στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. αναφέρθηκε στην «πρωτοποριακή πρωτοβουλία ψηφιακού δίδυμου και GPR της ΕΥΔΑΠ για έξυπνη διαχείριση νερού και λυμάτων». Κατά την κατασκευή των νέων κεντρικών δικτύων αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική

(και συγκεκριμένα στη διαδρομή από τη Λεωφόρο Μεσογείων προς την Αγία Παρασκευή), τα συνεργεία βρέθηκαν προ απροόπτου λίγο πριν ξεκινήσουν τις εκσκαφές: εντοπίστηκε τυχαία στο υπέδαφος ένας τεράστιος υπόγειος οχετός ομβρίων (μια «κιβωτός» διαστάσεων 2,20 x 1,70 μέτρων) ο οποίος διέρχεταικάθετα ακριβώς πάνω από τη μελετημένη χάραξη του νέου αγωγού ακαθάρτων. Η ομάδα της ΕΥΔΑΠ κλήθηκε να απαντήσει αν ο αγωγός μπορούσε να κατασκευαστεί σύμφωνα με τη μελέτη ή αν απαιτούνταν αλλαγές. Οι παραδοσιακές σημειακές ερευνητικές τομές (11 συνολικά) έδωσαν μεν ορισμένες απαντήσεις, αλλά προκάλεσαν τεράστια κυκλοφοριακή συμφόρηση, όληση στους πολίτες και άφησαν κενά αβεβαιότητας για τα ενδιάμεσα τμήματα των χιλιόμετρων.

Η λύση δόθηκε με τη συνδυαστική χρήση προηγμένων τεχνολογιών. Ένα γεωραντάρ (GPR) 18 καναλιών τοποθετημένο σε όχημα της ΕΥΔΑΠ, σάρωσε γρήγορα και με εξαιρετικά πυκνή δειγματοληψία το υπέδαφος, χωρίς να απαιτούνται συνεχείς τομές και με ελάχιστη όληση της κυκλοφορίας. Τα τεράστια δεδομένα (50-60 GB) υποβλήθηκαν σε σύνθετη επεξεργασία (data processing) και μετατράπηκαν σε ένα 3D BIM Digital Twin (Ψηφιακό Δίδυμο) του υπεδάφους, ενσωματώνοντας δεδομένα GIS και γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Το ψηφιακό μοντέλο του υπεδάφους συνδυάστηκε με τη μελέτη του προτεινόμενου αγωγού και εφαρμόστηκε αυτοματοποιημένος έλεγχος συγκρούσεων (Clash Detection). Με αυτόν τον τρόπο, οι μηχανικοί απέκτησαν πλήρη εποπτεία, μπόρεσαν να αξιολογήσουν με ακρίβεια τις συγκρούσεις και να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για τον ασφαλή σχεδιασμό και την κατασκευή του έργου.

Διεθνείς τάσεις, GeoBIM και χρηματοδοτικά εργαλεία

Ο Μιχάλης Καλογιαννάκης, Εκλεγμένος Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Τοπογράφων (FIG), εστίασε στη σημασία της διεθνούς δικτύωσης και τον κομβικό ρόλο του τοπογράφου στη διασφάλιση της γεωμετρικής εγκυρότητας (Field-to-BIM, BIM-to-Field, GeoBIM). Υποστήριξε την ανάγκη θέσπισης κρατικών επιδοτήσεων (vouchers) για τη στήριξη των μικρομεσαίων τεχνικών γραφείων στη μετάβαση στο BIM και την άμεση υιοθέτηση τεχνολογιών GeoAI.

Από την πλευρά του, ο καθηγητής Sui Lai Khoo Πρόεδρος Τμήματος στο Πανεπιστήμιο UCSI, μίλησε για τη διασύνδεση του BIM με την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) και τις επιμετρήσεις ποσοτήτων (Quantity Surveying), τονίζοντας ότι η AI επιταχύνει τις διαδικασίες κοστολόγησης, χωρίς ωστόσο να αντικαθιστά την ανθρώπινη κρίση και την επιστημονική ευθύνη του μηχανικού.

Εφαρμογές Μεγάλης Κλίμακας

Στις εφαρμογές σε υφιστάμενες βιομηχανικές εγκαταστάσεις (brownfields) και στην ενσωμάτωση IoT αισθητήρων αναφέρθηκε ο Αλέξανδρος Καρδίτσας, Ιδρυτής & CEO της AKSM – Α. Καρδίτσας Τοπογραφικές και Χαρτογραφικές Εφαρμογές. Στην παρουσίασή του με θέμα «Πέρα από την αποτύ-

πωση: Μετασχηματίζοντας τα περιουσιακά στοιχεία σε έξυπνα ψηφιακά περιβάλλοντα» αναφέρθηκε στη μετάβαση από το στατικό BIM στο δυναμικό Ψηφιακό Δίδυμο (Digital Twin) για τη διαχείριση εγκαταστάσεων και την ασφάλεια εργαζομένων. Εντυπωσιακά στοιχεία από την ανακατασκευή του σταδίου Camp Nou στη Βαρκελώνη παρουσίασε ο Άρης Θεοδώρου, Ιδρυτής της και διευθύνων σύμβουλος της SDENG, στην ομιλία του με θέμα «Καινοτόμες ροές εργασίας BIM για έργα χάλυβα μεγάλης κλίμακας – Το παράδειγμα του Camp Nou». Περιέγραψε τη real-time συνεργασία ομάδων από τέσσερις ηπείρους μέσω Cloud, την πλήρη εξομίωση κατασκευής (4D-7D BIM) και την κατάργηση των παραδοσιακών as-built σχεδίων.

Στο ζήτημα της ενοποίησης του BIM με τα εργαλεία προμετρήσεων και κοστολόγησης επικεντρώθηκε ο Εμμανουήλ Μπόγρης, Διευθύνων Σύμβουλος - Επικεφαλής Αρχιτέκτων / Εμπειρογνώμονας BIM – EB/Architects. Παρουσίασε την τεχνολογική λύση BIMoQ, μιας αμφίδρομης διασύνδεσης μοντέλων Revit με εξελόφυλλα Excel μέσω δυναμικών κανόνων.

Έργα εθνικής σημασίας

Η Μαρία Καρυωτάκη Digital Engineering Senior Manager στη LAMDA Development παρουσίασε τη στρατηγική εφαρμογή BIM/GIS στο εμβληματικό έργο The Ellinikon, αναλύοντας τη δημιουργία ενός City-Scale Digital Twin, την αυστηρή τήρηση του ISO 19650 και τη χρήση Digital & Physical Tagging για τη διαχείριση παγίων (Asset Management).

Ο Jan Filip Mertens Διευθυντής του Γραφείου Αθénas της Formitas AG ανέλυσε το πιλοτικό έργο στο Κέντρο Έρευνας Μεταβολισμού στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Κολωνίας, αναδεικνύοντας τα οφέλη του Open BIM, της ρομποτικής διάνοησης οπών και της Επαυξημένης Πραγματικότητας (Gamma AR) στο εργοτάξιο.

Τις προκλήσεις διαχείρισης πληροφορίας σε υποδομές 24/7 επιχειρησιακής λειτουργίας ανέλυσαν οι Ελένη Οικονομοπούλου και Βασιλική Κουτσιμπού από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ), εστιάζοντας στην ανθρωποκεντρική εκπαίδευση του προσωπικού και τη δημιουργία δομημένου περιβάλλοντος τεχνικών δεδομένων. Στο ίδιο πλαίσιο, ο Sami Kenan, Διευθυντής BIM της SALFO & Associates παρουσίασε το έργο Scan-to-BIM του ΔΑΑ (250.000 τ.μ. σάρωσης, 70 μοντέλα BIM), υπογραμμίζοντας τη σημασία της πλήρους ικνολογίας των πηγών δεδομένων.

Στην τοποθέτησή του, ο Χρόνης Λουλάκης Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ, Πιστοποιημένος Εισηγητής Autodesk (Platinum), Ειδικός στο Revit, Loulakis & Associates, επισήμανε ότι η επένδυση σε λογισμικό δεν αυξάνει αυτόματα την παραγωγικότητα, καθώς η χαμηλή απόδοση οφείλεται συχνά στην έλλειψη στρατηγικής και την ασαφή πληροφορία.

Συνέχεια στη σελ 6

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΟ 7^Ο BIM CONFERENCE: ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΟ BIM, Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ BIM ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ Έργα εθνικής σημασίας

Συνέχεια από σελ 5

Περιγράφοντας την εξέλιξη του BIM από το 3D λογισμικό του '90 και το Clash Detection του '00 στη σημερινή εποχή της Διακυβέρνησης Δεδομένων, τόνισε ότι η επιτυχία βασίζεται ισορροπία στους ανθρώπους, τις διαδικασίες, την τεχνολογία και τη διαχείριση της πληροφορίας. Επίσης, παρουσίασε την εφαρμογή των αρχών αυτών στον Χώρο Τέχνης «Κύκλος», όπου πέτυχαν πλήρη ψηφιοποίηση ελέγχων και παραγωγής as-built μοντέλου. Στις απαιτήσεις κρίσιμων ψηφιακών υποδομών (Data Centers) αναφέρθηκε ο **Ελευθέριος Βασσάλος Διευθυντής Κατασκευών Σχεδιασμού, Μηχανικός & Κατασκευών - EMEA, DIGITAL REALTY**, παρουσιάζοντας τη χρήση AI καμερών και mobile QA/QC εργαλείων για τη σύγκριση της προόδου κατασκευής με το BIM μοντέλο σε πραγματικό χρόνο. Στη θεσμική θωράκιση του κλάδου και την εφαρμογή του ISO 19650 σε Έργα Υποδομής αναφέρθηκε ο **Μιλτιάδης Γκουντίρας, Διευθυντής Έργων (BIM) – AIDIGITS**, χαιρετίζοντας την πρωτοβουλία του ΤΕΕ για την έκδοση σχετικής Τεχνικής Οδηγίας. Παράλληλα, παρουσίασε τεχνικές λύσεις παραμετρικής μοντελοποίησης και αυτοματοποίησης χωματουργικών (Dynamo scripts) σε έργο σιδηροδρόμου υψηλής ταχύτητας.

Είναι εφικτός ο μετασχηματισμός;

Η **Brigitta Schock** εταίρος της ελβετικής εταιρείας **SCHOCKGUYAN GMBH** μετατόπισε το κέντρο βάρους από τα απλά παραδοτέα μοντέλα στη μοντελοποίηση των συστημάτων παραγωγής και στη λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για μηχανικά αναγνώσιμους οικοδομικούς κανόνες. Ο **Christoph Eichler Πρόεδρος του Building Smart στην Αυστρία**, ανέδειξε τη σημασία της πρώιμης εμπλοκής των απαιτήσεων συντήρησης (Operations & FM) από τη φάση του σχεδιασμού, εξηγώντας τη διασύνδεση των IFC μοντέλων με συστήματα ERP (SAP).

Ακολούθησε θεματική συζήτηση με τη συμμετοχή των **Brigitta Schock, Christoph Eichler, Βασιλικής Κουτσιμπού Προϊσταμένης Υπηρεσιών BIM & CAD στον ΔΑΑ** και τον συντονισμό της **Λιάνας Αναγνωστάκη**, όπου υπογραμμίστηκε ομόφωνα ότι το κύριο εμπόδιο για την πλήρη υιοθέτηση του BIM δεν είναι η τεχνολογία, αλλά η αλλαγή νοοτροπίας, η οργανωτική κουλτούρα και η συνεπής εφαρμογή των προτύπων σε όλα τα στάδια κύκλου ζωής των έργων.

Στη συνέχεια διεξήχθη θεματική συζήτηση με αντικείμενο την «Παράδοση ενός Data Center με το BIM – Από τον Σχεδιασμό στην Κατασκευαστική Πραγματικότητα» και συντονιστή τον **Άγι Παπαδόπουλο, Υπεύθυνο Ανάπτυξης Επιχειρήσεων | Data Centers, Hilti Hellas SA**. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στην πρακτική εφαρμογή και υλοποίηση του έργου Athens 4 της Digital Reality στο Κορωπί (το 5ο κατά σειρά data center της εταιρείας στην Ελλάδα). Στο πάνελ συμμετείχαν εκπρόσωποι

από όλη την αλυσίδα παραγωγής του έργου:

- Ο **Ιωάννης Παπαϊωάννου, Διευθυντής Κατασκευών, DIGITAL REALTY** εξήγησε ότι η κύρια πρόκληση σχεδιασμού σε ένα data center είναι η τεράστια πυκνότητα ισχύος σε περιορισμένο χώρο: προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο ωφέλιμος χώρος για τους πελάτες (white space), συμπιέζονται οι χώροι των Η/Μ εγκαταστάσεων (grey space). Ο σχεδιασμός σε περιβάλλον BIM ήταν καθοριστικός για το clash detection (εντοπισμό συγκρούσεων) και τον συντονισμό των δικτύων.
- Ο **Δάνος Παππάς Διευθύνων Σύμβουλος / Μηχανολόγος Μηχανικός, Ecoref Innovative Consulting Engineers** τόνισε ότι το BIM λειτουργεί ως το βασικό μέσο επικοινωνίας μεταξύ των μελετητικών και κατασκευαστικών ομάδων, μέσω ενός Common Data Environment (CDE) και της χρήσης BIM Collaboration Format (BCF/chatbox).
- Ο **Κωνσταντίνος Ζαφειράτος, Διευθυντής Σχεδιασμού, METLEN ENERGY & METALS** επισήμανε ότι σε τόσο σύνθετα έργα, τα ογκώδη δίκτυα αυξάνουν το ρίσκο καθυστερήσεων και κόστους. Το BIM επέτρεψε την επίλυση των προβλημάτων στο στάδιο της μελέτης, αποτρέποντας αστοχίες στο εργοτάξιο.
- Η **Ευανθία Μπατζαλέξη Διευθύντρια Κατασκευαστικών Έργων, Hilti Hellas** ανέφερε ότι η Hilti ενεπλάκη από νωρίς στη μελέτη των Η/Μ στρίψεων (λαμβάνοντας υπόψη αντισεισμικές, αντιπυρικές και λοιπές προδιαγραφές). Μελετώντας τις συνδυασμένες στρίψεις των δικτύων στο μοντέλο BIM πριν την κατασκευή, επιτεύχθηκε τεράστια εξοικονόμηση υλικών, μείωση των clashes, ταχύτητα στην τοποθέτηση και βελτιστοποίηση του κόστους σε σύγκριση με προγενέστερα έργα. Οι επιβλέποντες στο εργοτάξιο χρησιμοποίησαν φορητές συσκευές (tablets) με 3D απεικόνιση του μοντέλου, διευκολύνοντας την τοποθέτηση και εξαλείφοντας την ανάγκη παραγωγής εκατοντάδων 2D σχεδίων.

Στην παρουσίασή τους για το γραφείο UDS Architects (Κύπρος), η **Χλόη Μπέλλου Εταίρος – Διευθύντρια BIM** και η **Ιωάννα Αγομαμίτου Εταίρος - Αρχιτέκτονας**, μίλησαν για τη μετάβαση της εταιρείας σε ψηφιακές διαδικασίες. Εστίασαν στο emblematic έργο «The Icon» στη Λεμεσό, ένα πολυώροφο κτίριο 23.000 τ.μ. με σύνθετο κτιριολογικό πρόγραμμα. Εξήγησαν πως, παρότι το 2016 δεν υπήρχε εγκύρια εμπειρία, τεχνολογία ή θεσμικό πλαίσιο, το έργο υλοποιήθηκε υποχρεωτικά σε collaborative BIM περιβάλλον. Μέσω clash detection, παραμετρικού σχεδιασμού (Rhino) και 3D μοντελοποίησης, επίλυσαν απαιτητικά τεχνικά ζητήματα (όπως η αιωρούμενη πιάσινα), καθιστώντας το BIM μόνιμη πρακτική του γραφείου.

Τεχνική Οδηγία ΤΕΕ B01 – «Οδηγός Εφαρμογής BIM στα Κτιριακά Έργα»

Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρέθηκε η πρωτοβουλία του **Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος** για την πρώτη εξειδικευμένη Τεχνική Οδηγία (TOTEE B01) για την εφαρμογή του BIM στα

κτιριακά έργα, η οποία θα αποτελέσει τον προπομπό για αντίστοιχες οδηγίες σε έργα υποδομών (οδοποιία, σιδηρόδρομοι, υδραυλικά).

Τον συντονισμό και την εισαγωγή έκανε η **Λιάνα Αναγνωστάκη Επιστημονική Υπεύθυνη Ομάδας ΤΕΕ**, ενώ την ομάδα αποτελούν οι:

- **Issam Elabsi** Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) & Διευθυντής - AIDIGITS LTD
- **Αθανάσιος Γκόλας**, Συνιδρυτής, BIMON.GR
- **Ιωάννης Λαδόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος, ΔΕΚΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε. & Αντιπρόεδρος, ΣΕΓΜ
- **Εμμανουήλ Ντουρλιάς**, Επικεφαλής Αρχιτεκτών Έργου,
- **Όλγα Βενετσιάνου**, Δρ. Αρχιτεκτών Μηχανικός, ΤΕΕ

Δομή και περιεχόμενο

Η TOTEE χωρίζεται σε τρία βασικά μέρη: Ανάλυση επιπέδων ωριμότητας, εργαλείων λογισμικού (Design, Simulation, FM, Cost/Time) και μετάβαση από το παρωχημένο LOD στο Level of Information Need (LOIN) σύμφωνα με το ISO 19650. Έμφαση δίνεται στη διαχείριση της απαραίτητης πληροφορίας χωρίς εισαγωγή «θορύβου» στο μοντέλο. Επίσης, παρέχει αναλυτικές κατευθύνσεις για τη σύνταξη του Appointment BEP, καθορίζοντας με σαφήνεια τους διακριτούς ρόλους, τις ευθύνες και τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας των μελών της ομάδας. Περιλαμβάνονται, επίσης, οδηγίες Μοντελοποίησης ανά Ειδικότητα, ενώ καθοριστική θεωρείται η ύπαρξη σαφούς οδηγού για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις καθώς οι σχετικές μελέτες συχνά καθυστερούν τα έργα. Το Παράρτημα Checklist (QA/QC) της TOTEE περιλαμβάνει πρακτικές λίστες ελέγχου (Quality Assurance / Quality Control Checklists) με κουτάκια ελέγχου (checkboxes) για γενικούς ελέγχους, συντεταγμένες, ανίχνευση συγκρούσεων και πληρότητα παραμέτρων πριν την παράδοση των μοντέλων.

Ο **Issam Elabsy** υπογράμμισε ότι η TOTEE βασίζεται σε διεθνή πρότυπα (ISO 19650, μοντέλο Σιγκαπούρης) αλλά είναι προσαρμοσμένη στην ελληνική πραγματικότητα από Έλληνες μηχανικούς, προσφέροντας μια έτοιμη βάση που μειώνει κατά 80% τον χρόνο προετοιμασίας ενός γραφείου για την υιοθέτηση του BIM.

Η **Λιάνα Αναγνωστάκη** έκλεισε την παρουσίαση ανακοινώνοντας το χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης της TOTEE B01:

- 23 Οκτωβρίου: Έναρξη κλειστής διαβούλευσης με τους συμμετέχοντες του συνεδρίου και θεσμικούς φορείς/stakeholders.
- 9 Νοεμβρίου: Ολοκλήρωση συλλογής παρατηρήσεων και σύνταξη απολογημένων έκθεσης αποδοχής/απόρριψης.
- Δημόσια Διαβούλευση: Ακολουθεί ευρεία δημόσια διαβούλευση 15 ημερών πριν την επίσημη έκδοση της Τεχνικής Οδηγίας με ISBN, με τελικό στόχο την υποβολή πρότασης στο Υπουργείο για την υποχρεωτική εφαρμογή του BIM στα δημόσια και ιδιωτικά έργα στην Ελλάδα.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΕΘΟΟ: ΠΑΝΩ ΑΠΟ 100 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΤΑΑ

Στο μετρήσιμο αποτέλεσμα που παράγει η οικονομική πολιτική με δημοσιονομική στοχοθεσία και κοινωνικό πρόσημο που ακολουθείται από το 2019, καθώς και στα εργαλεία που θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούν την ανάπτυξη, αναφέρθηκε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του- εκπροσωπώντας τον πρωθυπουργό- στο 6ο διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Ελλήνων Χρηματοοικονομολόγων.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο κ. Παπαθανάσης υπογράμμισε τη διεθνή ρευστότητα και τόνισε το γεγονός ότι οι αγορές «πμολογούν» πάνω απ' όλα τη δημοσιονομική αξιοπιστία και την πολιτική σταθερότητα. Και εδώ, είπε, είναι που η Ελλάδα ξεχωρίζει. Όχι πλέον ως το πρόβλημα της Ευρώπης, όπως ήμασταν πριν από δεκαπέντε χρόνια, αλλά ως ένα από τα άγιιστα σταθερότητάς της. Ενδεικτικό είναι, πρόσθεσε, ότι σήμερα η Ελλάδα δανείζεται με χαμηλότερες αποδόσεις από τη Γαλλία και την Ιταλία.

«Σκεφτείτε το αυτό. Η χώρα που κάποτε ήταν το σύμβολο της κρίσης της ευρωζώνης έχει τώρα χαμηλότερες αποδόσεις ομολόγων από δύο από τα ιδρυτικά μέλη της ΕΕ. Αυτό δεν είναι τύχη. Είναι αποτέλεσμα επιλογών: Συνεπή πρωτογενή πλεονάσματα. Πλήρης συμμόρφωση με τους νέους ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες και τη συμφωνημένη πορεία δαπανών μας. Πρόωρη αποπληρωμή των δανείων του μνημονίου. Ένα προφίλ χρέους με μέση διάρκεια 17 έως 18 έτη και μέσο κόστος τόκων κάτω από 1,8%. Και μια κυβέρνηση με καθαρή εντολή και σταθερή πλειοψηφία. Σε έναν παραγμένο κόσμο, η σταθερότητα δεν είναι σύνθημα. Είναι ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Και η Ελλάδα το διαθέτει», τόνισε.

Ο αναπληρωτής υπουργός επενθύμισε την πρόοδο σε βασικούς δείκτες, όπως: Η ανάπτυξη, που θα φτάσει στο 2% εφέτος και 2,3% το 2027, συνεχίζοντας με ρυθμούς υπερδιπλάσιους από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Οι επενδύσεις, που θα αγγίξουν το 18% το 2026 και αναμένεται ότι θα υπερβούν

το 18,5% το 2027- από 11% το 2019- η μεγαλύτερη αύξηση στην Ε.Ε.. Η ανεργία, που έπεσε στο 7,4% από 17,5% το 2019, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πάνω από 600.000 θέσεων εργασίας. Το δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, που κινείται στο 136,7% το 2026 και στο 128,8% το 2027, με στόχο το 120% το 2029, όταν ήταν πάνω από 200% το 2020.

«Η ανάπτυξη χρειάζεται χρηματοδότηση. Και εδώ η Ελλάδα έχει χτίσει κάτι μοναδικό: ένα βαθύ, διαφοροποιημένο σύνολο χρηματοδοτικών εργαλείων που λειτουργούν συνδυαστικά», σημείωσε, παραθέτοντας συγκεκριμένα μεγέθη:

1. Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF): Η Ελλάδα εξασφάλισε 36 δισεκατομμύρια ευρώ- περίπου το 16% του ΑΕΠ, το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των κρατών μελών. Έχουμε ολοκληρώσει όλα τα ορόσημα και όλα τα αιτήματα πληρωμής και αναμένουμε να λάβουμε το 100% των πόρων που μας αναλογούν.

2. ΕΣΠΑ 2021- 2027: Ένα πρόγραμμα ύψους περίπου 26 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ήδη έχουν χρηματοδοτηθεί περισσότερα από 17.600 επιχειρηματικά επενδυτικά σχέδια αξίας σχεδόν 4 δισ. ευρώ, με την Ελλάδα να κατατάσσεται μεταξύ των πρωτοπόρων κρατών μελών στην απορρόφηση.

3. Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026- 2030: Περίπου 23 δισεκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των τρεχουσών δεσμεύσεων- χρηματοδοτώντας έργα υποδομής, ενέργειας, υδάτων και ψηφιακά έργα που δεν καλύπτονται από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

4. Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (HDB): Έχει εγκρίνει περισσότερα από 60.000 δάνεια αξίας 10,5 δισεκατομμυρίων ευρώ.

«Το Ταμείο Ανάκαμψης τελειώνει. Η επενδυτική δυναμική της Ελλάδας όμως όχι», δήλωσε και αναφέρθηκε στα εργαλεία που θα χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη την επόμενη μέρα.

*Συνέχιση του ΕΣΠΑ 2021- 2027: Απομένουν περίπου 19 δισεκατομμύρια ευρώ προς επένδυση έως το 2029, επαναπροσανατολισμένα στις προτεραιότητες της ενδιάμεσης

αναθεώρησης: ανταγωνιστικότητα, αμυντική- βιομηχανική ικανότητα, ανθεκτικότητα των υδάτων, στέγασση και ενέργεια.

*Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα: Πάνω από 5 δισεκατομμύρια ευρώ για την Ελλάδα, για την προστασία των νοικοκυριών και των μικρών επιχειρήσεων κατά την πράσινη μετάβαση.

*Ταμείο Εκσυγχρονισμού & Ταμείο Αποθήκευσης Νήσων: Περίπου 1,7 δισεκατομμύρια ευρώ για αποθήκευση, δίκτυα και διασυνδέσεις, μαζί με 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ για τα νησιά. Έτσι μειώνουμε δομικά το ενεργειακό κόστος. Η Ελλάδα είναι ήδη καθαρός εξαγωγέας ηλεκτρικής ενέργειας. Στόχος μας είναι να γίνουμε ο ενεργειακός κόμβος της περιφέρειας.

*Ενισχυμένο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης: Έχουμε διαθέσει 23 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2026- 2030, υπερδιπλάσια σε σχέση με την περίοδο 2021- 2025.

*Νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο ΕΕ (2028- 2034): Θα συμφωνηθεί πιθανότατα στο Β' εξάμηνο του 2027, όταν η Ελλάδα θα κατέχει την προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ. Ο σχεδιασμός μας ξεκινά ήδη από περίπου 49,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

«Αθροίστε τα όλα μαζί, και οι εθνικοί και ευρωπαϊκοί πόροι που είναι διαθέσιμοι στην ελληνική οικονομία τα επόμενα χρόνια υπερβαίνουν τα 100 δισεκατομμύρια ευρώ. Μια γραμμή χρηματοδότησης για μια δεκαετία», σημείωσε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

«Έχουμε σταθερότητα- πολιτική, δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική. Έχουμε ανάπτυξη- υπερδιπλάσια της Ευρώπης. Και έχουμε τη χρηματοδότηση για να τη διατηρήσουμε. Αλλά η αξιοπιστία είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κερδίζει κάθε μέρα. Αυτή είναι η δέσμευσή μας: σύνεση στα δημόσια οικονομικά μας, φιλοδοξία στις επενδύσεις μας. Η δική σας δουλειά είναι να μετατρέψετε τα κεφάλαια σε ανάπτυξη. Η δική μας είναι να διασφαλίσουμε ότι η Ελλάδα παραμένει το μέρος όπου μπορείτε να το κάνετε», κατέληξε ο κ. Παπαθανάσης απευθυνόμενος στους συνέδρους.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Μη διαθέσιμες συγκεκριμένες ψηφιακές υπηρεσίες από την Παρασκευή 16 έως το Σάββατο 17 Οκτωβρίου

Σε προγραμματισμένη αναβάθμιση της Κεντρικής Βάσης Γεωχωρικών Δεδομένων προχωρά η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΓΓΠΣΨΔ) του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με στόχο τη συνεχή βελτίωση των υποδομών, καθώς και την ενίσχυση της απόδοσης και της ασφάλειας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι εργασίες αναβάθμισης έχουν προγραμματιστεί να ξεκινήσουν την Παρασκευή 16 Οκτωβρίου

στις 15:00 και αναμένεται να ολοκληρωθούν το Σάββατο 17 Οκτωβρίου στις 15:00.

Κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου 24ώρου δεν θα είναι διαθέσιμες οι εξής ψηφιακές υπηρεσίες που διαχειρίζονται γεωχωρικά δεδομένα:

- ΨΥΔΗΠΕΕΚ Δημόσιες Περιουσίες
- Μίσθωσης Αιγιαλού- Καταγγελιών (MyCoast)
- Προσδιορισμού Αντικειμενικών Αξιών Ακινήτων (Valuemarks)
- Μίσθωσης χρήσης αιγιαλού όμορου σε επιχείρηση

- Ηλεκτρονικών Δημοπρασιών απλής χρήσης αιγιαλού (Eauctions)

- Απτήσεων Εξαγοράς Διακατεχόμενων Ακινήτων ΥΠΕΘΟΟ
Όπως επισημαίνεται από τη Γενική Γραμματεία, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι τεχνικές εργασίες να ολοκληρωθούν νωρίτερα από την προγραμματισμένη ώρα, με στόχο να ελαχιστοποιηθεί η όποια όχληση από την προσωρινή μη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: ΑΝΑΓΚΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΥΕΛΙΞΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Χωρίς συμπεράσματα για την ενέργεια ολοκληρώθηκε η πρώτη ημέρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Ο πρωθυπουργός, σύμφωνα με πληροφορίες, τόνισε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ότι τα συμπεράσματα δεν ανταποκρίνονται στον επείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης που δημιουργούν οι αυξήσεις στις τιμές ενέργειας. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ανέφερε ότι χρειάζαστε μεγαλύτερη ευελιξία εντός του υφιστάμενου δημοσιονομικού πλαισίου, προκειμένου να προσφέρουμε στοχευμένα, προσαρμοσμένα και προσωρινά μέτρα στήριξης σε εύαλωτα νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Προσέθεσε πως τα μέτρα αυτά θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από εκείνο το μέρος της αύξησης των δημοσίων εσόδων που προκύπτουν λόγω του υψηλότερου πληθωρισμού, με παράλληλη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. «Πρέπει να γεφυρώσουμε το χάσμα ανάμεσα στην ανάγκη να δράσουμε και στη δυνατότητά μας να το πράξουμε», τόνισε. Υπογράμμισε επίσης την επείγουσα ανάγκη επανεξέτασης βασικών χαρακτηριστικών του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων

Εκπομπών (ETS). Παρότι θα πρέπει να παραμείνει βασικός πυλώνας της στρατηγικής της ΕΕ για την απανθρακοποίηση, δεν μπορεί να λειτουργεί σαν να μην έχουν αλλάξει οι συνθήκες από την χρονική στιγμή υιοθέτησής του, σημείωσε.

Χωρίς συμπεράσματα για την ενέργεια Ευρωπαϊκό Συμβούλιο - Τα επόμενα βήματα στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό

Ολοκληρώθηκε η πρώτη ημέρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, χωρίς να υπάρξει συμφωνία επί των συμπερασμάτων για το κρίσιμο ζήτημα της ενέργειας.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο, οι ηγέτες συζητήσαν τα βασικά στοιχεία που απαιτούνται για την επίτευξη ενός ισορροπημένου συμβιβασμού, με βάση την επικαιροποιημένη διαπραγματευτική πρόταση της ιρλανδικής προεδρίας. Παράλληλα, κάλεσαν τον πρόεδρο του

Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Αντόνιο Κόστα, να προωθήσει τις διαπραγματεύσεις, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας έως το τέλος του 2026, ώστε να ολοκληρωθεί η απαραίτητη νομοθετική διαδικασία εντός του 2027 και να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη χρηματοδότηση των δικαιούχων από τον Ιανουάριο του 2028. Σε ανάρτησή του στο X, ο Αντόνιο Κόστα αναφέρθηκε στην ολοκλήρωση της πρώτης ημέρας της Συνόδου, επισημαίνοντας ότι η τελευταία συζήτηση επικεντρώθηκε στη στρατηγική διεύρυνσης της ΕΕ και στις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις. Όπως σημείωσε, αυτή την εβδομάδα πραγματοποιήθηκαν διακυβερνητικές διασκέψεις με το Μαυροβούνιο, την Ουκρανία, τη Μολδαβία και την Αλβανία, τονίζοντας ότι η ενταξιακή διαδικασία προχωρά με κινητήρια δύναμη τις μεταρρυθμίσεις. Η προγραμματισμένη συνέντευξη Τύπου δεν πραγματοποιήθηκε λόγω της καθυστέρησης στις συζητήσεις, όπως ενημερώθηκαν οι δημοσιογράφοι.

ΔΟΕ: Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΑ ΥΠΕΡΒΕΙ ΤΑ 400 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΒΑΡΕΛΙΑ

Ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας ανακοίνωσε χθες ότι η συνολική ποσότητα αποθεμάτων πετρελαίου που θα διατεθούν θα υπερβεί τα 400 εκατομμύρια βαρέλια, απόφαση που είχε ληφθεί τον Μάρτιο, ενώ τα μέλη του Οργανισμού δεσμεύτηκαν να επιταχύνουν τη διάθεση των ποσοτήτων που απομένουν. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο ΔΟΕ συμφώνησε να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να ολοκληρωθεί, το συντομότερο δυνατό και λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες κάθε χώρας, η διάθεση των εναπομενάντων αποθεμάτων -περίπου 100

εκατομμύρια βαρέλια, εκ των οποίων πάνω από 20 εκατομμύρια βαρέλια ντίζελ-, πρόσθεσε ο οργανισμός.

Προτεραιότητα θα δοθεί στη διάθεση αποθεμάτων ντίζελ, ανέφερε ο Οργανισμός, μετά από συνεδρίαση του διοικητικού του συμβουλίου.

Ο ΔΟΕ είχε εγκρίνει τη διάθεση ποσότητας-ρεκόρ, ύψους 400 εκατομμυρίων βαρελίων πετρελαίου, από τα αποθέματα έκτακτης ανάγκης. Μέχρι στιγμής έχουν διατεθεί περίπου 330 εκατομμύρια βαρέλια, με ορισμένες χώρες-μέλη να έχουν απο-

δεσμεύσει μεγαλύτερες ποσότητες από αυτές που είχαν αρχικά δεσμευτεί, σημείωσε ο Οργανισμός.

Η επιτάχυνση της διάθεσης των εναπομενάντων αποθεμάτων, για τα οποία υπήρξε δέσμευση τον Μάρτιο, αναμένεται να διαχετεύσει στην αγορά περίπου 100 εκατομμύρια βαρέλια, εκ των οποίων τα 20 εκατομμύρια αφορούν ντίζελ.

Η ποσότητα αυτή ανταποκρίνεται σε αίτημα που υπέβαλαν οι χώρες της G7 νωρίτερα αυτόν τον μήνα.

ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ ΣΤΑ REGIOSTARS 2026 ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Την πρώτη θέση στον ευρωπαϊκό διαγωνισμό «REGIOSTARS 2026», στην κατηγορία «Μια Διασυνδεδεμένη Ευρώπη» (A Connected Europe), κατέκτησε το έργο ΕΣΠΑ «Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρουπόλης». Η συγκεκριμένη κατηγορία αναδεικνύει έργα που ενισχύουν τη διασυνδεσιμότητα, τη συνεργασία μεταξύ ευρωπαϊκών περιφερειών και τη δημιουργία υποδομών με σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανακοινώθηκε από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η πρωτοποριακή αυτή ενεργειακή υποδομή και το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης- Αττικής είχαν προκριθεί στις 25 τελικές υποψηφιότητες του φετινού διαγωνισμού, που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG REGIO), ανάμεσα σε 274 έργα από τα 27 κράτη- μέλη της Ε.Ε. Η παρουσίαση του έργου και η τελετή βράβευσης πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες, στο πλαίσιο

της 24ης Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Περιφερειών και Πόλεων. Το έργο επικράτησε έναντι 4 ακόμη έργων της κατηγορίας, που αφορούν στη διασυνδεσιμότητα ως μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης.

Το έργο «Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρουπόλης» αποτελεί παράδειγμα υποδομής που συνδέει την τοπική ανάπτυξη με τους ευρωπαϊκούς στόχους ενεργειακής ασφάλειας, διασυνδεσιμότητας και βιώσιμης μετάβασης, αποτυπώνοντας στην πράξη το όραμα για μια πιο ολοκληρωμένη και ανθεκτική Ευρώπη. Υλοποιήθηκε σε δύο προγραμματικές περιόδους: Εκκίνησε στο ΕΣΠΑ 2014- 2020 από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», και ολοκληρώθηκε από το πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» του ΕΣΠΑ 2021- 2027, αντλώντας ευρωπαϊκούς πόρους ύψους 226 εκατ. ευρώ.

Στον ίδιο διαγωνισμό, στην κατηγορία «Μια Πράσινη Ευρώπη»

(A Green Europe), έφτασε στον τελικό και το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης- Αττικής, που υλοποίησε ο ΑΔΜΗΕ μέσω της θυγατρικής του «Αριάδων Interconnection». Το έργο ήταν ανάμεσα στους φιναλίστ της κατηγορίας, μαζί με 4 ακόμη έργα που αφορούν στην πράσινη μετάβαση ως μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης. Η ηλεκτρική διασύνδεση Κρήτης- Αττικής υλοποιήθηκε σε δύο προγραμματικές περιόδους: συγχρηματοδοτήθηκε στο ΕΣΠΑ 2014- 2020 από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» και ολοκληρώθηκε από το πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» του ΕΣΠΑ 2021- 2027, αντλώντας ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους ύψους 524 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με το υπουργείο, η συμβολή και των δυο αυτών έργων στην ενεργειακή αυτονομία και ασφάλεια της χώρας είναι εξαιρετικά σημαντική, προσφέροντας τη δυνατότητα για πιο προσιτές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας προς όφελος των πολιτών.

ΝΕΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΣΤΗ MOTOR OIL- ΔΥΟ ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ

Νέο ατύχημα στις εγκαταστάσεις του διυλιστηρίου της Motor Oil στην Κόρινθο σημειώθηκε χθες με δυο εργαζόμενους τραυματίες.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως αναφέρει η εταιρεία, κατά τη διάρκεια προληπτικής συντήρησης σε μονάδα που βρίσκεται

εκτός λειτουργίας, σημειώθηκε συμβάν με δύο τραυματίες εργαζόμενους εργολαβικού συνεργείου, οι οποίοι διακομίστηκαν άμεσα στο νοσοκομείο Κορίνθου με κατάγματα.

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, το περιστατικό προκλήθηκε από εκτόνωση ατμού ενώ τα ακριβή αίτια και οι συνθήκες διε-

ρευνώνται σε συνεργασία με τις Αρχές.

Οι εργασίες προληπτικής συντήρησης του διυλιστηρίου αναστέλλονται μέχρι τη Δευτέρα 19/10.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΥΠΕΝ: Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΧΩΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΡΗΤΡΑ ΔΙΑΦΥΓΗΣ

Τη στρατηγική της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της πρωτοφανούς διεθνούς ενεργειακής κρίσης, τη στήριξη των ελληνικών νοικοκυριών, καθώς και τη γεωπολιτική και ενεργειακή αναβάθμιση της Ελλάδας παρουσίασε χθες ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρος Παπασταύρου, μιλώντας στην τηλεόραση του Orfē, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Ο κ. Παπασταύρου περιέγραψε με σαφήνεια το μέγεθος της διεθνούς αναταραχής, σημειώνει η ανακοίνωση του ΥΠΕΝ, επικαλούμενος δήλωση του επικεφαλής του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας, ο οποίος επισήμανε ότι η ενεργειακή κρίση που βιώνουμε σήμερα δεν έχει προηγούμενο. «Είναι πολύ μεγαλύτερη από την κρίση του 1973, του 1979 ή του 2022. Είμαστε στη μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση που είχαμε ποτέ. Μέσα σε αυτή την καταιγίδα κανείς δεν μπορεί να είναι απομονωμένος», ανέφερε χαρακτηριστικά ο υπουργός. Αναφερόμενος, δε, στα μέτρα ελάφρυνσης των καταναλωτών, ο υπουργός υπογράμμισε ότι η κυβέρνηση εξαντλεί κάθε διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο, χωρίς όμως να θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα της χώρας. «Αυτά τα 40 λεπτά μείωσης της τιμής στο πετρέλαιο θέρμανσης είναι η μεγαλύτερη μέχρι τώρα βοήθεια στους πολίτες. Δεν έχει υπάρξει αντίστοιχο μέτρο σε καμία χώρα της Ευρώπης και η Ελλάδα είναι τρίτη χώρα στην Ευρώπη σε έκταση της στήριξης», τόνισε χαρακτηριστικά. Όπως είπε, από την αρχή της κρίσης έχουν διατεθεί 1,4 δις. ευρώ, εκ των οποίων 862 εκατομμύρια ευρώ σε έκτακτα ενεργειακά μέτρα. Το πακέτο στήριξης του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Οκτωβρίου για επιδοτήσεις στα καύσι-

μα ανέρχεται σε 46 εκατομμύρια ευρώ και 52 εκατομμύρια ευρώ για την αύξηση 30% στο επίδομα θέρμανσης του χειμώνα 2026-2027. «Ο Κυριάκος Μητσοτάκης διασφαλίζει την οικονομική και πολιτική σταθερότητα στη χώρα. Προχωράμε λελογισμένα και συντονισμένα, χωρίς να αφήνουμε κανέναν πίσω», ξεκαθάρισε. Εστιάζοντας στη δημοσιονομική αξιοπιστία της χώρας μας, ο υπουργός τόνισε την ανάγκη τήρησης των κανόνων, φέρνοντας ως παράδειγμα το χαμηλό κόστος δανεισμού της Ελλάδας (3,8% στο πενταετές ομόλογο) έναντι άλλων ισχυρών ευρωπαϊκών οικονομιών. «Οι αγορές εμπιστεύονται την Ελλάδα πολύ περισσότερο από χώρες που πριν δέκα χρόνια μας κάνανε μαθήματα. Δεν πρόκειται να ξαναβάλουμε τη χώρα μας σε περιπέτειες», ανέφερε μεταξύ άλλων. Απαντώντας σε απάσεις της αντιπολίτευσης σχετικά με την πορεία των μεγάλων ενεργειακών έργων υποδομής, ο κ. Παπασταύρου παρουσίασε στοιχεία λειτουργίας του Κάθετου Διαδρόμου, ο οποίος όπως είπε, «είναι εδώ και λειτουργεί στην πράξη». Όπως τόνισε, «αν συγκρίνουμε τον Σεπτέμβριο του 2026 με τον Σεπτέμβριο του 2025, υπάρχει αύξηση εξαγωγής φυσικού αερίου από την Ελλάδα κατά 169%, το συντριπτικό ποσοστό του οποίου πηγάζει, μέσω Κάθετου Διαδρόμου, προς τον Βορρά. Οι ελληνικές ενεργειακές υποδομές αξιοποιούνται στο έπακρο. Τι συζητάμε, λοιπόν; Υπάρχουν χώρες, που θέλουν να πάρουν φυσικό αέριο και θα το πάρουν - το επιβεβαιώνουν τα νούμερα. Η ερώτηση είναι η εξής: Θέλουμε να το πάρουν διαμέσου Ελλάδας ή διαμέσου Τουρκίας; Να

τοποθετηθούμε σ' αυτό. Εγώ, ως υπουργός της ελληνικής κυβέρνησης, εργάζομαι ακριβώς για να το πάρουν από την Ελλάδα». Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ο υπουργός και στη ρήτρα ενεργειακής διαφυγής, σημειώνοντας ότι η Ελλάδα ηγείται του ευρωπαϊκού διαλόγου για την αντιμετώπιση της κρίσης, διεκδικώντας αυξημένη ευελιξία. «Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ήταν ο πρώτος στην Ευρώπη που έθεσε το θέμα της ενεργοποίησης της ρήτρας διαφυγής. Η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα για την οποία εγκρίθηκε η ρήτρα διαφυγής. Τώρα διεκδικούμε περαιτέρω ευελιξία, ώστε τα κονδύλια αυτά να μπορούν να κατευθυνθούν στοχευμένα για την άμεση ενίσχυση της κατανάλωσης των ευάλωτων νοικοκυριών», ανέφερε μεταξύ άλλων. Παράλληλα, ο υπουργός τοποθετήθηκε στα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ενεργειακών υποδομών, ξεκαθαρίζοντας ότι για την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Κύπρου, δεν υπάρχει περίπτωση να ζητηθεί άδεια από την Τουρκία. «Τελεία και παύλα. Κατηγορηματικά. Προχωράμε κανονικά βάσει του οδικού μας χάρτη, με τη συμμετοχή διεθνών κολοσσών όπως η γαλλική Meridiam και με την πλήρη στήριξη των ΗΠΑ», τόνισε, ενώ αναφορικά με τις έρευνες νότια της Κρήτης και τις αντιδράσεις της Λιβύης, δήλωσε ότι «τα κυριαρχικά μας δικαιώματα τα ασκούμε στο πεδίο, με σχέδιο και αυτοπεποίθηση και δεν υπόκεινται στον έλεγχο ή στην έγκριση κανενός».

ΨΗΦΙΣΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟ Ν/Σ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ Η ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΟΛΥΒΔΗΣ

Κατά πλειοψηφία ψηφίσθηκε το σχέδιο νόμου του υπουργείου Δικαιοσύνης για τον «Κώδικα Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών και άλλες διατάξεις» από την Ολομέλεια. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, «υπέρ» του νομοσχεδίου επί της Αρχής και στο σύνολό του ψήφισε η ΝΔ. Το καταψήφισαν

ΚΚΕ, Ελληνική Λύση, ΣΥΡΙΖΑ και Νίκη ενώ το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ τοποθετήθηκε με το «παρόν». Κατά πλειοψηφία εγκρίθηκε επίσης η τροπολογία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την επιδότηση της αμόλυβδης. Ειδικότερα, ψηφίσθηκε από ΝΔ, ΠΑΣΟΚ - ΚΙ-

ΝΑΛ και Ελληνική Λύση. Την καταψήφισαν ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ ενώ με το «παρόν» τοποθετήθηκε η Νίκη. Η Πλειύση Ελευθερίας επρόκειτο να αποστείλει αργότερα την αναλυτική της ψήφο επί του νομοσχεδίου και της τροπολογίας.

ΕΛVALHALCOR: ΔΥΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Δύο επενδύσεις της ElvalHalcor αναγνωρίστηκαν ως στρατηγικά έργα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο του Critical Raw Materials Act (CRMA). Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, πρόκειται για το νέο κέντρο ανακύκλωσης αλουμινίου στον κλάδο αλουμινίου της ElvalHalcor και το ΕΤΕOCLES στον κλάδο χαλκού, που αφορά την αξιοποίηση σκραπ χαλκού χαμηλής ποιότητας. Το νέο κέντρο ανακύκλωσης αλουμινίου έχει ήδη ενταχθεί στο πρόσφατα ανακοινωθέν επενδυτικό πλάνο της εταιρίας το οποίο θα χρηματοδοτηθεί εν μέρει μέσω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ύψους 250 εκατ. ευρώ. Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποκτά ιδιαίτερη

βαρύτητα σε μια περίοδο κατά την οποία η πρόσβαση σε κρίσιμες πρώτες ύλες αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα, την πράσινη μετάβαση και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης. Η ενίσχυση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων στην ανακύκλωση και την επεξεργασία μετάλλων αποτελεί ζήτημα πρώτης προτεραιότητας, καθώς περιορίζει τις εξωτερικές εξαρτήσεις και ενισχύει την ανθεκτικότητα των παραγωγικών αλυσίδων που υποστηρίζουν κρίσιμους κλάδους της οικονομίας. Τα έργα αυτά τοποθετούν, σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, την Ελλάδα στο επίκεντρο των προσπαθειών της Ένωσης για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και του μετασχηματισμού της ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης, συμβάλλοντας στην

ανθεκτικότητα της οικονομίας και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης. Παράλληλα, αποδεικνύουν ότι η ελληνική μεταποίηση δεν είναι απλώς ένας παραγωγικός πυλώνας της οικονομίας αλλά φορέας τεχνολογίας, καινοτομίας και βιομηχανικής ανθεκτικότητας με ευρωπαϊκή εμπειρία. Η αναγνώριση αναδεικνύει τον πρωταγωνιστικό ρόλο της ElvalHalcor στις ευρωπαϊκές αλυσίδες αείας αλουμινίου και χαλκού. Με ισχυρή παραγωγική παρουσία, διεθνή προσαρμοστικότητα και στοχευμένες επενδύσεις στην ανακύκλωση, η εταιρία συμβάλλει αποφασιστικά στη μετάβαση από ένα γραμμικό μοντέλο κατανάλωσης πόρων σε ένα σύγχρονο βιομηχανικό πρότυπο ανάπτυξης που διατηρεί πολύτιμες πρώτες ύλες εντός της ευρωπαϊκής οικονομίας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΕ: ΤΕΛΟΣ ΣΤΟΥΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΟΦΕΙΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ Εφόσον υπάρχουν άλλα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να ικανοποιήσουν το ύψος της οφειλής

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έβαλε τέλος στους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας που αποτελούν οικογενειακή στέγη, για οφειλές προς το Δημόσιο, την Εφορία, κ.λπ., εφόσον ο οφειλέτης έχει και άλλη περιουσία.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με απόφαση του ΣΤ' Τμήματος του ΣτΕ, δεν μπορεί να κατασχεθεί και να περιληφθεί σε πρόγραμμα πλειστηριασμού, η οικογενειακή κατοικία οφειλέτη, εφόσον έχει και άλλα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να ικανοποιήσουν το ύψος της οφειλής. Η απόφαση του ΣτΕ καταλαμβάνει όλες εκείνες τις περιπτώσεις οφειλών πολιτών προς το Δημόσιο, τις Δ.Ο.Υ., τους ΟΤΑ, τα ασφαλιστικά Ταμεία, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, κ.λπ. Δηλαδή, καταλαμβάνει τις οφειλές που εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Παράλληλα, κρίθηκε ότι πλέον σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας των πλειστηριασμών ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή. Δηλαδή, μπορεί να ασκήσει ανακοπή από το αρχικό στάδιο της κοινοποίησης της «κατασχετήριας έκθεσης» του ακινήτου, έως και το τελικό στάδιο, αυτό της έκδοσης του προγράμματος πλειστηριασμού. Μέχρι τώρα είχε γίνει δεκτό ότι η ανακοπή μπορούσε να ασκηθεί μόνο στο αρχικό στάδιο της κατασχετήριας έκθεσης.

Ειδικότερα, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Πειραιά ενέταξε στο πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού ακίνητο (μεζονέτα 1ου και 2ου ορόφου) 162 τ.μ. στο Μοσχάτο, ιδιοκτησίας κατά το ήμισυ, διευθύνοντα συμβούλου Ανώνυμης

Βιομηχανικής Εταιρείας, λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών της εταιρείας προς το Δημόσιο. Η μεζονέτα ήταν ιδιοκτησίας κατά 50% του διευθύνοντα συμβούλου και κατά 50% της συζύγου του.

Ο διευθύνων σύμβουλος άσκησε ανακοπή κατά του προγράμματος πλειστηριασμού στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, την οποία έκανε δεκτή και ακυρώθηκε το πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού, κρίνοντας ότι η έκδοση του προγράμματος αντίκειται στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της αναλογικότητας.

Στην συνέχεια, το Δημόσιο άσκησε έφεση και το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών την απέρριψε ως αβάσιμη και κρίθηκε ότι το εν λόγω ακίνητο, «αποτελούσε τη μοναδική κύρια κατοικία στην οποία διέμενε με την οικογένειά του, και ότι διέθετε ακίνητη περιουσία, εκτός του πλειστηριαζόμενου ακινήτου σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας» και η έκδοση του προγράμματος πλειστηριασμού «αντίκειται στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της αναλογικότητας, αφού δεν αποτελούσε πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλόμενων στο Δημόσιο χρεών, δεδομένου ότι η ικανοποίηση της απαίτησης του Δημοσίου θα μπορούσε να επιδειχθεί με λιγότερο επασχλη μέτρα».

Επίσης, το Δημόσιο υποστήριξε, ότι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. με την απόφασή του «να κατασχεθεί το συγκεκριμένο ακίνητο, αντί τυχόν άλλης περιουσίας του οφειλέτη, άσκησε την προβλεπόμενη από τον ΚΕΔΕ διακριτική του ευχέρεια, ως προς την επιλογή συγκεκριμένων μέτρων εκτέλεσης».

Το ΣτΕ με πρόεδρο τον αντιπρόεδρο Ιωάννη Γράβαρη και εισηγήτρια την σύμβουλο Επικρατείας Ελένη Παπαδημητρίου, απέρριψε ως αβάσιμη την αίτηση του Δημοσίου, υπογραμμίζοντας ότι σύμφωνα με το Σύνταγμα «η κατοικία των ανθρώπων, ως στοιχείο ουσιώδες για την αξιοπρέπεια, την ασφάλεια και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικής και οικογενειακής τους ζωής, αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης κρατικής μέριμνας». Και η κρατική μέριμνα για την πρώτη κατοικία «ανάγεται στην προστασία θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τελούντων υπό την εγγύηση του κράτους και υποχρεούνται να διασφαλίζουν, ώστε να είναι αποτελεσματική, όλα τα κρατικά όργανα, κατά χαρακτηριστική διατύπωση του άρθρου 25 παρ. 1 του Συντάγματος». Παράλληλα, το ΣτΕ αναφέρει ότι σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές, αλλά και «την απορρέουσα ευθέως από την αρχή του κράτους δικαίου, αρχή της αναλογικότητας, οσάκις η επιδίωξη σκοπού δημοσίου συμφέροντος χωρεί με τη λήψη μέτρου που έχει ως συνέπεια την στέρηση της κατοικίας ορισμένου προσώπου, πρέπει, για την εγκυρότητα κάθε πράξης που κατατείνει στην πραγμάτωση του μέτρου, από οποιαδήποτε κρατικό όργανο και αν εκδίδεται και σε κάθε στάδιο της οικείας διαδικασίας, να αποδεικνύεται ότι το μέτρο ήταν απολύτως αναγκαίο στη συγκεκριμένη περίπτωση, ότι είχε δηλαδή εξαντληθεί πριν, κάθε προσπάθεια να ικανοποιηθεί ο δημόσιος σκοπός με άλλα, πρόσφορα πλην ηπιότερα μέτρα».

Ο ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ ΜΕΛΕΤΑ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΚΤΗΜΑ ΚΑΜΠΑ

Την αναπτυξιακή προοπτική του «Cambas Gardens», στο πρώην Κτήμα Καμπά, υποστήριξε ο δήμαρχος Παλλήνης Χρήστος Αηδόνης, με εισήγησή του στο Δημοτικό Συμβούλιο. Παράλληλα, ζήτησε να διασφαλιστούν συγκεκριμένοι όροι για την κυκλοφορία, το περιβάλλον και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και επισήμανε πως η περιοχή χρειάζεται επενδύσεις που δεν δημιουργούν μόνο οικονομική αξία, αλλά αποδίδουν κοινωνικό όφελος, με σεβασμό στο περιβάλλον, στην ιστορία του τόπου και στην καθημερινότητα των κατοίκων. Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε τις γνωμοδοτήσεις για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του «Cambas Gardens» στην Κάντζα.

Για τη δημοτική Αρχή η επένδυση στο πρώην Κτήμα Καμπά αποτελεί μια σημαντική αναπτυξιακή παρέμβαση, με δυνατότητες να συμβάλει στην οικονομική δραστηριότητα, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην αποκατάσταση και επανάχρηση του ιστορικού Οινόποιου Καμπά και του παλαιού Σιδηροδρομικού Σταθμού Κάντζας, καθώς και στη δημιουργία χώρων πρασίνου, αθλητισμού και αναψυχής.

Όπως αναφέρει η δημοτική Αρχή, στόχος είναι το «Cambas Gardens» να αποτελέσει ένα νέο τοπίο, τόσο για τον δήμο Παλλήνης όσο και την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Αττικής, έναν ανοιχτό χώρο για όλους τους πολίτες, με πράσινο, αθλητισμό, πολιτισμό και αναψυχή, που θα καλύπτει τις ανάγκες της οικογένειας και θα αποτελεί προορισμό καθημερινής ζωής.

Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα εξής ζητήματα:

- Κυκλοφοριακή επιβάρυνση: Ζητούμενο να διασφαλιστεί η έγκαιρη υλοποίηση των απαραίτητων κυκλοφοριακών υποδομών, να αξιολογηθούν οι πραγματικές συνθήκες κατά τις ώρες αιχμής και να προστατευθούν οι γειτονίες της Κάντζας, της Κάτω Μπαλάνας και των γύρω οικιστικών περιοχών.

- Κοινόχρηστοι χώροι και πράσινο: Τονίζεται η ανάγκη για σαφές χρονοδιάγραμμα διαμόρφωσης και απόδοσης των προβλεπόμενων χώρων σε δημόσια χρήση, καθώς και για ξεκάθαρη κατανομή των ευθυνών συντήρησής τους, χωρίς αδικαιολόγητη μεταφορά οικονομικών βαρών στους δημότες.

- Διαχείριση απορριμμάτων: Ζητούμενο το οργανωμένο

σχέδιο διαχείρισης και ανακύκλωσης των αποβλήτων, που θα παράγονται από τη λειτουργία του συγκροτήματος, με σαφή καθορισμό των σχετικών υποχρεώσεων και χωρίς αδικαιολόγητη πρόσθετη επιβάρυνση των δημοτικών υπηρεσιών καθαριότητας.

- Περιβαλλοντική προστασία: Τονίζεται η ανάγκη συστηματικής παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, με έμφαση στη διαχείριση των υδάτων, στην επεξεργασία λυμάτων, στην προστασία των υπόγειων υδάτων και στον έλεγχο του θορύβου.

- Πολιτιστική κληρονομιά: Ζητούμενο να διασφαλιστεί η αποκατάσταση του Οινόποιου Καμπά και του Σιδηροδρομικού Σταθμού Κάντζας, με σαφές χρονοδιάγραμμα και πρόβλεψη για την πρόσβαση των πολιτών στους πολιτιστικούς χώρους.

Τέλος, για τη δημοτική Αρχή προτεραιότητα δίνεται στην κυριαρχία του πρασίνου έναντι των κτιριακών όγκων, στην υψηλή αισθητική και στη δημιουργία μιας αρχιτεκτονικής ταυτότητας, με σεβασμό στην ιστορική κληρονομιά του Κτήματος Καμπά.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΙΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Τα προβλήματα και οι ευκαιρίες στην αγορά ακινήτων

Η πρόκληση ανεύρεσης προσίτης κατοικίας, το υψηλό κατασκευαστικό κόστος, η ανάγκη αύξησης της προσφοράς νέων κατοικιών και η συνεχιζόμενη προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων βρέθηκαν στο επίκεντρο των συζητήσεων στο πλαίσιο της Prodexpo 2026, στο Ωδείο Αθηνών. Στελέχη κορυφαίων εταιρειών της αγοράς ακινήτων ανέδειξαν τις διαφορετικές ταχύτητες με τις οποίες κινείται ο κλάδος: από τη μία πλευρά, το έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον για ξενοδοχεία, logistics και σύγχρονα επαγγελματικά ακίνητα και, από την άλλη, τις αυξανόμενες δυσκολίες των νοικοκυριών να αποκτήσουν ή να νοικιάσουν κατοικία. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν νέα επενδυτικά σχέδια, εκτιμήσεις για την πορεία των τιμών και προτάσεις για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τα ζητήματα αυτά αναδείχθηκαν στο Executive Leaders' Breakfast, που προηγήθηκε των εργασιών του 27ου συνεδρίου Prodexpo. Στη 16η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης, την οποία συντόνισε ο δημοσιογράφος Ντίνος Σιωμόπουλος, εκπρόσωποι της αγοράς κατέθεσαν τις εκτιμήσεις τους για τις προοπτικές του ελληνικού real estate, τις επενδυτικές ευκαιρίες και τις θεσμικές παρεμβάσεις που θεωρούν αναγκαίες.

Ο Jeries Besarar, Διευθύνων Σύμβουλος του Polikantikia.gr μίλησε για τις θετικές επιπτώσεις του νέου πλαισίου για τις πολυκατοικίες, λέγοντας πως έρχεται να εκσυγχρονίσει ένα πλαίσιο που έμεινε αμετάβλητο για έναν αιώνα. Ειδική αναφορά έκανε στην διάταξη για τη λήψη αποφάσεων με την πλειοψηφία του 51%, κάτι που θα επισπεύσει τις διαδικασίες. Παράλληλα, το νέο πλαίσιο θα συμβάλλει στην ταχύρρυθμη είσπραξη των κοινοχρήστων, τα οποία σήμερα καθυστερούν να εισπραχθούν έως και δέκα χρόνια, καθιστώντας πιο επαγγελματικό τον ρόλο του διαχειριστή. Ο Μάξιμος Καλατζής, Διευθύνων Σύμβουλος της Makt υπογράμμισε πως η εύρεση προσίτης κατοικίας σε όλη την Ευρώπη αποτελεί πρόκληση για ολόκληρη την Ευρώπη, η χώρα μας όμως βρίσκεται σε δύσκολη θέση, καθώς οι μισθοί είναι δυσανάλογοι με τις τιμές της αγοράς ακινήτων. Τόνισε ότι το κατασκευαστικό κόστος έχει αυξηθεί κατά 50% από την εποχή του covid, ενώ αναφερόμενος στην πρόσφατη πρόταση του πρωθυπουργού για το build to rent σημείωσε πως το όφελος για έναν κατασκευαστή δεν ξεπερνά το 15%. Σύμφωνα με τον κ. Καλατζή, τα απαραίτητα πολεοδομικά εργαλεία καθυστερούν, καθώς δεν έχει

ολοκληρωθεί ούτε ένα Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο, ενώ χαρακτήρισε ως ενθαρρυντικό βήμα τη θεσμοθέτηση για πρώτη φορά της δυνατότητας μετατροπής ολόκληρου κτιρίου σε κατοικία ή γκαράζ.

Ο Τάσος Πανούσης, Διευθύνων Σύμβουλος της doValue Greece & Πρόεδρος της FinTHESIS Financing Solution Creators υπογράμμισε ότι η ελληνική αγορά διαμεσολάβησης στεγαστικών δανείων βρίσκεται πίσω σε επίπεδο ωριμότητας, αποτελώντας μόλις το 15% των στεγαστικών δανείων που εκταμιεύονται. Σε ένα σύνθετο περιβάλλον, με αυξανόμενες τιμές ακινήτων, αυξήσεις επιτοκίων και πιέσεις στο διαθέσιμο εισόδημα, υπάρχουν, όπως είπε, μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης για την αγορά, καθώς είναι όλο και πιο επιβεβλημένη η συμβουλή σε ένα δανειολήπτη για τα χρηματοδοτικά προγράμματα. Ο κ. Πανούσης έκανε λόγο για δύο τάσεις στην αγορά, τη στροφή σε μικρότερα ακίνητα και σε τραπεζικό δανεισμό, εκτιμώντας πως το 2027 θα καταγραφεί νέο υψηλό 10ετίς σε εκταμίευση στεγαστικών δανείων.

Ο Λευτέρης Ποταμιάνος, Πρόεδρος της Π.Ο.Σ.Μ.Α.Σ. κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις για να μπει μία τάξη στα μεσιτικά γραφεία, καθώς το νόμιμο είναι 6.500 και τα παράνομα 36.500. Η πρώτη αφορά στη δημιουργία μητρώου μεσιτών, ώστε να ξέρει ο πολίτης ποιος είναι πραγματικά μεσίτης και η δεύτερη στην πιστοποίηση του επαγγελματία, με απλές εξετάσεις, στα πρότυπα των ασφαλιστών. Ο κ. Ποταμιάνος στάθηκε επίσης στις ανεδαφικές προσδοκίες πολλών ιδιοκτητών για υψηλές τιμές, λέγοντας πως ο επαγγελματίας που πλησιάζει τον ιδιοκτήτη θα πρέπει να τον συμβουλέψει σωστά γιατί αλλιώς βλάπτει την αγορά. Ο Γιάννης Ρεβύθης, Ιδρυτής & Γενικός Διευθυντής της Revithis Real Estate αναφέρθηκε στην κυβερνητική πολιτική για το στεγαστικό, εκτιμώντας ότι δεν έχει καταθέσει μίγμα σωστών προτάσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος και δεν προχώρησε σε καινοτομίες για να βοηθήσει την ελληνική οικογένεια να αποκτήσει ένα σπίτι. Σύμφωνα με τον κ. Ρεβύθη η ανακοίνωση της αύξησης του 15% στον φόρο μεταβίβασης αποτελεί λανθασμένο μέτρο, εξηγώντας ότι θα πρέπει να μελετηθεί το ενδεχόμενο κατάργησης του κατασκευαστικού ΦΠΑ. Συμπλήρωσε πως με το κόστος οικοδομής να ξεπερνά τα 2.500 ευρώ το τ.μ. και τα υπόλοιπα κόστη να έχουν ανέβει, ένας κατασκευαστής μπαίνει αν δεν πουλήσει πάνω από 4.000 ευρώ το τετραγωνικό.

Ο Ερρίκος Αρώνες, Διευθύνων Σύμβουλος της Hellenic Properties, επισήμανε ότι ο τομέας της φιλοξενίας συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά για να δημιουργηθεί υπεραξία, διαπιστώνοντας μεγάλο ενδιαφέρον από τους ξένους επενδυτές. Στόχος, όπως είπε, είναι οι αγορές στις οποίες δεν στοχεύουν άλλες επενδυτικές εταιρείες, όπως οι αναδυόμενοι προορισμοί του τουρισμού στην Ελλάδα. Εκτίμησε ότι οι τιμές δεν θα διορθώσουν, καθώς οι επενδύσεις συνεχίζονται, με τους θεσμικούς επενδυτές να είναι πιο αργοί και επιλεκτικοί τα επόμενα 2-3 τρίμηνα. Προσέθεσε πως η ελληνική αγορά αποζημιώνει τον επενδυτή για το ρίσκο που παίρνει, ενώ χαρακτήρισε μεγάλο πλεονέκτημα το γεγονός ότι η χώρα έχει λύσει το πρόβλημα του χρέους. Ο Θεόδωρος Γαβριλίδης, Chief Investment Officer της LAMDA Development είπε πως το Ελληνικό έχει μπει ήδη στην καθημερινότητα όλων, αλλά το 2027 θα φέρει νέα πράγματα. Σημείωσε πως μέχρι την επόμενη Prodexpo θα λειτουργεί το μεγάλο εμπορικό κέντρο, όπως και η μαρίνα του Αγίου Κοσμά, θα ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος του πεζοδρόμου, η μεγάλη αλλαγή όμως είναι ότι θα εγκατασταθούν οι πρώτοι κάτοικοι.

Ο Γιάννης Γκάνας, Διευθύνων Σύμβουλος της Alpha Real Estate ανέφερε πως η εταιρεία έχει το πλάνο να επεκταθεί και σε άλλες υπηρεσίες, όπως οι επενδυτικές, ούσα πλέον εξωστρεφής. Όπως είπε θα επενδύσει μέρος του ενεργητικού της σε ακίνητα με στόχο να ξεπεράσει το 1 δις. ευρώ. Αναφέρθηκε επίσης και στην ενοποιημένη ιδιοκτησία συνολικής έκτασης 55.000 τ.μ στο κέντρο της Αθήνας, που δημιουργεί η εταιρεία.

Ο Νίκος Δήμτσας, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Dimand σημείωσε ότι το στεγαστικό πρόβλημα είναι δισεπίλυτο και απαιτείται το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και η συνεργασία με το δημόσιο. Προς αυτή την κατεύθυνση πρότεινε τον περιορισμό του κατασκευαστικού ΦΠΑ, λέγοντας πως έχει λειτουργήσει σε άλλες χώρες, όπως η Ιταλία. Σύμφωνα με τον κ. Δήμτσα χρειάζεται ένα σοκ προσφοράς, χρηματοδότηση χαμηλού κόστους και μεγάλης χρονικής διάρκειας, αλλά και πολεοδομικά κίνητρα. Όσον αφορά στην εταιρεία, σημείωσε πως οι Γούρνες και το κτήμα Καμπά βρίσκονται στο στάδιο των αδειοδοτήσεων και στόχος είναι να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το 2029.

Συνέχεια στη σελ 12

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΕΛΜΕΙΨΗ ΠΡΟΣΙΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Τα προβλήματα και οι ευκαιρίες στην αγορά ακινήτων

Συνέχεια από σελ 11

Ο Τάσος Καζίνος, Διευθύνων Σύμβουλος της Trastor επισημάνει ότι στην πρόσφατη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκ. ευρώ, συμμετείχαν 13 ξένοι επενδυτές, με στόχο να δοθεί νέα αναπτυξιακή ώθηση στην εταιρεία. Τα χρήματα αυτά θα επενδυθούν μέχρι το τέλος του 2027 για την απόκτηση ακινήτων. Ήδη, όπως είπε, διατέθηκαν 39 εκ. ευρώ για την απόκτηση τριών ακινήτων στο κέντρο της Αθήνας, με την εταιρεία να αναζητά ευκαιρίες στον κλάδο των logistics, ούσα κοντά σε νέες συμφωνίες. Σημείωσε ότι θα άλλαζε το στάτους των ΑΕΕΑΠ η ενοποίηση του κλάδου, προκειμένου να προσελκύσει μεγάλους ξένους επενδυτές. Ο Πάνος Καρπάθιος, Διευθύνων Σύμβουλος της Karpathios Development στάθηκε στη σημασία του σχεδιασμού και την ανάγκη να διαβλέπει μία εταιρεία την πραγματική ανάγκη. Τόνισε ότι αυτή τη στιγμή η εταιρεία έχει υπό ανέγερση 150.000 τ.μ. και το πλάνο της είναι να δημιουργήσει ένα θριάσιο πίσω από το θριάσιο μέχρι το 2028. Οι επενδύσεις εστιάζουν κυρίως στα logistics και στον τουριστικό κλάδο.

Ο Γιώργος Ταμπουρέας, Γενικός Διευθυντής της Telekom Estate σημείωσε πως η εταιρεία διαχειρίζεται 2.300 ακίνητα σε όλη την χώρα, συνολικής αξίας 1,3 δις. ευρώ. Στάθηκε στο κτίριο Ιλισσός, το οποίο μισθώθηκε στο υπουργείο Εσωτερικών, στο μεγάλο ακίνητο στην Πάτρα, που μετατρέπεται σε δικαστικό μέγαρο και θα παραδοθεί του χρόνου στο υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά και στο μέγαρο της Πατνίσων, που θα μετατραπεί σε σύγχρονους χώρους γραφείων. Όπως είπε οι σχετικές μελέτες έχουν ολοκληρωθεί και σύντομα θα ξεκινήσει η κατασκευή.

Ο Κέννυ Ευαγγέλου, Partner, Deal Advisory, Real Estate της KPMG υπογράμμισε ότι η πρόκληση για έναν επενδυτή είναι να αγοράσει ένα ακίνητο με χαμηλή απόδοση και να δημιουργήσει υπεραξία. Σημείωσε πως η ωρίμανση είναι εχθρός των εύκολων αποδόσεων, όχι των υψηλών αποδόσεων, τόνισε πως η εναλλακτική χρήση δεν δίνει αυτομάτως καλύτερη απόδοση και στάθηκε στη μεγάλη έλλειψη από φοιτητικές κατοικίες.

Ο Χρήστος Κοσμάς, Partner, Strategy & Transactions, Real Estate Leader της Deloitte ανέφερε ότι η επενδυτική βαθμίδα προσέλκυσε επενδυτές από το εξωτερικό και σημείωσε ότι συνεχίζει να υπάρχει αύξηση στις τιμές, αλλά το ποσοστό αυτής της αύξησης επιβραδύνεται. γιατί

ωριμάζει η αγορά. Τόνισε πως η Αθήνα είναι η τρίτη πιο ακριβή ευρωπαϊκή πόλη στην αγορά κατοικίας με βάση το διαθέσιμο εισόδημα, λέγοντας ότι απαιτούνται 16 χρόνια μισθών για την αγορά ενός σπιτιού.

Ο Νίκος Κουντουριώτης, Διευθύνων Εταίρος της Colliers Greece & Cyprus σημείωσε πως υπάρχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για αποθήκες και ξενοδοχεία και υπογράμμισε τον ρόλο της τεχνητής νοημοσύνης στην επόμενη μέρα της αγοράς, λέγοντας πως αποτελεί την αρχή της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης. Αναφερόμενος στο build to rent είπε πως δεν υπάρχουν οικόπεδα με συντελεστές για να δώσουν μεγάλες αναπτύξεις.

Ο Δημήτρης Παπουλής, Διευθύνων Σύμβουλος της Trade Estates τόνισε ότι οι επενδυτές αναζητούν ασφάλεια, διαφάνεια, κρίσιμο μέγεθος και δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης. Σημείωσε ότι η εξειδίκευση της εταιρείας της έχει δώσει βαθύτερη γνώση και στενές σχέσεις με ξένους retailers, λέγοντας πως η πλατφόρμα έχει 25 εκ. επισκέψεις τον χρόνο, δημιουργώντας ένα πανίσχυρο asset μέσα στο asset. Τόνισε πως το πενταετές πλάνο των 750 εκ. ευρώ έως το τέλος του 2028 θα υλοποιηθεί ταχύτερα, γι' αυτό και τίθεται νέος στόχος για 1 δις. ευρώ έως το 2031.

Ο Γιάννης Παρασκευόπουλος, Γενικός Διευθυντής της Danos, an alliance member of BNP Paribas Real Estate, σημείωσε ότι καταγράφεται αυξανόμενη ζήτηση για τον τομέα της φιλοξενίας από ξένους επενδυτές, κυρίως σε τετράστερα και πεντάστερα ξενοδοχεία. Υπογράμμισε πως υλοποιούνται τόσο αναπτύξεις από το μηδέν όσο και εξαγορές από το υφιστάμενο ξενοδοχειακό απόθεμα. Εκτίμησε ότι θα συνεχιστεί η θετική ζήτηση στον κλάδο του τουρισμού, υποστηρίζοντας ότι η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που ευνοήθηκαν από τη μετατόπιση των ροών λόγω του πολέμου.

Ο Δημήτρης Μελαχροινός, Συν-Ιδρυτής & Διευθύνων Σύμβουλος του Spitogatos.gr υπογράμμισε πως το έλλειμμα προσφοράς κατοικίας αντικατοπτρίζεται στην πίεση να ανέβουν οι τιμές, αλλά και στην αδυναμία πολλών νοικοκυριών να ανταποκριθούν στο κόστος. Χαρακτήρισε αναγκαίο να υπάρξει ένα σοκ προσφοράς, προκειμένου να καλυφθεί το έλλειμμα προσίτης κατοικίας. Επισημάνει ότι φέτος καταγράφεται αύξηση τιμών της τάξης του 5%, ποσοστό που συνιστά τον χαμηλότερο ρυθμό αύξησης τα τελευταία 9 χρόνια. Ανέφερε ότι οι περιοχές που έχουν

κεφαλαιοποιήσει την αύξηση είναι το κέντρο της Αθήνας και τα νότια Προάστια, συμπληρώνοντας πως το 20% των αναζητήσεων στην πλατφόρμα γίνονται από το εξωτερικό, με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για αγορά κατοικίας να προέρχεται από ΗΠΑ, Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο Δημήτρης Οικονόμου, Συν-Ιδρυτής & Διευθύνων Σύμβουλος της MyStudentFlat τόνισε ότι η εταιρεία δημιούργησε την πρώτη πλατφόρμα για την προσβασιμότητα των φοιτητών στις κατοικίες, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να τα κλείσουν, να πληρώσουν και να κάνουν το συμβόλαιο online. Τόνισε ότι η φοιτητική κατοικία αποτελεί το νούμερο τρία asset στην Ευρώπη, όχι όμως και στην Ελλάδα, όπου υπολείπεται σημαντικά. Χαιρέτισε την πρόταση του πρωθυπουργού για το build to rent, λέγοντας ότι εφαρμόζεται ήδη στην Κύπρο, όπου η εταιρεία αναπτύσσει και θα παραδώσει 104 διαμερίσματα μέχρι το 2028. Ο κ. Οικονόμου ανακοίνωσε επίσης ότι τον Ιανουάριο θα τεθεί σε λειτουργία η νέα πλατφόρμα My Business Flat, με εξειδικευμένο χαρτοφυλάκιο ακινήτων, προσθέτοντας ότι στόχος της εταιρείας είναι η επέκταση πέραν της Ελλάδος μετά το 2028.

Η Λίλα Τσιτσογιαννοπούλου, Director of Real Estate Advisory της PwC υποστήριξε ότι η ελληνική αγορά prime ακινήτων διανύει μία από τις καλύτερες περιόδους της, με έντονη δυναμική, ουσιαστικές αλλαγές και επενδυτικά κεφάλαια πιο επιλεκτικά από το παρελθόν. Σημείωσε πως το μεγαλύτερο ενδιαφέρον εντοπίζεται στα logistics, ενώ ακολουθούν τα σύγχρονα βιοκλιματικά κτίρια γραφείων και τα ξενοδοχεία. Η κυρία Τσιτσογιαννοπούλου τόνισε πως το επόμενο μεγάλο στοίχημα στην αγορά κατοικίας είναι η μετατόπιση σε μοντέλα ενοικίασης, προσθέτοντας πως η τεχνολογία και η Τεχνητή Νοημοσύνη αποτελούν επιταχυντές της αξίας μιας επένδυσης.

Τέλος, η Τάνια Τζίκα, Πρόεδρος της ELVIAL, επισήμανε πως οι τάσεις της αγοράς ακολουθούν τη γενικότερη αλλαγή στον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε την ποιότητα ενός κτιρίου, εξηγώντας πως αυξάνεται η ζήτηση για προϊόντα υψηλής ενεργειακής απόδοσης. Τόνισε ότι οι εταιρείες πρέπει να παρέχουν ολοκληρωμένες λύσεις και ένα πακέτο υπηρεσιών και αναφέρθηκε στη συμμετοχή της ELVIAL σε μεγάλα επενδυτικά έργα, όπως το ΦΙΕ στη Θεσσαλονίκη, λέγοντας πως αποτελεί ένα εμβληματικό έργο, που θα αλλάξει ριζικά τη δυτική είσοδο της πόλης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΙΕΣΗ ΣΤΑ ΕΝΟΙΚΙΑ, ΧΩΡΙΑ ΠΟΥ ΕΡΗΜΩΝΟΥΝ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΠΟΥ ΓΥΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΛΑΤΗ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Η έλλειψη προστις κατοικίας, η πληθυσμιακή συρρίκνωση της ελληνικής υπαίθρου και το περιορισμένο ενδιαφέρον των νέων για τα τεχνικά επαγγέλματα αναδείχθηκαν σε τρεις μεγάλες προκλήσεις για την αγορά ακινήτων, στο πλαίσιο της ProDEXPO 2026.

Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, νέα έρευνα του Spitogatos έδειξε ότι η πίεση της ζήτησης σε σχέση με τη διαθέσιμη προσφορά είναι τριπλάσια στις ενοικιάσεις έναντι των πωλήσεων, ενώ πανελλαδική έρευνα της Orientum κατέγραψε ότι οι τεχνικές εργασίες βρίσκονται μόλις στην 36η θέση μεταξύ 38 επαγγελματικών κατηγοριών στις προτιμήσεις των μαθητών λυκείου.

Η προστις κατοικία έχει οκταπλάσια πίεση από την ακριβή

Το μέγεθος της ανισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης παρουσίασαν ο Δημήτρης Μελαχρινός, Συνιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος του Spitogatos, και ο Δημήτρης Τσατρίνης, Επικειρησιακός Διευθυντής της εταιρείας, μέσα από ανάλυση των διαθέσιμων ακινήτων και της συμπεριφοράς των ενδιαφερόμενων χρηστών. Σύμφωνα με τα στοιχεία, πανελλαδικά καταγράφονται 2,4 μοναδικά αιτήματα ενδιαφέροντος ανά διαθέσιμο ακίνητο προς ενοικίαση, έναντι 0,79 στις πωλήσεις. Οι αναζητήσεις φτάνουν τις 23 ανά ακίνητο στις ενοικιάσεις, έναντι σχεδόν 12 στις πωλήσεις. Η μεγαλύτερη πίεση εντοπίζεται στα χαμηλότερα επίπεδα τιμών. Στην Αττική, η ζήτηση για κατοικίες με ενοίκιο κάτω των 600 ευρώ υπερβαίνει κατά πολύ τη διαθέσιμη προσφορά, ενώ πολλά από τα ακίνητα αυτής της κατηγορίας βρίσκονται σε χαμηλή ενεργειακή κλάση ή χρειάζονται παρεμβάσεις.

Στις πωλήσεις, το μεγαλύτερο έλλειμμα αφορά κατοικίες αξίας έως 300.000 ευρώ, όπου συγκεντρώνεται και η πλειονότητα των αναζητήσεων από Έλληνες ενδιαφερομένους. Αντίθετα, στα ακριβότερα ακίνητα, ιδιαίτερα πάνω από τις 550.000 ευρώ, η σχέση προσφοράς και ζήτησης εμφανίζεται περισσότερο ισορροπημένη.

Η ανάλυση ανέδειξε μεγάλες διαφορές ακόμη και μεταξύ γειτονικών περιοχών. Στο Κεφαλάρι καταγράφηκαν σχεδόν οκτώ αιτήματα ενδιαφέροντος ανά διαθέσιμο ακίνητο και 262 αναζητήσεις ανά ακίνητο αξίας έως 300.000 ευρώ. Αντίστοι-

χα, στο Νέο Ψυχικό η πίεση για ενοικίαση κατοικίας έως 600 ευρώ ήταν ιδιαίτερα υψηλή. Όπως ανέφερε, ο κ. Μελαχρινός, η προστις κατοικία δέχεται κατά μέσο όρο οκταπλάσια πίεση σε σχέση με την ακριβότερη, ενώ μεταξύ κοντινών περιοχών οι αποκλίσεις μπορούν να φτάσουν τις 12 έως 14 φορές. Οι δύο εκπρόσωποι του Spitogatos υποστήριξαν ότι απαιτείται άμεση και σημαντική αύξηση της προσφοράς κατοικιών. Ο κ. Τσατρίνης επισήμανε ότι προγράμματα ενίσχυσης της ζήτησης, όπως το «Σπίτι μου», παρότι έχουν κοινωνικό πρόσημο, εντείνουν την ανισορροπία όταν δεν συνοδεύονται από αύξηση του διαθέσιμου αποθέματος. «Αυτό που κατά την άποψή μας πρέπει να γίνει είναι αυτό το σοκ προσφοράς, να μπουν πολλά ακίνητα στην αγορά», ανέφερε, τονίζοντας ότι τα μέτρα πρέπει να είναι στοχευμένα και όχι οριζόντια, καθώς οι ελλείψεις διαφοροποιούνται σημαντικά από περιοχή σε περιοχή.

Μέσοδο: Από τους 4.000 στους 1.200 κατοίκους

Τη δύσκολη πραγματικότητα της ελληνικής υπαίθρου ανέδειξε η Δήμαρχος Μετσόβου Μαρία-Χριστίνα Αβέρωφ, στη συζήτηση για την αναζωογόνηση των χωριών και τη δημογραφική ανανέωση, την οποία συντόνισε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Dimand, Δημήτρης Ανδριόπουλος.

«Όταν μεγάλωνα εγώ στο Μέτσοδο ήμασταν 4.000 κάτοικοι. Πλέον είμαστε 1.200 περίπου», ανέφερε, περιγράφοντας τη συρρίκνωση της τοπικής κοινωνίας. Όπως είπε, τα περίπου 30.000 πρόβατα που υπήρχαν παλαιότερα στην περιοχή έχουν περιοριστεί σε περίπου 5.000, αποτυπώνοντας την υποχώρηση της κτηνοτροφίας και της παραγωγικής δραστηριότητας. Υποστήριξε ότι δεν είναι ρεαλιστικό να διασωθούν όλοι οι μικροί οικισμοί χωρίς συνολικό σχεδιασμό και πρότεινε την ενίσχυση των κεφαλοχωριών, ώστε να λειτουργήσουν ως κέντρα στήριξης των μικρότερων κοινοτήτων.

Ο Γενικός Γραμματέας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, Ευάγγελος Κυριαζόπουλος, αναγνώρισε ότι η αναστροφή της πληθυσμιακής συρρίκνωσης απαιτεί συνδυασμό πολιτικών και χρόνο. Επισήμανε ότι η προσβασιμότητα σε υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης είναι καθοριστική, ενώ ανέφερε το Μέτσοδο και την ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου ως παραδείγματα περιοχών που παρουσιάζουν αντοχές.

Ο Σωτήρης Τσουκαρλής, από τον συνεταιρισμό The High Mountains, περιέγραψε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν όσοι επιχειρούν να εγκατασταθούν σε ορεινά χωριά. «Η απουσία βασικών υπηρεσιών, καταστημάτων, ιατρικής υποστήριξης και καθημερινών υποδομών οδηγεί αρκετούς να επιστρέψουν στις πόλεις μέσα σε λίγους μήνες ή χρόνια». Όπως τόνισε, «η εγκατάσταση στην ύπαιθρο προϋποθέτει όχι μόνο κατοικία και εργασία, αλλά και δεξιότητες που συχνά απουσιάζουν από όσους έχουν μεγαλώσει στα αστικά κέντρα».

Έρευνα: Μόλις στο 2,52% το ενδιαφέρον για τεχνικά επαγγέλματα

Σοβαρό πρόβλημα για το μέλλον των κατασκευών ανέδειξε η πανελλαδική έρευνα επαγγελματικών ενδιαφερόντων της Orientum, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσίασε ο Συνιδρυτής της εταιρείας Σπύρος Μιχαλούκης.

Η έρευνα, στην οποία συμμετείχαν περίπου 27.000 μαθητές λυκείου την περίοδο 2022-2024, εξέτασε το ενδιαφέρον των εφήβων για 38 επαγγελματικές κατηγορίες. Οι τεχνικές εργασίες κατατάσσονται στην 36η θέση, με μόλις 2,52% των μαθητών να εμφανίζει υψηλό ενδιαφέρον. Τα logistics βρίσκονται στην 33η θέση, οι κατασκευές στην 31η, ο τουρισμός και η φιλοξενία στην 30ή και η μηχανολογία στην 24η. Αντίθετα, στην κορυφή των προτιμήσεων βρίσκεται η επιχειρηματικότητα.

Ακόμη μεγαλύτερη είναι η απόσταση των κοριτσιών από τα συγκεκριμένα επαγγέλματα: μόλις το 0,53% εμφανίζει υψηλό ενδιαφέρον για τεχνικές εργασίες, το 4,30% για κατασκευές και το 4,29% για μηχανολογία.

Ο ίδιος απέδωσε μέρος του προβλήματος στην ελλιπή ενημέρωση των μαθητών για τις πραγματικές επαγγελματικές επιλογές και στα στερεότυπα που εξακολουθούν να επηρεάζουν τις αποφάσεις τους. «Δεν αρκεί απλά να δημιουργούμε θέσεις εργασίας, πρέπει να δημιουργούμε και την επιθυμία των νέων να τις επιλέξουν», τόνισε, καλώντας τις επιχειρήσεις να έρθουν σε επαφή με τους μαθητές ήδη από το σχολείο.

ENERGY IN BUILDINGS ATHENS 2026: ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ

Το ASHRAE Hellenic Chapter διοργανώνει για 15η συνεχόμενη χρονιά το διεθνές συνέδριο Energy in Buildings Athens 2026. SHAPING TOMORROW'S BUILT ENVIRONMENT, το Σάββατο 24 Οκτωβρίου 2026, από τις 09:00 έως τις 18:00, στο Divani Caravel Athens Hotel.

Το συνέδριο θα εστιάσει σε πρακτικές λύσεις για το μέλλον των κτιρίων, με έμφαση στην ανθεκτικότητα, την αναβάθμιση υφιστάμενων κτιρίων, την ενεργειακή απόδοση και τις

τεχνολογίες θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού (HVAC). Όπως ενημερώνει ανάρτηση στην στήλη «Διεθνής Ενημέρωση» της ιστοσελίδας του ΤΕΕ (<https://web.tee.gr/int-news/>), το πρόγραμμα περιλαμβάνει παρουσιάσεις πραγματικών έργων αναβάθμισης κτιρίων, τεχνικό εργαστήριο για τον ψυκτικό κύκλο, καθώς και επιστημονικές εργασίες για την ενεργειακή απόδοση και τις τεχνολογίες HVAC. Παράλληλα, η ειδική ενότητα Career Day θα δώσει σε νέους μηχανικούς

την ευκαιρία να γνωρίσουν εταιρείες του κλάδου, να ενημερωθούν για επαγγελματικές προοπτικές και να αναπτύξουν επαφές με την αγορά εργασίας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα, μπορείτε να επισκεφθείτε τον σύνδεσμο:

https://www.ashrae.gr/REGISTRATION/wp-content/uploads/2026/10/Energy-in-Buildings-Athens-2026-Schedule_20261011.pdf.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ: ΕΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Ενισχύσεις σε πέντε ημέρες

Η διαμόρφωση ενός νέου οδικού χάρτη συνεργασίας μεταξύ Πολιτείας και ασφαλιστικής αγοράς για την αντιμετώπιση των συνεπειών των φυσικών καταστροφών θα αποτελέσει βασικό θέμα της συνεδρίασης του Συμβουλίου του Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι Φυσικών Καταστροφών, στις 21 Οκτωβρίου, όπως γνωστοποίησε ο υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Κώστας Κατσαφάδος μιλώντας σε εκδήλωση της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ).

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η ενημερωτική εκδήλωση είχε θέμα «Φυσικές Καταστροφές - Χτίζοντας μια πιο ανθεκτική Ελλάδα» και όπως είπε ο υφυπουργός η συνεδρίαση θα επικεντρωθεί στις επόμενες κινήσεις της Πολιτείας και της ασφαλιστικής αγοράς, με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης.

Ακόμη, ο κ. Κατσαφάδος τόνισε ότι σε έναν μήνα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία αυτοματοποιημένο σύστημα δήλωσης ζημιών από φυσικές καταστροφές και καταβολής κρατικών ενισχύσεων. Σύμφωνα με όσα ανέφερε, οι πληγέντες θα μπορούν, υποβάλλοντας, μόνο μία, ηλεκτρονική αίτηση και να λαμβάνουν την προβλεπόμενη ενίσχυση εντός πέντε ημερών.

Ο υφυπουργός χαρακτήρισε κεκτημένο την ολιστική αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής κρίσης, επισημαίνοντας ότι θα ακολουθήσουν και άλλες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση. Αναφέρθηκε, επίσης, στην σημασία της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης.

Προτεραιότητα η ενίσχυση της ασφαλιστικής συνέδωσης και της δημοσιονομικής ανθεκτικότητας

Στους λόγους για τους οποίους η κυβέρνηση προχωρά σε παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών των φυσικών καταστροφών αναφέρθηκε η γενική γραμματέας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Θεώνη Αλαμπάση. Όπως σημείωσε, οι παρεμβάσεις αυτές αποσκοπούν στη θωράκιση των ασφαλισμένων, στην καλλιέργεια ασφαλιστικής κουλτούρας απέναντι στον κίνδυνο, με έμφαση στην ενίσχυση της ασφαλιστικής κάλυψης, καθώς και στην ενδυνάμωση της δημοσιονομικής ανθεκτικότητας της χώρας.

Η κ. Αλαμπάση υπογράμμισε - κι αυτή από την πλευρά της - ότι η επίτευξη των στόχων αυτών προϋποθέτει τη συνεργασία της Πολιτείας με την ασφαλιστική αγορά.

ΤΕΕ: Έλεγχοι στα ασφαλιστήρια συμβόλαια και αξιολόγηση μελλοντικών κινδύνων

Στον ρόλο της εποπτικής αρχής αναφέρθηκε ο γενικός διευθυντής Εποπτείας της Τράπεζας της Ελλάδος, Ιωάννης Τσικριπής, υπογραμμίζοντας τη σημασία της αξιολόγησης της κεφαλαι-

κής φερεγγυότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Όπως ανέφερε, οι ασφαλιστικές χρειάζονται αξιόπιστα προβλεπτικά μοντέλα ενώ πρόσθεσε ότι η Τράπεζα της Ελλάδος έχει διευρύνει τον εποπτικό της ρόλο, ζητώντας από τις ασφαλιστικές εταιρείες να εξετάζουν ακραία μακροπρόθεσμα σενάρια, προκειμένου να διαμορφώνουν τις προβλέψεις τους έναντι μελλοντικών κινδύνων.

Παράλληλα, επισήμανε ότι η εποπτική αρχή ενδιαφέρεται και για την τιμολόγηση των ασφαλιστικών συμβολαίων όσο και για την διαφάνεια και τη σαφήνεια των όρων που περιλαμβάνονται στις ασφαλιστικές συμβάσεις.

Εθνικό Αστεροσκοπείο: Αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων

Στοιχεία για τη συχνότητα και τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων στην Ελλάδα παρουσίασε η διευθύντρια Ερευνών του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, Δρ. Βασιλική Κοτρώνη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε, από το 2000 έως το 2026 έχουν καταγραφεί συνολικά 645 έντονα καιρικά φαινόμενα με επιπτώσεις στην κοινωνία και την οικονομία, χωρίς στον απολογισμό να περιλαμβάνονται οι ζημιές στην αγροτική οικονομία.

Ειδικότερα, κατά την περίοδο 2000-2012 καταγράφηκαν 245 περιστατικά, εκ των οποίων τα 86 είχαν τις σοβαρότερες συνέπειες, ενώ κατά την περίοδο 2013-2025 καταγράφηκαν 388 αντίστοιχα περιστατικά, από τα οποία τα 116 είχαν τις μεγαλύτερες επιπτώσεις.

Οι ανθρώπινες απώλειες ανήλθαν σε 108 κατά την πρώτη περίοδο και σε 186 κατά τη δεύτερη.

Η κ. Κοτρώνη επισήμανε ότι οι αιφνίδιες πλημμύρες αποτελούν το συχνότερο φαινόμενο με επιπτώσεις στην κοινωνία και την οικονομία, ενώ εκτίμησε ότι οι καύσωνες θα απασχολήσουν ιδιαίτερα την ελληνική κοινωνία τα επόμενα χρόνια, στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής.

Όπως είπε, κατά τα τελευταία 40 χρόνια έχουν καταγραφεί 14 καύσωνες, εκ των οποίων οι πέντε σημειώθηκαν την περίοδο 2021-2025.

Αναφερόμενη στις δασικές πυρκαγιές, σημείωσε ότι, παρότι δεν αποτελούν κλιματικό φαινόμενο, επηρεάζουν δραστικά την ποιότητα του κλίματος και ενδεικτικά πρόσθεσε ότι κατά την τελευταία δεκαετία έχει καεί το 42% των εκτάσεων της Αττικής. Διευκρίνισε, πάντως, ότι η λειτουργία του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης έχει συμβάλει στη μείωση των θανάτων.

ΕΑΕΕ: Αύξηση των ασφαλισμένων κατοικιών και επιχειρήσεων

Στην εξέλιξη της ασφαλιστικής κάλυψης της ιδιωτικής περιουσίας αναφέρθηκε ο πρόεδρος της Επιτροπής Περιουσίας,

Αντασφάλισεων, Μεταφορών και Σκαφών της ΕΑΕΕ, Ερρίκος Μοάτσος.

Όπως ανέφερε, το ασφαλιστικό κενό σε παγκόσμιο επίπεδο κυμαίνεται μεταξύ 50% και 60%, επισημαίνοντας ότι μια ασφαλισμένη κοινωνία ανακάμπτει ταχύτερα από μια ανασφάλιστη μετά από φυσικές καταστροφές.

Αναφερόμενος στις παρεμβάσεις της Πολιτείας για την ενίσχυση της ασφάλισης της ιδιωτικής περιουσίας, ιδιαίτερα στην έκπτωση του ΕΝΦΙΑ για ασφαλισμένες κατοικίες, παρουσίασε στοιχεία σύμφωνα με τα οποία ο αριθμός των ασφαλιστηρίων κατοικίας αυξήθηκε από περίπου 1 εκατομμύριο το 2023 σε 1,35 εκατομμύρια το 2025.

Κατά την ίδια περίοδο, το ποσοστό ασφαλιστικής κάλυψης των κατοικιών αυξήθηκε από 14% σε 20,5%.

Αύξηση καταγράφηκε και στον αριθμό των ασφαλισμένων επιχειρήσεων με επίσιο κύκλο εργασιών άνω των 500.000 ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε, οι ασφαλισμένες επιχειρήσεις ανήλθαν σε 244.166 το 2025, έναντι 216.051 το 2024, ενώ ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που λειτουργούν στη χώρα ανέρχεται σε 998.737.

Ο κ. Μοάτσος ανέφερε ακόμη ότι η ασφαλιστική αγορά περιμένει από την Πολιτεία τα αποτελέσματα της διασταύρωσης των στοιχείων για τον εντοπισμό των αναίτια ανασφάλιστων επιχειρήσεων, προκειμένου να επιβληθούν τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία πρόστιμα και να προχωρήσουν οι υπόχρεες επιχειρήσεις στην ασφάλισή τους.

Στα 224 δις δολάρια οι ζημιές από φυσικές καταστροφές παγκοσμίως το 2025

Τέλος, η γενική διευθύντρια της ΕΑΕΕ, Ελίνα Παπασπυροπούλου, παρουσίασε στοιχεία για το οικονομικό κόστος των φυσικών καταστροφών διεθνώς.

Όπως ανέφερε, το 2025 οι συνολικές ζημιές από φυσικές καταστροφές σε παγκόσμιο επίπεδο ανήλθαν σε 224 δις. δολάρια, από τα οποία ασφαλιστική κάλυψη είχαν τα 108 δις. δολάρια.

Κατά συνέπεια, περίπου το ήμισυ των οικονομικών απωλειών δεν καλύφθηκε από ασφαλιστικές αποζημιώσεις, με το σχετικό κόστος να επιβαρύνει τα κράτη και τελικά τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Αναφερόμενη στην Ελλάδα, η κυρία Παπασπυροπούλου σημείωσε ότι τα τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί βήματα για την ενίσχυση της προστασίας των πολιτών από τις φυσικές καταστροφές, μέσα και από τη συνεργασία της Πολιτείας με τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Υπογράμμισε, ωστόσο, την ανάγκη ενός ευρύτερου, μακροχρόνιου, σχεδιασμού για προστασία από τις συνέπειες των φυσικών καταστροφών και της κλιματικής κρίσης.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ: 800 ΔΩΜΑΤΙΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΣΤΟΧΟΣ ΤΑ ΠΡΩΤΑ 130 ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΕΤΙΑ

Την ανάπτυξη περίπου 800 δωματίων φοιτητικής κατοικίας στο Ελληνικό, με στόχο τα πρώτα 130 να ολοκληρωθούν έως τη μεθεπόμενη Prodexpro (σε δύο χρόνια) παρουσίασε ο Chief Investment Officer της LAMDA Development, Θεόδωρος Γαβριηλίδης, μιλώντας στο συνέδριο Prodexpro, στο πλαίσιο συζήτησης για τις προοπτικές της φοιτητικής κατοικίας στην Αθήνα. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως ανέφερε, η ανάπτυξη εντάσσεται στη συνεργασία για τη δημιουργία πανεπιστημιακού campus από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στο Ελληνικό, με έμφαση στην τεχνητή νοημοσύνη, την έρευνα και τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας. Παράλληλα, σχεδιάζεται ένα υβριδικό μοντέλο φιλοξενίας, στο οποίο τα δωμάτια θα χρησιμοποιούνται κυρίως από φοιτητές κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, ενώ τους καλοκαιρινούς μήνες θα διατίθενται για τουριστική φιλοξενία.

Ο κ. Γαβριηλίδης στάθηκε ιδιαίτερα στην πρόκληση του συνδυασμού οικονομικής προσιτότητας και βιωσιμότητας της επένδυσης, καθώς το έργο υλοποιείται σε μία από τις ακριβότερες περιοχές της Αττικής, στην Αθηναϊκή Ριβιέρα. Όπως εξήγησε, στόχος είναι να προσφέρονται ποιοτικές φοιτητικές κατοικίες σε λογικές τιμές. Για να επιτευχθεί αυτό, η LAMDA Development στηρίζεται σε τρεις βασικούς παράγοντες. Ο πρώτος είναι οι οικονομίες κλίμακας που δημιουργεί η ανάπτυξη περίπου 800 δωματίων, περιορίζοντας το κόστος ανά δωμάτιο. Ο δεύτερος αφορά την αξιοποίηση εναλλακτικών και ταχύτερων μεθόδων κατασκευής, με στόχο τη μείωση του χρόνου υλοποίησης και του κατασκευαστικού κόστους. Ο τρίτος παράγοντας συνδέεται με τη θερινή τουριστική λειτουργία του συγκροτήματος. Όπως επισήμανε, τα υψηλότερα περιθώρια κέρδους από τη φιλοξενία τουριστών μπορούν να αντισταθμίσουν σημαντικό μέρος του κόστους λειτουργίας, συμβάλλοντας στη συγκράτηση των

τιμών διαμονής για τους φοιτητές κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Μια δεύτερη σημαντική πρόκληση αφορά τον σχεδιασμό ενός συγκροτήματος που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες διαφορετικών ομάδων. Οι φοιτητές χρειάζονται χώρους μελέτης αλλά και κοινωνικών ζωής, οι γονείς δίνουν έμφαση στην ασφάλεια και την προβλεψιμότητα, ενώ οι τουρίστες αναζητούν περισσότερες υπηρεσίες φιλοξενίας, εστίασης, ευεξίας και αναψυχής. Παράλληλα, στον σχεδιασμό περιλαμβάνεται η πρόβλεψη για αθλητικές εγκαταστάσεις και κοινόχρηστους χώρους, ενώ το έργο καλείται να ανταποκριθεί στις υψηλές αρχιτεκτονικές απαιτήσεις της ανάπτυξης του Ελληνικού.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε και στη δυνατότητα του πανεπιστημιακού campus και οι εγκαταστάσεις φιλοξενίας να λειτουργήσουν ως ένα ενιαίο «ζωντανό εργαστήριο», υποστηρίζοντας την έρευνα σε τομείς όπως η ευεξία, η διατροφή και η υγεία, μέσα από τη συλλογή και αξιοποίηση δεδομένων.

Η τρίτη πρόκληση, σύμφωνα με τον κ. Γαβριηλίδη, αφορά τον διαθέσιμο χώρο και τον συγχρονισμό της επένδυσης με την ανάπτυξη του πανεπιστημιακού campus. Για τον λόγο αυτό, η υλοποίηση θα πραγματοποιηθεί σταδιακά, ώστε οι νέες εγκαταστάσεις φιλοξενίας να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη των πανεπιστημιακών υποδομών και στις ανάγκες στέγασης που θα δημιουργούνται.

Σε ό,τι αφορά το χρονοδιάγραμμα, η πρώτη φάση περιλαμβάνει περίπου 130 δωμάτια, με στόχο την ολοκλήρωσή τους έως τη μεθεπόμενη Prodexpro, ενώ τα υπόλοιπα περίπου 650 προβλέπεται να ακολουθήσουν σε ορίζοντα τριετίας, παράλληλα με την ανάπτυξη του campus.

Όπως υπογράμμισε, επιδίωξη της LAMDA Development είναι η συγκεκριμένη ανάπτυξη να συμβάλει στην αντιμετώπιση του

προβλήματος της φοιτητικής στέγης, προσφέροντας νέες, ποιοτικές και οικονομικά προσιτές επιλογές διαμονής.

Τρεις προτάσεις για την ενίσχυση της φοιτητικής στέγης

Στις παρεμβάσεις που απαιτούνται για την ουσιαστική αύξηση της προσφοράς φοιτητικής στέγης στην Ελλάδα αναφέρθηκε επίσης ο Chief Investment Officer της LAMDA Development, Θεόδωρος Γαβριηλίδης, παρουσιάζοντας τρεις βασικές προτάσεις που αφορούν το πολεοδομικό πλαίσιο, τη φορολογία και τη χρηματοδότηση.

Πρώτον, υπογράμμισε την ανάγκη να θεσπιστεί ή να ενισχυθεί η ειδική πολεοδομική χρήση για τη φοιτητική κατοικία, ώστε να αντιμετωπίζεται ως διακριτή κατηγορία ακινήτων, με κανόνες προσαρμοσμένους στις πραγματικές ανάγκες της φοιτητικής στέγασης.

Δεύτερον, πρότεινε φορολογικές παρεμβάσεις, με κυριότερη τη μείωση του ΦΠΑ στην κατασκευή φοιτητικών κατοικιών, κατά τα πρότυπα άλλων χωρών, καθώς και ευνοϊκότερη αντιμετώπιση του ΦΠΑ, αντίστοιχη με εκείνη που εφαρμόζεται στον ξενοδοχειακό κλάδο. Όπως εκτίμησε, τέτοιες αλλαγές θα μπορούσαν να μειώσουν σημαντικά το κόστος ανάπτυξης και να ενθαρρύνουν νέες επενδύσεις.

Τρίτον, έδωσε έμφαση στη χρηματοδότηση, προτείνοντας την αξιοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων, σε συνεργασία με τις ελληνικές τράπεζες, για τη δημιουργία ειδικών δανειακών προϊόντων με διάρκεια τουλάχιστον 20 ετών. Όπως εξήγησε, οι επενδύσεις στη φοιτητική κατοικία έχουν μακροχρόνιο ορίζοντα απόδοσης και απαιτούν χρηματοδοτικά σχήματα που να ανταποκρίνονται σε αυτά τα χαρακτηριστικά.

ENTERPRISE GREECE: ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ Ο ΚΛΑΔΟΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Την εθνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση PARIS BUILDERS SHOW υποστήριξε, για 6η συνεχόμενη διοργάνωση, η Enterprise Greece με 16 εταιρείες.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως σημειώνεται στη σχετική ανακοίνωση, προβλήθηκαν η τεχνογνωσία και οι παραγωγικές δυνατότητες του ελληνικού κλάδου δομικών υλικών.

Η έκθεση πραγματοποιήθηκε από τις 28 Σεπτεμβρίου έως την 1η Οκτωβρίου 2026, στο εκθεσιακό κέντρο Paris Expo Porte de Versailles, στο Παρίσι.

Υπενθυμίζεται ότι, στην ευρύτερη διοργάνωση PARIS BUILDERS SHOW εντάσσονται η BATIMAT, η INTERCLIMA, η IDÉOBAIN και το RENODAYS Forum, συνδέοντας διαφορετικούς τομείς της κατασκευής, της ανακαίνισης και του κτιριακού εξοπλισμού. Ενδεικτικό της κλίμακας της είναι ότι το 2024 οι BATIMAT, INTERCLIMA και IDÉOBAIN συγκέντρωσαν συνολικά 2.202 εκθέτες και 135.945 επισκέπτες, με αύξηση της επισκεψιμότητας κατά 15% έναντι του 2022.

Η έκθεση προσέλκυσε επίσης επαγγελματίες από αγορές της Βόρειας και της Υποσαχάριας Αφρικής, ιδίως από γαλλόφωνες χώρες που διατηρούν στενούς εμπορικούς δεσμούς με τη Γαλ-

λία. Η παρουσία τους διέυρνε τις δυνατότητες επιχειρηματικών επαφών και συναντήσεων B2B, προσφέροντας στις ελληνικές επιχειρήσεις ευκαιρίες διερεύνησης συνεργασιών πέραν της γαλλικής αγοράς.

Η καινοτομία αποτέλεσε βασικό άξονα της φετινής διοργάνωσης. Τα Innovation Awards συγκέντρωσαν 278 υποψηφιότητες το 2026, αυξημένες κατά 21% σε σχέση με την προηγούμενη διοργάνωση, αναδεικνύοντας τη δυναμική ανάπτυξης νέων υλικών, τεχνολογιών και κατασκευαστικών λύσεων.

Οι επιχειρηματικές συναντήσεις B2B και η ανάπτυξη εμπορικών επαφών αποτέλεσαν κεντρική διάσταση της έκθεσης. Στον απολογισμό τους, τόσο η διοργάνωση όσο και οι συμμετέχουσες εταιρείες, υπογράμμισαν τη συμβολή των προγραμματισμένων συναντήσεων στην προσέλκυση δυνητικών πελατών, αναφέροντας αυξημένες και ποιοτικές εμπορικές επαφές, με έμφαση στην ποιότητα των επαγγελματικών συζητήσεων και στη συνέχιση των επαφών μετά την έκθεση για τη διερεύνηση συνεργασιών.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις πραγματοποίησαν συναντήσεις B2B με δυνητικούς αγοραστές και συνεργάτες, με αντικείμενο την

παρουσίαση των προϊόντων τους, τη διερεύνηση συνεργασιών και την ανάπτυξη δικτύων διανομής στη γαλλική και σε άλλες διεθνείς αγορές.

Αναφερόμενος στην εθνική συμμετοχή, ο διευθύνων σύμβουλος της Enterprise Greece, Δρ. Μαρίνος Γιαννόπουλος, δήλωσε: «Ο κλάδος δομικών υλικών αποτελεί σημαντικό πεδίο ανάπτυξης της ελληνικής εξαγωγικής δραστηριότητας. Οι επιχειρήσεις του συνδυάζουν παραγωγική εμπειρία, τεχνογνωσία και καινοτομία, προσφέροντας λύσεις για τις σύγχρονες απαιτήσεις της κατασκευής και της ανακαίνισης. ΗPARIS BUILDERS SHOW δίνει τη δυνατότητα να αναδείξουν αυτά τα πλεονεκτήματα και να προσεγγίσουν νέους πελάτες και συνεργάτες. Η Enterprise Greece υποστηρίζει την εξωστρέφεια του κλάδου με σαφή προσανατολισμό- στοχευμένες επιχειρηματικές επαφές, νέες εμπορικές συνεργασίες και διεύρυνση των ελληνικών εξαγωγών. Στόχος μας είναι η συμμετοχή των επιχειρήσεων να αποκτήσει συνέχεια και να μετατρέπεται σε σταθερή παρουσία στις αγορές του εξωτερικού, ενισχύοντας τη θέση της ελληνικής παραγωγής στις διεθνείς αγορές».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ 7,589 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΣΤΟ ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026

Πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 7,589 δις. ευρώ παρουσίασε ο κρατικός προϋπολογισμός την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2026, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 5,129 δις. ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 9,449 δις. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στο εννεάμηνο το συνολικό ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού παρουσιάζει πλεόνασμα ύψους 162 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου για έλλειμμα 1,897 δις. ευρώ που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2026 στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2026 και πλεονάσματος 2,401 δις. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Παρά την αύξηση κατά 2,46 δις. στο πρωτογενές πλεόνασμα, η καθαρή υπέρβαση έναντι του στόχου εννεαμήνου περιορίζεται σε 340 εκατ. ευρώ, αν εξαιρεθούν:

- ποσό ύψους 695 εκατ. ευρώ που αφορά σε ετεροχρονισμό πληρωμών του ΠΔΕ, ποσό ύψους 385 εκατ. ευρώ που αφορά σε ετεροχρονισμό πληρωμών σε εξοφλιστικά προγράμματα και ποσό ύψους 905 εκατ. ευρώ που αφορά σε ετεροχρονισμό μεταβιβαστικών πληρωμών σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σε δημοσιονομικούς όρους,
- ποσό ύψους 135 εκατ. ευρώ από τη δεύτερη δόση του τιμήματος για την παραχώρηση άδειας λειτουργίας επιχείρησης καζίνο στο Ελληνικό, που δημοσιονομικά καταγράφεται κατά τη διάρκεια των ετών της παραχώρησης. Επισημαίνεται ότι «το πρωτογενές αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους διαφέρει από το αποτέλεσμα σε ταμειακούς όρους». Επιπρόσθετα, τα ανωτέρω αφορούν στο πρωτογενές αποτέλεσμα της Κεντρικής Διοίκησης και όχι στο σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης, που περιλαμβάνει και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα των Νομικών Προσώπων και των υποτομικών των ΟΤΑ και ΟΚΑ.

Τα έσοδα του εννεαμήνου

Την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2026, το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 57,834 δις. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 2,525 δις. ευρώ, έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2026.

Ωστόσο, στη στοχοθεσία της εισηγητικής έκθεσης είχε συμπεριληφθεί η εισπραξη τον μήνα Ιούνιο ποσού ύψους 1,258 δις. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικό-

τητας (ΤΑΑ), εκ του οποίου ποσό 884 εκατ. ευρώ εισπράχθηκε νωρίτερα, τον μήνα Απρίλιο, ενώ το υπόλοιπο ποσό των 374 εκατ. ευρώ αναμένεται να εισπραχθεί εντός του τρέχοντος έτους.

Εξαιρουμένου του ποσού από το ΤΑΑ, τα καθαρά έσοδα παρουσιάζουν αύξηση κατά 2,899 δις. ευρώ έναντι του στόχου.

Τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε 56,072 δις. ευρώ και περιλαμβάνουν:

- Το ποσό των 306 εκατ. ευρώ από τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, όπως προαναφέρθηκε.
- Το ποσό των 135 εκατ. ευρώ από τη δεύτερη δόση του τιμήματος για την παραχώρηση άδειας λειτουργίας επιχείρησης καζίνο στο Ελληνικό, που είχε προβλεφθεί να εισπραχθεί στο τέλος του 2025.

Αν εξαιρεθούν τα ανωτέρω ποσά, τα φορολογικά έσοδα ανήλθαν σε 55,631 δις. ευρώ, αυξημένα κατά 1,532 δις. ευρώ ή 2,8% έναντι του στόχου.

Η ακριβής κατανομή μεταξύ των κατηγοριών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού θα πραγματοποιηθεί με την έκδοση του οριστικού δελτίου.

Οι επιστροφές εσόδων ανήλθαν σε 6,727 δις. ευρώ, αυξημένες κατά 520 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου των 6,206 δις. ευρώ που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2026, κυρίως εξαιτίας της επιστροφής ΦΠΑ ύψους 306 εκατ. ευρώ από τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, όπως προαναφέρθηκε. Τα έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε 3,518 δις. ευρώ, αυξημένα κατά 278 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου των 3,240 δις. ευρώ που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026.

Οι εισπράξεις του Σεπτεμβρίου

Ειδικότερα τον Σεπτέμβριο 2026, το σύνολο των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε στα 6,483 δις. ευρώ, αυξημένο κατά 194 εκατ. ευρώ έναντι του μηνιαίου στόχου.

Τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε 6,591 δις. ευρώ, αυξημένα κατά 179 εκατ. ευρώ ή 2,8% έναντι του στόχου.

Οι επιστροφές εσόδων ανήλθαν σε 626 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 79 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου των 548 εκατ. ευρώ.

Τα έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων ανήλθαν σε 94 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 26 εκατ. ευρώ

έναντι του στόχου των 120 εκατ. ευρώ.

Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού

Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2026 ανήλθαν στα 57,672 δις. ευρώ και παρουσιάζονται αυξημένες κατά 465 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου των 57,206 δις. ευρώ που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, κυρίως λόγω της επιτάχυνσης των πληρωμών του ΤΑΑ.

Επίσης, είναι αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 κατά 5,412 δις. ευρώ.

Στο σκέλος του Τακτικού Προϋπολογισμού, οι πληρωμές εμφανίζονται μειωμένες κατά 1,105 δις. ευρώ σε σχέση με τον στόχο.

Αξιοσημείωτες μεταβιβάσεις και πληρωμές είναι οι ακόλουθες:

Η επιχορήγηση στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας ύψους 1,544 δις. ευρώ.

Η επιχορήγηση στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων Κοινωνικής Ασφάλισης ύψους 1,994 δις. ευρώ.

Η επιχορήγηση ύψους 917 εκατ. ευρώ προς την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.) για την προμήθεια φαρμακευτικών σκευασμάτων, προϊόντων και υπηρεσιών υγείας, για λογαριασμό των δημόσιων νοσοκομείων.

Οι μεταβιβάσεις προς τα νοσοκομεία και την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας ύψους 1,022 δις. ευρώ.

- Οι επιχορηγήσεις προς τους συγκοινωνιακούς φορείς ΟΑΣΑ, ΟΑΣΘ και ΟΣΕ ύψους 327 εκατ. ευρώ.

- Η επιχορήγηση προς την Κοινωνία της Πληροφορίας ύψους 131 εκατ. ευρώ για την πληρωμή του FUEL PASS.

- Πληρωμή 136 εκατ. ευρώ για την επιδότηση στο diesel κίνησης.

- Η έκτακτη οικονομική ενίσχυση οικογενειών με παιδιά ύψους 232 εκατ. ευρώ.

Οι επενδυτικές δαπάνες ανήλθαν στα 10,395 δις. ευρώ, αυξημένες κατά 1,571 δις. ευρώ σε σχέση με τον στόχο που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, λόγω της επιτάχυνσης των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Επιπλέον, ήταν αυξημένες κατά 2,209 δις. ευρώ σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΙΟΒΕ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ 1,8% ΤΟ 2026, 1,9% ΤΟ 2027 – ΣΤΟ 4% Ο ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Το ΙΟΒΕ διατηρεί την εκτίμησή του για ανάπτυξη +1,8%, ενώ για το 2027 την αναθεωρεί οριακά προς τα κάτω στο +1,9% (από +2%), όπως επισημάνθηκε χθες στη διάρκεια της παρουσίασης της τριμηνιαίας έκθεσης.

Το ποσοστό ανεργίας, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΟΒΕ, αναμένεται να διαμορφωθεί στην περιοχή του 8,6% το 2026 και 7,8% το 2027.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σχετικά με την εξέλιξη του πληθωρισμού, το ΙΟΒΕ εκτιμά ότι οι τιμές θα κινηθούν σε εντονότερα ανοδική τροχιά, με ρυθμό πληθωρισμού στην περιοχή του 4% το 2026, κυρίως λόγω τσενσίχωσης της τιμής των ενεργειακών αγαθών, καθώς και των δευτερογενών επιδράσεων τους στις αλυσίδες παραγωγής, λόγω των συνεχιζόμενων αναταραχών στην Μέση Ανατολή. Επίσης, αναμένεται υποχώρηση του πληθωρισμού το 2027 στην περιοχή του 3%, με σταδιακή αποκλιμάκωση τιμών από το Β' τρίμηνο του επόμενου έτους. Ωστόσο, η αβεβαιότητα γύρω από την εξέλιξη των τιμών είναι ιδιαίτερα έντονη, με μία ενδεχόμενη νησάφλεξη των πολεμικών συγκρούσεων να αναμένεται να ασκήσει περαιτέρω θετικές πιέσεις στις τιμές.

Κατά την παρουσίαση της Έκθεσης, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΙΟΒΕ, κ. Γιάννης Ρέτσος, αφού καλωσόρισε τους συμμετέχοντες στην παρουσίαση, επεσήμανε ότι η δημοσιονομική σταθερότητα αποτελεί προτεραιότητα και προϋπόθεση για

τη συνέχιση της ανάκαμψης της επενδυτικής εμπιστοσύνης, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρώπη.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΙΟΒΕ, Καθηγητής Νίκος Βέττας, επεσήμανε αφενός ότι επιβεβαιώνονται οι θετικές τάσεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο σε ένα περιβάλλον όπου η αβεβαιότητα παρατείνεται και εντείνεται. Μεταξύ άλλων, ανέδειξε τα παρακάτω:

- Στο διεθνές περιβάλλον, πέρα από τις συνεχιζόμενες πολεμικές επιχειρήσεις σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή, η οικονομική αβεβαιότητα σχετίζεται αμφίπλευρα με πολιτικές εξελίξεις σε ΕΕ και ΗΠΑ. Σε αυτό το πλαίσιο ξεχωρίζουν τρεις προκλήσεις: το αυξανόμενο και ευμετάβλητο κόστος ενέργειας, το υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης, καθώς και η δημοσιονομική στενότητα σε μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες.

- Η πορεία της ελληνικής οικονομίας επιδεικνύει σταθερότητα αλλά και προκλήσεις μεσοπρόθεσμα. Στις θετικές τάσεις ξεχωρίζουν η μεγέθυνση του ΑΕΠ ταχύτερα από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη, η βελτίωση στην αγορά εργασίας, η δημοσιονομική συνέπεια, η ανθεκτικότητα της κατανάλωσης και του τουρισμού. Παραμένει ωστόσο επίκαιρη η αντιμετώπιση δομικών αδυναμιών, όπως ο υψηλότερος πληθωρισμός σε σχέση με την Ευρωζώνη, η διάρθρωση των επενδύσεων, το εξωτερικό έλλειμμα και η χαμηλή παραγωγικότητα. Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητη η συστηματική αντιμετώπιση της

κλινονομίας της κρίσης σε θέματα όπως το επενδυτικό κενό, οι δυσμενείς δημογραφικές τάσεις και ο υψηλός όγκος μη εξυπηρετούμενου χρέους συνολικά στην οικονομία.

- Κρίσιμη είναι η επιλογή των μέτρων που προκρίνονται για την στήριξη των νοικοκυριών έναντι του πληθωρισμού. Το εργαλείο των άμεσων και στοχευμένων μεταβιβάσεων είναι συχνά αποτελεσματικότερο από επιδοτήσεις στην τελική τιμή, η οποία υποβαθμίζει τον μηχανισμό των τιμών. Είναι συνεπώς κομβικός ο συντονισμός των σχετικών πολιτικών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

- Γενικότερα, οι εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι υψηλής σημασίας. Η ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, με διατήρηση της κοινωνικής συνοχής έχει ήδη αναδειχθεί από πνέκθεση Draghi (2024). Στην πράξη όμως, υπάρχουν κρίσιμα προβλήματα υστέρησης, τόσο στην ενίσχυση του ανθρώπινου και του φυσικού κεφαλαίου, όσο και στη διαμόρφωση ενός πλαισίου πολιτικών πώς να ενισχύσουν την ΕΕ. Η διαμόρφωση του νέου προϋπολογισμού της ΕΕ και του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου 2028-34, αποτελεί κρίσιμο ζήτημα.

- Για την Ελλάδα, προτεραιότητα έχει η ενίσχυση της επενδυτικής βάσης και της παραγωγικότητας, μέσα από μεταρρυθμίσεις με μακροχρόνιο πρόσημο και στόχο τη σταδιακή διασύνδεση της οικονομίας με παραγωγή υψηλότερης αξίας.

ΟΙ ΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ο Έλληνας καταναλωτής αλλάζει, αλλά όχι πάντα προς μία κατεύθυνση. Ανησυχεί για το οικονομικό του μέλλον, αναζητά μεγαλύτερη αξία από τις αγορές του, ζητά περιβαλλοντική υπευθυνότητα και ταυτόχρονα περιμένει προϊόντα και εμπειρίες προσαρμοσμένα στις προσωπικές του ανάγκες.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, τα νέα στοιχεία του NielsenIQ Consumer Life Global 2026 αναδεικνύουν έναν καταναλωτή με σύνθετες και συχνά αντικρουόμενες προτεραιότητες. Είναι προσεκτικός με τα χρήματά του, αλλά δεν επιλέγει πάντα τη χαμηλότερη τιμή. Ανησυχεί για το περιβάλλον, αλλά δεν είναι πρόθυμος να πληρώσει περισσότερο ή να συμβιβαστεί στην αποτελεσματικότητα. Βλέπει τις δυνατότητες της τεχνικής νοημοσύνης, αλλά προβληματίζεται για τις επιπτώσεις της.

Η Ελλάδα συμμετέχει για πρώτη φορά το 2026 στην παγκόσμια έρευνα της NIQ, μαζί με συνολικά 39 αγορές.

Σύμφωνα να τα αποτελέσματα της έρευνας, μόλις το 25% των Ελλήνων δηλώνει αισιόδοχο για το προσωπικό του οικονομικό μέλλον, ποσοστό που είναι το χαμηλότερο μεταξύ των ευρωπαϊκών αγορών της έρευνας.

Την ίδια στιγμή, το 60% θεωρεί την καλή σχέση ποιότητας και τιμής σημαντικό στοιχείο μιας μάρκας, έναντι 48% που δίνει αντίστοιχη βαρύτητα στην τιμή.

Την ίδια στιγμή, η περιβαλλοντική υπευθυνότητα αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για τους καταναλωτές. Το 58% των Ελλήνων θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να λειτουργούν με περιβαλλοντική υπευθυνότητα, ενώ το 85% ανησυχεί για τη

ρύπανση και το 78% για την κλιματική αλλαγή.

Ωστόσο, η ανησυχία δεν οδηγεί πάντα σε αγορά. Μόνο το 34% λαμβάνει υπόψη το περιβάλλον στις αγοραστικές του αποφάσεις, καθώς το 52% θεωρεί τις πιο φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές πολύ ακριβές και το 31% αμφιβάλλει για την αποτελεσματικότητά τους.

Παράλληλα, οι καταναλωτές αναζητούν όλο και περισσότερο προϊόντα και εμπειρίες προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους. Το 54% των Ελλήνων προτιμά προϊόντα που μπορούν να προσαρμοστούν στις προσωπικές του ανάγκες, ενώ το 50% θεωρεί σημαντικό να περιποιείται ή να επιβραβεύει τακτικά τον εαυτό του.

Η τεχνολογία αναμένεται να ενισχύσει αυτή την τάση. Το 78% πιστεύει ότι η τεχνική νοημοσύνη θα κάνει τις online αγορές πιο εξατομικευμένες, ενώ το 34% των χρηστών AI στην Ελλάδα την έχει ήδη χρησιμοποιήσει για προτάσεις αγορών.

Ωστόσο, η στάση απέναντι στην AI παραμένει αντιφατική: περίπου το 77% πιστεύει ότι θα βελτιώσει πολλούς τομείς της ζωής, αλλά το 83% εκτιμά ότι θα εξαλείψει θέσεις εργασίας. Οι καταναλωτές, επομένως, βλέπουν την αξία της AI, χωρίς να παραβλέπουν τους κινδύνους της.

Μέσα από το TrendKey 2026 Greece, η NIQ αναλύει εννέα μακρο-τάσεις που δείχνουν πώς οι κοινωνικές, τεχνολογικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές αλλαγές επηρεάζουν τις στάσεις και τις επιλογές των καταναλωτών.

Στην Ελλάδα, οι δύο ισχυρότερες τάσεις είναι οι Eco-

Conscience και All about Me, με ποσοστά 24,4% και 24,1% αντίστοιχα. Ακολουθούν οι Experience above All, Discerning Consumption, In the Know, Frictionless Living, Sense of Wellbeing, Belonging και Seeking Safety.

Οι δύο πρώτες τάσεις αναδεικνύουν μια ενδιαφέρουσα ισορροπία στην ελληνική αγορά: από τη μία, οι καταναλωτές ζητούν μεγαλύτερη περιβαλλοντική υπευθυνότητα και, από την άλλη, αναζητούν πιο προσωπικές και εξατομικευμένες επιλογές.

Για τις επιχειρήσεις, το ζητούμενο δεν είναι μόνο να γνωρίζουν τι αλλάζει, αλλά να κατανοούν γιατί αλλάζει. Μόνο έτσι μπορούν να ξεχωρίζουν τις μακροπρόθεσμες αλλαγές από τις πρόσκαιρες τάσεις και να διατηρούν ουσιαστικό ρόλο στη ζωή των καταναλωτών.

Σύμφωνα με την έρευνα, η αξία των τάσεων δεν βρίσκεται μόνο στο τι αλλάζει, αλλά κυρίως στο πώς αυτές οι αλλαγές μπορούν να επηρεάσουν τις μελλοντικές επιχειρηματικές αποφάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, η συστηματική ανάλυση των καταναλωτικών τάσεων βοηθά τις επιχειρήσεις να εντοπίζουν νέες ευκαιρίες, να σχεδιάζουν μακροπρόθεσμα, να επικοινωνούν πιο ουσιαστικά και να κατανοούν καλύτερα τα κοινά τους. Παράλληλα, προσφέρει ένα κοινό σημείο αναφοράς για τις διαφορετικές ομάδες της επιχείρησης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ ΣΤΟ ΔΝΤ: Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΤΕΧΕΙ ΣΤΑ ΔΙΑΔΟΧΙΚΑ ΣΟΚ

«Η Ευρώπη είναι ανθεκτική στις γεωπολιτικές εξελίξεις και τα διαδοχικά σοκ και για πρώτη φορά μετά από πολύ καιρό έχει την πολιτική βούληση να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις, όπως η Ένωση των Κεφαλαιαγορών και η Τραπεζική Ένωση».

Τα παραπάνω, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, δήλωσε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και πρόεδρος του Eurogroup, Κυριάκος Πιερρακάκης, μιλώντας με τη γενική διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, στο κεντρικό πάνελ της ετήσιας συνόδου του ΔΝΤ στη Μπανγκόκ, με θέμα την οικοδόμηση ανθεκτικών και δυναμικών οικονομιών για το μέλλον. Στη συζήτηση συμμετείχαν ο αναπληρωτής πρωθυπουργός και υπουργός Οικονομικών της Ταϊλάνδης, Ekno Nitithanprapas, ο υπουργός Οικονομικών της Αργεντινής, Λουίς Καπούτο και ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Νιγηρίας, Ολαγέμι Καρντόσο.

Παρακολουθούμε τις εξελίξεις, αλλά δεν είμαστε σε συναγερμό, τόνισε ο κ. Πιερρακάκης, προσθέτοντας ότι οι βάσεις της ευρωπαϊκής οικονομίας είναι γερές και αν υπάρχει μία λέξη που να τη χαρακτηρίζει είναι η ανθεκτικότητα. Υπάρχουν, είπε, προβλήματα - κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς, υψηλές τιμές ενέργειας, μεγάλες ανάγκες για επενδύσεις και στα δημόσια οικονομικά - αλλά παράλληλα οι ευρωπαϊκές τράπεζες είναι σήμερα καλύτερα κεφαλαιοποιημένες και το θεσμικό πλαίσιο είναι επίσης καλύτερο.

Αναφέρθηκε στη συμφωνία που υπήρξε στο τελευταίο Eurogroup για ενιαία εποπτεία των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών, σημειώνοντας ότι η πρόοδος που έχει υπάρξει τους τελευταίους 10 μήνες ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι τα τελευταία 10 χρόνια, εκφράζοντας την αισιοδοξία ότι θα υπάρξει αντίστοιχη πρόοδος και για την τραπεζική ένωση. Τόνισε πως υπάρχει κατανόηση για την ανάγκη να υπάρξουν «ευρωπαϊκοί πρωταθλητές» σε όλους τους κλάδους της οικονομίας για να εξαλειφθεί το κενό παραγωγικότητας της Ευρώπης, το οποίο χαρακτήρισε το μεγαλύτερο πρόβλημά της. Τα τελευταία 30 χρόνια, είπε, η παραγωγικότητα στις ΗΠΑ αυξήθηκε με μέσο ρυθμό 1,8% έναντι 1,1% στην Ευρώπη, με αποτέλεσμα η παραγωγικότητά της να αντιστοιχεί στο 75% των ΗΠΑ από 90% το 2000.

Αναφερόμενος στα δημοσιονομικά, σημείωσε ότι το μέσο έλλειμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα είναι 3,5% του ΑΕΠ έναντι 1,7% πριν από 10 χρόνια, ενώ τόνισε ότι το νέο περιβάλλον υψηλών αποδόσεων των κρατικών ομολόγων κάνει πιο δύσκολη την κατάσταση. Σήμερα, είπε, μόνο πέντε χώρες της ΕΕ έχουν πλεόνασμα: η Ελλάδα, η Κύπρος, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία και η Δανία. Το μήνυμα που στέλνει η Ελλάδα, είπε, είναι ότι η δημοσιονομική τάξη αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη, παράλληλα με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, οι οποίες έχουν εθνική και ευρωπαϊκή διάσταση.

Στο σημείο αυτό, η επικεφαλής του ΔΝΤ απέδωσε τα εύσημα

στην Ελλάδα, σημειώνοντας ότι έσπευσε να εξοφλήσει πρόωρα τα δάνεια που είχε πάρει από το Ταμείο και ότι χρηματοδοτεί την ανάπτυξη τεχνικής βοήθειας σε άλλες χώρες. Ο κ. Πιερρακάκης πρόσθεσε από την πλευρά του ότι η κυβέρνηση θέλει να εκπλήξει ευχάριστα αναφορικά με υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης τον επόμενο χρόνο σε σχέση με την πρόβλεψη του ΔΝΤ που είναι παραδοσιακά πιο συντηρητικό στις εκτιμήσεις του.

Η κυρία Γκεοργκίεβα εμφανίστηκε επιφυλακτική για το αν θα συνεχίσει η παγκόσμια οικονομία να δείχνει την ανθεκτικότητά σε κρίσεις των τελευταίων ετών, σημειώνοντας ότι αυτή βασίζεται σε εύθραυστες βάσεις. Πρώτον, είπε, υπάρχουν πολύ σημαντικές αποκλίσεις στις επιδόσεις μεταξύ των χωρών, με αυτές που έχουν μεγαλύτερη σχέση με την τεχνητή νοημοσύνη (AI) να έχουν το μεγαλύτερο όφελος, ενώ από την άλλη πλευρά υπάρχουν χώρες που στενάζουν επειδή είναι εισαγωγείς ενέργειας και δεν εμπλέκονται με την εφοδιαστική αλυσίδα της AI.

Δεύτερον, ανέφερε ότι οι αυξήσεις των τιμών ενέργειας και τροφίμων ενισχύουν τον πληθωρισμό, με τις κεντρικές τράπεζες να συσφίγγουν την πολιτική τους, ενώ το δημόσιο χρέος είναι υψηλό σε πολλές χώρες.

Τρίτον, τόνισε ότι ο σημαντικότερος μοχλός της αναμενόμενης ανάπτυξης 3,1% εφέτος είναι η AI. Τι θα συμβεί, όμως, αν υποχωρήσει ο ενθουσιασμός για αυτή, αναρωτήθηκε.

ΤΤΕ: ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2027

Τις τέσσερις συστημικά σημαντικές τράπεζες στην Ελλάδα και τα κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας που υποχρεούνται να διατηρούν από την 1η Ιανουαρίου 2027 καθόρισε η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ), αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, ως συστημικά σημαντικά ιδρύματα προσδιορίζονται η Εθνική Τράπεζα, η Eurobank, η Alpha Bank και η Τράπεζα Πειραιώς, με το απόθεμα ασφαλείας να διαμορφώνεται στο 1,25% για τη Eurobank σε ενοποιημένη βάση και στο 1% για τις υπόλοιπες τράπεζες, καθώς και για τη Eurobank σε ατομική βάση. Ειδικότερα, με απόφαση της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίστηκαν οι λεγόμενες συστημικές τράπεζες στην Ελλάδα καθώς και τα κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας που πρέπει να διατηρεί η καθεμία εξ αυτών.

Συγκεκριμένα, σε συνεδρίασή της, η εν λόγω επιτροπή στις 30 Σεπτεμβρίου 2026 αποφάσισε να προσδιορίσει ως λοιπά συστημικά σημαντικά ιδρύματα (O-SII) για το έτος 2026, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 124 του ν. 4261/2014, εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία που περιγράφε-

ται στην ΠΕΕ 221/1/17.10.2023, τα πιστωτικά ιδρύματα σε ενοποιημένη βάση: • «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (2.061 μονάδες Βάσης) • «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.» (2.237 μονάδες Βάσης) • «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Ανώνυμος Εταιρεία» (1.976 μονάδες Βάσης) • «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» (3.159 μονάδες Βάσης) και αντίστοιχα τα παρακάτω πιστωτικά ιδρύματα σε ατομική βάση: • «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (2.290 μονάδες Βάσης) • «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.» (2.503 μονάδες Βάσης) • «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Ανώνυμος Εταιρεία» (2.308 μονάδες Βάσης) • «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» (2.309 μονάδες Βάσης).

Επίσης, καθόρισε το ποσοστό του αποθέματος ασφαλείας O-SII για το 2027 στο 1,25% για το πιστωτικό ίδρυμα Τράπεζα Eurobank Α.Ε. σε ενοποιημένη βάση και στο 1% για τα πιστωτικά ιδρύματα: Άλφα Τράπεζα Α.Ε. σε ατομική και ενοποιημένη βάση, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. σε ατομική και ενοποιημένη βάση, Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. σε ατομική και ενοποιημένη βάση, και Τράπεζα Eurobank Α.Ε. σε ατομική βάση, με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1η Ιανουαρίου

2027.

Η μεθοδολογία που εφαρμόζει η Τράπεζα της Ελλάδος για τον προσδιορισμό των O-SII και τον καθορισμό του αποθέματος ασφαλείας O-SII αποτυπώνεται στην Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 221/1/17.10.2023 (ΦΕΚ Β' 6141).

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία αυτή, υπολογίζεται βαθμολογία που υποδηλώνει τη συστημική σημασία κάθε ιδρύματος βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, που αφορούν το μέγεθος, τη σημασία για την οικονομία της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη σημασία των διασυνοριακών δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένης της πολυπλοκότητας που απορρέει από διασυνοριακές δραστηριότητες, καθώς και τον βαθμό διασύνδεσης του ιδρύματος με το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Στα τέσσερα αυτά κριτήρια αντιστοιχούν υποχρεωτικοί δείκτες, οι οποίοι χρησιμοποιούνται κατ' ελάχιστον για τον υπολογισμό της βαθμολογίας κάθε ιδρύματος, που εκφράζεται σε μονάδες βάσης (μ.β.). Όσα ιδρύματα υπερβαίνουν τις 350 μ.β. (κατώφλι βαθμολογίας) θεωρούνται O-SII λόγω της συστημικής τους σημασίας.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

«ΠΥΡΕΤΟΣ» ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Υπό εξέταση 40 πειράματα στο πλαίσιο του επιστημονικού έργου που θα πραγματοποιηθεί στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό

Την προσδοκία του να δει τον Αδριανό Γολέμπ στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό με την ελληνική σημαία, εξέφρασε σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Δημήτρης Παπαστεργίου, κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου που πραγματοποιήθηκε χθες στο υπουργείο, με αντικείμενο την προετοιμασία της ελληνικής συμμετοχής σε επανδρωμένη διαστημική αποστολή και την ανάπτυξη της εθνικής διαστημικής στρατηγικής.

«Ανυπομονώ να δω τον Αδριανό με την ελληνική σημαία στο στήθος, στον Διαστημικό Σταθμό», δήλωσε ο κ. Παπαστεργίου, υπογραμμίζοντας ότι η ελληνική παρουσία στο Διάστημα συνδέεται με την ανάπτυξη υποδομών, την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας και τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων για την εγχώρια τεχνολογική βιομηχανία.

Η αποστολή προγραμματίζεται για το δεύτερο εξάμηνο του 2027, χωρίς να έχει οριστικοποιηθεί η ακριβής ημερομηνία εκτόξευσης. Η μετάβαση στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό αναμένεται να πραγματοποιηθεί από τη Φλόριντα, με διαστημικό σκάφος Dragon της SpaceX, ενώ η παραμονή του Έλληνα συμμετέχοντα εκτιμάται ότι θα διαρκέσει περίπου δύο έως τρεις εβδομάδες.

«Η Ελλάδα σήμερα αρχίζει και αποκτά υποδομές πολύ σημαντικές για όλες τις χώρες», ανέφερε χαρακτηριστικά ο υπουργός, συνδέοντας την αποστολή με τη συνολικότερη προσπάθεια της χώρας να ενισχύσει τη θέση της στον διαστημικό τομέα.

Ο Αδριανός Γολέμπς και η προετοιμασία της αποστολής

Ο Αδριανός Γολέμπς είναι γιατρός με περίπου οκταετή εμπειρία στην υποστήριξη αστροναυτών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Υπηρεσίας (ESA). Έχει εργαστεί στον τομέα της ιατρικής υποστήριξης διαστημικών αποστολών και γνωρίζει τις απαιτήσεις που συνεπάγεται η προετοιμασία και η παραμονή σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό περιβάλλον.

Στην εμπειρία του περιλαμβάνεται επίσης η παραμονή του για έναν χρόνο στην Ανταρκτική, σε συνθήκες απομόνωσης και περιορισμένων πρόσβασης σε υποδομές. Η προετοιμασία για τη διαστημική αποστολή περιλαμβάνει εκπαίδευση στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και την εξοικείωση με τις διαδικασίες που απαιτούνται για την ασφαλή εκτέλεση της πτήσης και των επιστημονικών δραστηριοτήτων.

Στο πλήρωμα αναμένεται να συμμετάσχουν και άλλοι Ευρωπαίοι αστροναύτες, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν παρουσιαστεί για την αποστολή.

Σε αναζήτηση ονόματος για την ελληνική αποστολή

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της ελληνικής διαστημικής αποστολής, εξετάζεται και το ζήτημα της ονομασίας της, ώστε να αποκτήσει μια διακριτή ταυτότητα που θα συνδέ-

ται με την ελληνική συμμετοχή στο Διάστημα. Η επιλογή του ονόματος αποτελεί ένα ακόμη στοιχείο της προσπάθειας να αποκτήσει η αποστολή ευρύτερη απήχηση στην ελληνική κοινωνία.

Τα 40 πειράματα και οι επιστημονικές προτάσεις

Σημαντικό μέρος της ελληνικής συμμετοχής αφορά το επιστημονικό έργο που σχεδιάζεται να πραγματοποιηθεί στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας έχουν προταθεί 40 πειράματα, τα οποία καλύπτουν διαφορετικά πεδία της έρευνας και των τεχνολογικών εφαρμογών.

Οι θεματικές περιλαμβάνουν τη φυσιολογία, τη βιολογία και τη χημεία, τη συμπεριφορά των υλικών σε συνθήκες μικροβαρύτητας, καθώς και δοκιμές τεχνολογιών και συστημάτων επικοινωνίας. Η τελική επιλογή των πειραμάτων που θα πραγματοποιηθούν εξαρτάται από την επιστημονική αξιολόγηση, τις τεχνικές απαιτήσεις και τις εγκρίσεις που απαιτούνται για δραστηριότητες στον Διαστημικό Σταθμό. Η έρευνα σε συνθήκες μικροβαρύτητας μπορεί να προσφέρει δεδομένα που δεν είναι εύκολο να παραχθούν στη Γη, δημιουργώντας δυνατότητες για νέες μελέτες και τεχνολογικές εφαρμογές. Η συμμετοχή ελληνικών ερευνητικών ομάδων μπορεί, παράλληλα, να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων. Η προετοιμασία της αποστολής αφορά και πρακτικές πτυχές της ζωής στο Διάστημα. Μεταξύ άλλων, έχουν δοκιμαστεί περίπου 200 είδη τροφίμων για την επιλογή των γευμάτων που θα μπορούσαν να καταναλωθούν κατά τη διάρκεια της παραμονής στον Διαστημικό Σταθμό.

Η εθνική διαστημική στρατηγική έως το 2035

Η ελληνική συμμετοχή στην αποστολή εντάσσεται σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό για την ανάπτυξη της διαστημικής δραστηριότητας της χώρας, με ορίζοντα το 2035. Κεντρικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια έχει το πρόγραμμα HELLAS-SPACE 2.0, προϋπολογισμού 350 εκατ. ευρώ, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και υλοποιείται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Διαστημική Υπηρεσία και το Ελληνικό Κέντρο Διαστήματος.

Οι δορυφορικές υποδομές μπορούν να αξιοποιηθούν σε ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών, από την πολιτική προστασία και την παρακολούθηση φυσικών καταστροφών έως την επιτήρηση θαλάσσιων περιοχών, τη γεωργία ακριβείας και τις ασφαλείς επικοινωνίες. Παράλληλα, τα σχετικά συστήματα μπορούν να υποστηρίξουν ανάγκες που αφορούν την ασφάλεια και την άμυνα.

Η ανάπτυξη αυτών των δυνατοτήτων έχει ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα, καθώς τα δορυφορικά δεδομένα μπορούν να συμβάλουν στην έγκαιρη αναγνώριση κινδύνων, στην αποτελεσματικότερη διαχείριση κρίσεων και στη βελτίωση

των υπηρεσιών που παρέχονται από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Ο κ. Παπαστεργίου έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη να ενισχυθεί η εγχώρια παραγωγική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό που παρουσιάστηκε, στόχος είναι τουλάχιστον το 50% της παραγωγής που συνδέεται με το πρόγραμμα να πραγματοποιείται στην Ελλάδα, ενισχύοντας την εγχώρια τεχνολογία και δημιουργώντας νέες δυνατότητες για επιχειρήσεις και εξειδικευμένο προσωπικό.

Οι επενδύσεις των Open Cosmos και ICEYE

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης του ελληνικού διαστημικού οικοσυστήματος, αναφορά έγινε στις παραγωγικές εγκαταστάσεις που έχουν ανακοινώσει ότι αναπτύσσουν στην Ελλάδα οι εταιρείες Open Cosmos και ICEYE.

Με βάση τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, η προβλεπόμενη δυναμικότητα παραγωγής ανέρχεται σε έως 400 δορυφόρους ετησίως για την Open Cosmos και έως 150 για την ICEYE. Οι αριθμοί αφορούν τη σχεδιαζόμενη παραγωγική δυνατότητα και δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως επιβεβαιωμένη ετήσια παραγωγή από την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων.

Η δημιουργία παραγωγικών υποδομών μπορεί να ενισχύσει τη συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνείς αλυσίδες παραγωγής, να υποστηρίξει τη μεταφορά τεχνολογίας και να διευρύνει τις προοπτικές απασχόλησης σε έναν τομέα υψηλής τεχνολογίας.

Το ζητούμενο είναι η Ελλάδα να μην περιορίζεται στην αξιοποίηση δορυφορικών υπηρεσιών, αλλά να αναπτύσσει σταδιακά τις δικές της δυνατότητες στον σχεδιασμό, την κατασκευή και την αξιοποίηση διαστημικών συστημάτων.

Εκπαιδευτικές δράσεις από τον Διαστημικό Σταθμό

Η αποστολή έχει και εκπαιδευτική διάσταση. Μεταξύ των δράσεων που εξετάζονται είναι η δυνατότητα επικοινωνίας του Αδριανού Γολέμπ με ελληνικά σχολεία μέσω ερασιτεχνικού ασυρμάτου από τον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό. Η υλοποίηση μιας τέτοιας επικοινωνίας προϋποθέτει τις απαραίτητες εγκρίσεις και την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Παράλληλα, εξετάζεται η πραγματοποίηση εκπαιδευτικού πειράματος με τη συμμετοχή μαθητών. Στόχος είναι να δοθεί στους νέους η δυνατότητα να γνωρίσουν στην πράξη τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζεται και υλοποιείται ένα επιστημονικό πείραμα σε συνθήκες μικροβαρύτητας.

Η επαφή με μια επανδρωμένη διαστημική αποστολή μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο για την ενασχόληση των μαθητών με τις επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά, συνδέοντας την εθνική διαστημική στρατηγική με την εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΤΙ ΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗ ΣΕΛΗΝΗ;

Οι επιστήμονες θα καθορίσουν πώς θα υπολογίζεται ο χρόνος στον δορυφόρο της Γης, ενόψει της μελλοντικής εξερεύνησής του

Τι ώρα είναι στη θάλασσα της Ηρεμίας όταν είναι μεσημέρι στο Παρίσι; Οι επιστήμονες πρόκειται να εξετάσουν το ερώτημα αυτό, το οποίο είναι κρίσιμο για τα μελλοντικά προγράμματα εξερεύνησης της Σελήνης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι χώρες που μετέχουν στις Βερσαλλίες στην 28η Γενική Διάσκεψη Μέτρων και Σταθμών (CGPM), του οργάνου που είναι επιφορτισμένο με τη διεθνή κατάρτιση προτύπων στον τομέα της μετρολογίας, υιοθέτησαν χθες ένα ψήφισμα που αποσκοπεί στον καθορισμό μιας «διεθνούς κλίμακας σεληνιακού χρόνου αναφοράς».

Στη Γη, τα κινητά τηλέφωνα, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και άλλες συνδεδεμένες συσκευές είναι όλα συγχρονισμένα με τον Συντονισμένη Παγκόσμια Ώρα ή UTC, την επίσημη κλίμακα χρόνου. Αλλά η UTC δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη Σελήνη, επειδή ο χρόνος κυλάει πιο γρήγορα εκεί. Πρόκειται για ένα φαινόμενο που προέβλεψε ο Αϊνστάιν στον νόμο του της γενικής σχετικότητας.

Αν συγχρονίζαμε δύο ρολόγια στη Γη και στέλναμε το ένα στη Σελήνη, θα είχαν απόκλιση 56 μικροδευτερολέπτων την

ημέρα μεταξύ τους. Η διαφορά μπορεί να φαντάζει αμελητέα αλλά είναι κρίσιμη σημασίας όταν «πρόκειται να βοηθηθούν τα διαστημικά σκάφη να προσγειωθούν με ακρίβεια στη Σελήνη, τα ρόβερ ή οι αστροναύτες που βρίσκονται εκεί να προσανατολιστούν και να κινηθούν», υπενθύμισε ενώπιον της CGPM η Πασκάλ Ντεφρέν, φυσικός στο Βασιλικό Αστεροσκοπείο του Βελγίου.

«Η ανάγκη για ακρίβεια πλοήγησης της τάξης του ενός μέτρου στη Σελήνη μεταφράζεται σε χρονική ακρίβεια της τάξης του ενός νανοδευτερολέπτου», εξήγησε εξάλλου ο Τζόελ Πάρκερ, ο υπεύθυνος για το θέμα αυτό στην Αμερικανική Διαστημική Υπηρεσία (NASA).

Στο πλαίσιο των επιχειρήσεών τους, η αμερικανική, η κινεζική, η ινδική, η ιαπωνική, η ευρωπαϊκή και άλλες διαστημικές υπηρεσίες σχεδιάζουν να αναπτύξουν δορυφόρους πλοήγησης σε τροχιά γύρω από τη Σελήνη. «Για την επιχειρησιακή ασφάλεια όλων των παρόχων και χρηστών σεληνιακών υπηρεσιών εντοπισμού, πλοήγησης και συγχρονισμού, είναι σημαντικό να υιοθετηθούν κοινοί κανονισμοί», τόνισε ο Πάρκερ.

Οι αστρονόμοι χρησιμοποιούν ήδη για τους υπολογισμούς τους έναν Σεληνιακό Συντονισμένο Χρόνο (TCL). Ορισμένες διαστημικές υπηρεσίες προτιμούν να χρησιμοποιούν μια παράγωγη μορφή του, την οποία κρίνουν πιο κατάλληλη. Ποια από τις δύο μετρήσεις θα επιλεγεί και πώς θα διασφαλιστεί η σύνδεση του σεληνιακού με τον γήινο χρόνο;

Στη Γη, η UTC προκύπτει από τον μέσο όρο 500 ατομικών ρολογιών που είναι καταμετρημένα σε ολόκληρο τον κόσμο. Θα χρειαστεί να εγκατασταθεί ένα παρόμοιο δίκτυο στην επιφάνεια της Σελήνης, όμως ποιος θα έχει την ευθύνη του; Και επειδή η ροή του χρόνου εξαρτάται από το υψόμετρο, ποιο θα είναι το υψόμετρο «μηδέν» στον δορυφόρο της Γης για να γίνει η βαθμονόμηση των ρολογιών; Στη Γη, το μηδέν βρίσκεται στο επίπεδο της θάλασσας, αλλά η Σελήνη δεν έχει θάλασσα...

Σε όλα αυτά και πολλά άλλα ερωτήματα καλούνται να βρουν απαντήσεις τα επόμενα χρόνια οι μετρολόγοι, οι αστρονόμοι, οι γεωφυσικοί, οι γεωδαιτίες, οι διεθνείς οργανισμοί και οι διαστημικές υπηρεσίες.

ΡΗΕΕ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ GREENTECH ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΦΥΛΛΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ ΣΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Πριν από περίπου μία δεκαετία, τα φύλλα της Ποσειδωνίας που εκβράζονται στις ελληνικές ακτές αποτέλεσαν για δύο νέους Έλληνες την αφετηρία μιας διαφορετικής επιχειρηματικής ιδέας. Μπορεί ένα φυσικό υπόλειμμα που παραμένει αναδιοποιήτο να μετατραπεί σε ένα νέο υλικό με πραγματική εμπορική αξία; Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, μέσα από έρευνα και πειραματισμό, η ΡΗΕΕ, ανέπτυξε μια νέα κατασκευαστική μέθοδο και το πρώτο της σύνθετο υλικό με βάση τα νεκρά φύλλα *Posidonia oceanica*, που αποσπώνται φυσικά και εκβράζονται στις ακτές. Ακολούθησαν τα πρώτα εμπορικά προϊόντα- από θήκες κινητών και γυαλιά έως ρακέτες, φωτιστικά και αντικείμενα design-αποδεικνύοντας στην πράξη ότι ένα φυσικό υπόλειμμα μπορούσε να αποκτήσει έναν νέο κύκλο ζωής. Στην πορεία, όμως, η ομάδα της ΡΗΕΕ αντιλήφθηκε ότι η σημαντικότερη αξία όσων είχε αναπτύξει δεν βρισκόταν αποκλειστικά στο ίδιο το υλικό από Ποσειδωνία, αλλά στην τεχνολογία πίσω από αυτό.

«Ξεκινήσαμε πριν από περίπου δέκα χρόνια με ένα πολύ συγκεκριμένο ερώτημα. Πώς μπορούμε να δώσουμε αξία σε ένα φυσικό υπόλειμμα που μέχρι τότε παρέμενε αναδιοποιήτο. Σήμερα αντιλαμβανόμαστε ότι η πραγματική αξία όσων αναπτύξαμε δεν περιορίζεται στην Ποσειδωνία. Είναι η δυνατότητα να αξιοποιούμε διαφορετικά υπολείμματα και απόβλητα και, μέσα από την τεχνολογία μας, να τα επαναφέρουμε στην οικονομία ως μια νέα γενιά υλικών και εφαρμογών», εξηγεί ο Σταύρος Τσομπανίδης, συνιδρυτής της ΡΗΕΕ.

Από ένα υλικό σε μια οικογένεια υλικών

Σήμερα, η αρχική τεχνολογία έχει εξελιχθεί και εφαρμοστεί σε διαφορετικές πρώτες ύλες (υπολείμματα), οδηγώντας στη

δημιουργία μιας ευρύτερης οικογένειας βιοσύνθετων υλικών. Δίπλα στο ΡΗΕΕ Board™ από Ποσειδωνία, υπολείμματα καφέ μετατρέπονται σε Corhee Board™, φλοιοί κακάο σε Cocoa Board™, ενώ διαφορετικές φυτικές πρώτες ύλες που έως σήμερα κατέληγαν σε Χ.Υ.ΤΑ αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη νέων υλικών κάνοντας την κυκλική οικονομία πράξη.

Η εξέλιξη αυτή αποτελεί ταυτόχρονα την απόδειξη ότι η καινοτομία της ΡΗΕΕ δεν περιορίζεται σε μία συγκεκριμένη πρώτη ύλη. Η τεχνολογία μπορεί να προσαρμοστεί σε διαφορετικά feedstocks, δημιουργώντας υλικά με διαφορετική αισθητική και χαρακτηριστικά, με στόχο να αποτελέσουν εναλλακτικές απέναντι σε συμβατικά υλικά και επιφάνειες. Παράλληλα, αλλάζει και η κλίμακα των εφαρμογών. Από τα πρώτα χρηστικά αντικείμενα, τα υλικά της ΡΗΕΕ περνούν πλέον στην αρχιτεκτονική, την επιπλοποιία και το product design, με εφαρμογές σε επιφάνειες επίπλων, επενδύσεις εσωτερικών χώρων και custom κατασκευές, όπου συνεργάζεται στενά με την βιομηχανία της φιλοξενίας.

Από τα βιομηχανικά υπολείμματα σε νέα υλικά

Η ίδια τεχνολογία εφαρμόζεται πλέον και σε συνεργασίες με τη βιομηχανία μέσω του ΡΗΕΕ Technology as a Service (PH-TaaS).

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι συνεργασίες με τη Nespresso, για την αξιοποίηση υπολειμμάτων καφέ, και με τη σοκολατοβιομηχανία ION, όπου φλοιοί κακάο από την παραγωγική διαδικασία αξιοποιούνται ως πρώτη ύλη για την ανάπτυξη νέων υλικών. Το ιδιαίτερο στοιχείο του μοντέλου είναι ότι η εμπορική αξιοποίηση των νέων αυτών υλικών ξε-

κινά από τους ίδιους τους παραγωγούς των υπολειμμάτων, επιστρέφοντας ουσιαστικά το απόβλητο στον κύκλο της οικονομίας με νέα μορφή και αξία. Αυτή είναι στην πράξη η έννοια της κυκλικής οικονομίας που επιχειρεί να εφαρμόσει η ΡΗΕΕ μέσα από τη συνεργασία της με τη βιομηχανία.

ΡΗΕΕ Materials Lab: η επόμενη γενιά υλικών

Πίσω από την εξέλιξη αυτή βρίσκεται το ΡΗΕΕ Materials Lab, ο ερευνητικός και τεχνολογικός πυρήνας της εταιρείας. Μια δυναμική ομάδα εργάζεται συνεχώς πάνω σε έργα Έρευνας & Ανάπτυξης, διερευνώντας νέες πρώτες ύλες, πολυμερή και παραγωγικές τεχνολογίες, με στόχο την ανάπτυξη της επόμενης γενιάς καινοτόμων υλικών με βάση τη φύση. Η νέα αυτή κατεύθυνση αποτυπώνεται πλέον και στο νέο website της ΡΗΕΕ, (<https://phee.gr/>) το οποίο μόλις τέθηκε σε λειτουργία και παρουσιάζει τη νέα οικογένεια υλικών, τις εφαρμογές τους και τη δραστηριότητα του ΡΗΕΕ Materials Lab. Δέκα χρόνια μετά τα πρώτα πειράματα με την Ποσειδωνία σε μια αποθήκη στην Πάτρα, η ΡΗΕΕ επιχειρεί το επόμενο βήμα. Από ένα καινοτόμο υλικό, σε μια ολόκληρη οικογένεια φυσικών υλικών που φέρνουν τη φύση στην καθημερινότητά μας και φιλοδοξούν να συμβάλουν στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος των κατασκευών. Η ΡΗΕΕ δεν αφήνει πίσω της την Ποσειδωνία, όπως αναφέρει ο Σταύρος Τσομπανίδης, εξελίσσει την τεχνολογία που γεννήθηκε μέσα από αυτήν σε μια νέα γενιά υλικών, με περισσότερες εφαρμογές, νέες αγορές και διεθνή προσανατολισμό.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ – ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 32-33

16/10/2026

Χαμηλότερο κατά 3 μέτρα το ύψος στην πρόσοψη επί της Παττισίων

Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο κάνει ένα καθοριστικό βήμα προς τη νέα εποχή του, ανοίγοντας ένα ακόμη κεφάλαιο στη μακρά ιστορία του. Ένα από τα πιο απαιτητικά στάδια της προετοιμασίας για την επέκταση και την αναβάθμισή του ολοκληρώθηκε χθες, με την ομόφωνη θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων επί των μελετών της οριστικής αρχιτεκτονικής φάσης, σε δύο διαφορετικές συνεδριάσεις, στις οποίες έδωσαν το «παρών» ο Βρετανός αρχιτέκτονας Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ και συνεργάτες του. Τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό του έργου έχουν αναλάβει τα γραφεία Τσίπερφιλντ-Τομπάζν. Το επόμενο βήμα αναμένεται με την ολοκλήρωση των μελετών εφαρμογής το πρώτο εξάμηνο του 2027.

Το μουσείο προετοιμάζεται για τις επόμενες δεκαετίες ως «σύγχρονο τοπίο της πόλης», με την επέκταση προς την οδό Παττισίων, σχεδιασμένη ώστε να μην ανταγωνίζεται το ιστορικό κτίριο, αναβάθμιση του διατηρητέου συγκροτήματος, ένα δημόσιο «ρομαντικό πάρκο» και μια ενιαία μουσειολογική αφήγηση όπως έχει εγκριθεί από τα ανώτατα γνωμοδοτικά όργανα του ΥΠΠΟ. Παρουσιάζοντας την οριστική αρχιτεκτονική μελέτη, ο Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ χαρακτήρισε τη χθεσινή ημέρα «σημαντικό σταθμό σε μια μακρά διαδρομή», αναδεικνύοντας τη σημασία της συνεργασίας που προηγήθηκε για τη διαμόρφωση της τελικής πρότασης. Όπως μάλιστα ανέφερε, «η σύνθεση παλαιού και νέου επιδιώκει να δημιουργήσει έναν σύγχρονο χώρο συνάντησης με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον». Με αυτή την αρχή, ο σχεδιασμός επιδιώκει να συνδέσει το ΕΑΜ με την πόλη, αναδεικνύοντας το ιστορικό κτίριο. Η οριζόντια ανάπτυξη της επέκτασης προς την Παττισίων επιτρέπει τη δημιουργία ενός δημόσιου πάρκου στην οροφή της, προσβάσιμου από τις οδούς Β. Ηρακλείου και Τσοπίσ. Παράλληλα, επί της Παττισίων διαμορφώνεται ένα νέο πλάτωμα, που θα οδηγήσει στη νέα, πιο άνετη κεντρική είσοδο του μουσείου.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον είχε η αναφορά του Βρετανού αρχιτέκτονα στις κύριες αλλαγές που ενσωματώθηκαν στην οριστική αρχιτεκτονική πρόταση, σε συνέχεια των παρατηρήσεων των ΚΑΣ και ΚΣΝΜ (Δεκεμβρίου 2025). Οι παρεμβάσεις επικεντρώθηκαν στη μείωση του ύψους κατά 3 μέτρα της νέας πρόσοψης-του στηθαίου του κτιρίου της επέκτασης επί της οδού Παττισίων, με το ύψος του να κυμαί-

νεται από 5,25 έως 7,25 μέτρα, στη διαμόρφωση των τριών περιπτερών στον κήπο, καθώς και στη βελτίωση της ροής των επισκεπτών μεταξύ νέου και ιστορικού κτιρίου.

Όπως έχει διατυπωθεί από τους μελετητές, η νέα επέκταση χωροθετείται κάτω από τον σημερινό κήπο επί της οδού Παττισίων.

Παρεμβάσεις στο ιστορικό κτίριο και φύτευση 250 δέντρων

Πέρα από την επέκταση, η οριστική αρχιτεκτονική μελέτη προβλέπει την αναβάθμιση του ιστορικού κτιρίου, με παρεμβάσεις που, όπως υπογράμμισε ο Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ, σχεδιάστηκαν «με σεβασμό στον μνημειακό χαρακτήρα του». Προβλέπονται ανακαίνιση των αιθουσών της δεκαετίας του 1950 και της ανατολικής πτέρυγας του Γεωργίου Νομικού (1930), ανάδειξη της συμμετρίας, των υλικών και του φυσικού φωτισμού, καθώς και βελτίωση της κυκλοφορίας των επισκεπτών. Υπενθυμίζουμε ότι οι εκθεσιακές υποδομές διευρύνονται, ενδεικτικά οι χώροι των Προϊστορικών Συλλογών αυξάνονται από 1.100 σε 2.500 τ.μ. και των περιοδικών εκθέσεων από 429 σε 1.033 τ.μ. Σύμφωνα με τη μελέτη Αρχιτεκτονικής Τοπίου, προβλέπεται η δημιουργία ενός νέου πάρκου με 250 δέντρα και 5.000 θάμνους, εμπνευσμένο από τη φιλοσοφία του «ρομαντικού πάρκου», προσφέροντας μια αστική δάση στην καρδιά της Αθήνας. Για τις κυκλοφοριακές επιπτώσεις, ο αρμόδιος μελετητής ανέφερε ότι σχετική μελέτη προκρίνει την προσωρινή στάση τουριστικών λεωφορείων στην οδό Β. Ηρακλείου, εξετάζοντας και τη μεταφορά της στάσης του ΟΑΣΑ.

ΝΕΟ ΜΙΓΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1, 29

16/10/2026

Ποια business plans χρηματοδοτούνται στον δρόμο προς την πράσινη μετάβαση

Σε νέα φάση περνά η εμπλοκή των τραπεζών στην πράσινη μετάβαση. Μετά τη χρηματοδότηση των ενεργειακών επενδύσεων για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών και αιολικών πάρκων, οι τράπεζες εμπλέκονται όλο και περισσότερο σε έργα αποθήκευσης ενέργειας.

Πιο πρόσφατο παράδειγμα, αυτό της Alpha Bank, που χρηματοδοτεί με 56 εκατ. μία από τις μεγαλύτερες αυτοτελείς μονάδες αποθήκευσης στην Ελλάδα.

Το δάνειο λαμβάνει η KARMET ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, κοινοπραξία της Metlen και του ομίλου Καράτζη, για την ανάπτυξη αυτοτελούς μονάδας αποθήκευσης στη Θεσσαλία. Το έργο έχει ισχύ 330 MW και χωρητικότητα 790 MWh, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 170 εκατ. ευρώ. Πέραν του τραπεζικού δανείου, η χρηματοδοτική διάρθρωση περιλαμβάνει 81

εκατ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και 33 εκατ. ίδια κεφάλαια των επενδυτών. Μόλις προχθές, στο περιβόριο του Μεσογειακού Φόρουμ της Χρηματοοικονομικής Πρωτοβουλίας του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον, Περιβάλλον, ο διευθύνων σύμβουλος της Πειραιώς, Χρήστος Μεγάλογ, δήλωσε ότι η τράπεζα είναι έτοιμη να στηρίξει αντίστοιχα έργα, στο πλαίσιο της ευρύτερης δραστηριοποίησής της στην πράσινη χρηματοδότηση, με χαρτοφυλάκιο 5 δισ. ευρώ. Η αγορά υποστήριξε περνά από τη φάση της ταχείας ανάπτυξης της παραγωγής ΑΠΕ σε εκείνη της ενίσχυσης της ευελιξίας του συστήματος.

Η Εθνική Τράπεζα διαθέτει χαρτοφυλάκιο χρηματοδοτήσεων ΑΠΕ 2,6 δισ. ευρώ, με τα φωτοβολταϊκά να αντιστοιχούν περίπου στο 40%, ενώ θέτει στόχο την αύξησή του στα 3,3 δισ. ευρώ το 2027. Χρηματοδοτεί την ανάπτυξη μονάδας αποθήκευσης της Elsewedy Electric στα Οινόφυτα, ισχύος 50 MW και χωρητικότητας 100 MWh, συνδυάζοντας τραπεζικό δανεισμό με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.

Η Eurobank έδειξε από νωρίς ενδιαφέρον για την αποθήκευση, χρηματοδοτώντας 100% τα δύο πρώτα έργα του είδους. Χρηματοδοτεί με 17,3 εκατ. πέντε έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με μπαταρίες, τα οποία αναπτύσσει ο Όμιλος Κρίστωρ, δύο εκ των οποίων συγχρηματοδοτούνται από το Τ.Α.

Έχει χρηματοδοτήσει αντίστοιχα σημαντικά έργα στη Βουλγαρία και συνεχίζει πάνω στη χρηματοδότηση αντίστοιχων έργων. Για τις τράπεζες, η χρηματοδότηση των μπαταριών αποτελεί διαφορετική άσκηση από εκείνη των έργων ΑΠΕ.

«Κλειδί» αξιολόγησης ο ανταγωνισμός στον κλάδο

Η στροφή της τραπεζικής χρηματοδότησης συνδέεται με τις αυξανόμενες ανάγκες του ηλεκτρικού συστήματος. Η υψηλή διείσδυση των ΑΠΕ, οι περικοπές παραγωγής και οι ώρες με μηδενικές ή αρνητικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας ενισχύουν την ανάγκη αποθήκευσης της περίσσειας παραγωγής, ώστε να διατίθεται στο δίκτυο, όταν η ζήτηση και οι τιμές είναι υψηλότερες. Για τις τράπεζες, η χρηματοδότηση των μπαταριών αποτελεί διαφορετική άσκηση από εκείνη των έργων ΑΠΕ που στηρίζονται σε μακροχρόνιες συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Η σημερινή έλλειψη αποθηκευτικής ικανότητας μπορεί να στηρίξει τις αποδόσεις των πρώτων έργων, αλλά, καθώς θα προστίθενται νέες μονάδες, ο ανταγωνισμός ενδέχεται να περιορίσει τις ευκαιρίες κέρδους και να συμπίσει τις τιμές. Μια παράμετρος που συνεκτιμάται, όταν οι τράπεζες αξιολογούν χρηματοροές σε βάθος δεκαετιών. Η διάρκεια ζωής του εξοπλισμού, το κόστος λειτουργίας και αντικατάστασης, η πρόσβαση σε διαφορετικές αγορές και η ύπαρξη συμβάσεων ή άλλων μηχανισμών που περιορίζουν μπορούν επηρεάσουν καθοριστικά την τραπεζική αξιολόγηση. Στην ίδια εξίσωση εντάσσεται και η αξιοποίηση επιδοτήσεων.

Συνέχεια στη σελ 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Παρότι οι διαδικασίες ένταξης σε προγράμματα ενίσχυσης μπορεί να επιβαρύνουν χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, η συμμετοχή δημοσίων πόρων μειώνει το κεφάλαιο που πρέπει να καλύψουν οι επενδυτές και μπορεί να βελτιώσει την αναλογία δανεισμού προς ίδια κεφάλαια.

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ ΓΙΑ «COCO-MAT» ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΕ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ 23

16/10/2026

Τρίτωσε η χρηματική ποινή εναντίον του Δημοσίου και υπέρ των κατοίκων για το ξενοδοχείο που, παρότι μέρος του κρίθηκε κατεδαφιστέο το 2019, εξακολουθεί να κρύβει την Ακρόπολη Για «θέατρο του παραλόγου» κάνει λόγο η Αποκεντρωμένη Διοίκηση

«Πρόστιμο στο πρόστιμο» συνεχίζεται το σίριαλ με την κατεδάφιση των υψηλότερων ορόφων του ξενοδοχείου «Coco-Mat» στην οδό Φαλήρου, στην περιοχή του Μακρυγιάννη. Οι τελευταίοι δύο όροφοι και το δώμα του ξενοδοχείου υπερβαίνουν το ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων στην περιοχή (φτάνουν τα 33 μέτρα, έναντι των 24 επιτρεπόμενων) και το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) τους έχει κρίνει αυθαίρετους και κατεδαφιστέους ήδη από το 2019. Ωστόσο, επτά χρόνια αργότερα, τίποτα δεν έχει προχωρήσει.

Οι υψηλότεροι όροφοι του ξενοδοχείου συνεχίζουν να κρύβουν την Ακρόπολη και το ανώτατο δικαστήριο της χώρας επέβαλε για τρίτη φορά πρόστιμο στο Δημόσιο υπέρ των κατοίκων των οποίων η προσφυγή δικαιώθηκε στο ΣτΕ. Ακόμα και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία έχει την αρμοδιότητα της κατεδάφισης, μιλά για το «θέατρο του παραλόγου».

Το πρώτο πρόστιμο του ΣτΕ κατά του ελληνικού δημοσίου επιβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2025. Είχε ύψος 5.000 ευρώ για καθέναν από τους τέσσερις προσφεύγοντες. Το δεύτερο πρόστιμο επιβλήθηκε τον Απρίλιο του 2026 και είχε ύψος 10.000 ευρώ. Το τελευταίο χρονικό πρόστιμο επιβλήθηκε προ ολίγων ημερών, είχε ύψος 20.000 ευρώ, με το ΣτΕ να επισημαίνει ότι εάν δεν καταβληθεί από το υπουργείο Οικονομικών στους κατοίκους, τότε η υποχρέωση καταβολής του θα μετακυλιστεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Το ανώτατο δικαστήριο της χώρας διαπίστωσε ότι ναι μεν «έχει συντελεστεί πρόοδος» στην προώθηση της διαδικασίας κατεδάφισης, ωστόσο, επτά χρόνια μετά την απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ και πέντε χρόνια από την κατάθεση της αίτησης συμμόρφωσης, «η πλήρης συμμόρφωση δεν έχει επέλθει».

Το ΣτΕ επέβαλε το τρίτο πρόστιμο «συνεκτιμώντας το διακύβευμα της συγκεκριμένης διαδικασίας συμμόρφωσης που συνίσταται στην προστασία των μνημείων του Ιερού Βράχου, του Μουσείου της Ακρόπολης και του περιβάλλοντος χώρου και το γεγονός ότι οι δύο προηγούμενες επιβληθείσες χρηματικές κυρώσεις δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στους αιτούντες». «Τρέχουμε προκειμένου να υλοποιηθεί η απόφαση του ΣτΕ, αλλά δεν θα παρακάμψουμε σε καμία περίπτωση τη νομική διαδικασία», απαντά σε σχετικό ερώτημα της «Εφ. Συν.» ο γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος.

«Βήμα Βήμα»

Ο ίδιος αντιπτείνει ότι η διαδικασία της κατεδάφισης των τελευταίων ορόφων του ξενοδοχείου «δεν έχει κολλήσει». Επισημαίνει όμως με κατηγορηματικό τρόπο ότι πρόκειται για μια διαδικασία που θα γίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα. «Μιλάμε για ένα κτίριο που λειτουργεί και δεν είναι δική μου δουλειά να κλείσω το ξενοδοχείο», τονίζει ο κ. Ζαφειρόπουλος, μια φράση που ερμηνεύεται ως ξεκάθαρη αιχμή προς το υπουργείο Τουρισμού.

Όπως μας εξηγεί ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, απαιτείται η ολοκλήρωση μιας μελέτης συμπληρωματικής στην πρώτη. Η σύνταξή της, σύμφωνα με όσα μας είπε, θα ολοκληρωθεί σύντομα, ομοίως και οι έλεγχοι στο κτίριο. Ο κ. Ζαφειρόπουλος προσθέτει ότι έχει απευθυνθεί στο υπουργείο Υποδομών ώστε οι μηχανικοί του υπουργείου να προχωρήσουν σε εξειδικευμένο έλεγχο των παραδοτέων της μελέτης, ελέγχος που ακόμη βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

«Πηγαίνουμε βήμα βήμα ώστε να διασφαλιστεί πως ό,τι κάνουμε δεν θα δώσει σε κανέναν το δικαίωμα να μας πει ότι κάναμε κάποια παρανομία, ούτε να δώσουμε στον ιδιοκτήτη το δικαίωμα να ισχυριστεί ότι κάναμε κάποια επιπόλαιη παρασπονδία. Και απόδειξη πως ό,τι έχουμε κάνει μέχρι σήμερα είναι σωστό είναι ότι κανένας δεν έχει αμφισβητήσει την έως τώρα διαδικασία».

«Δεν πρόκειται να θέσουμε σε κίνδυνο καμία ανθρώπινη ζωή. Η Αποκεντρωμένη λειτουργεί με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και σύμφωνα με τους χρόνους που πρέπει», συμπληρώνει. Όσον αφορά το ενδεχόμενο να μετακυλιστεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση η υποχρέωση καταβολής του προστίμου στους κατοίκους, ο κ. Ζαφειρόπουλος σημειώνει ότι «ελέγχουμε εάν είμαστε εμείς αρμόδιοι να πληρώσουμε το πρόστιμο ή το υπουργείο Οικονομικών».

Σε κάθε περίπτωση, το «τριπλό» πρόστιμο που έχει επιβάλει το ΣτΕ είναι ένα σαφές μήνυμα ότι το ανώτατο δικαστήριο θέλει να υπάρξει συμμόρφωση με την απόφασή του, καθώς και ότι δεν θα πάρει τα μάτια του από την υπόθεση.

Ο ΝΕΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,47

16/10/2026

Γκρίζο μάρμαρο αντί για άσφαλο στον Αγνώστο Στρατιώτη

Δάπεδο από γκρίζο μάρμαρο Αλιβερίου αντικαθιστά την άσφαλο στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη 94 χρόνια μετά τα αποκαλυπτήριά του, σύμφωνα με ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεοτέρων Μνημείων. Η άσφαλτος με την οποία καλύπτονται τα πέντε στρέμματα της επιφάνειας της πλατείας έχει φθαρεί, είναι ιδιαίτερα ολισθηρή για τους εύζωνες και αναπτύσσει υψηλές θερμοκρασίες. Και παρόλο που ήταν το υλικό το οποίο είχε επιλεγεί από τον αρχιτέκτονα που σχεδίασε το μνημείο, Εμμανουήλ Λαζαρίδη, η νέα αρχιτεκτονική μελέτη που υπογράφεται από το γραφείο των Μαρίας Μαγνήσση και Θέμη Μπιλή επέλεξε το μάρμαρο ακριβώς για να λύσει τα προβλήματα που είχε το αρχικό υλικό, αλλά και επειδή το σκούρο γκρι πέτρωμα θα επιτρέψει στο μνημείο να διατηρήσει τη γνωστή του εικόνα.

Η άσφαλτος, ωστόσο, δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα του μνημείου, η προστασία, η συντήρηση και ο καθαρισμός του οποίου έχουν τεθεί υπό την αρμοδιότητα του υπουργείου Εθνικής Αμυνας. Τόσο το ανάγλυφο του Φωκίωνα Ρωκ με τον νεκρό οπλίτη όσο και οι 16 μεταλλικές ασπίδες, όπως και τα χάλκινα κύπελλα θυμιάματος έχουν έντονες φθορές από την ατμοσφαιρική ρύπανση, τις καιρικές συνθήκες, τα περιπτώματα των περιστεριών, αλλά και τους κραδασμούς από το μετρό και την κατασκευή του υπόγειου πάρκινγκ της Βουλής - τα οποία και θα τύχουν φροντίδας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟ.

Προβλήματα υπάρχουν και στην περιφράξη, μέρος της οποίας έχει χαθεί, ενώ η υγρασία είναι έντονη στους αναλημματικούς τοίχους.

Τα μέλη του ΚΣΝΜ προβληματίστηκαν επί μακρόν για την τοποθέτηση των μαρμαρίνων καθισμάτων που προέβλεπε η μελέτη - η οποία είχε εγκριθεί προηγούμενως από συμβουλευτική επιτροπή που είχε επί τούτου συσταθεί από το ΥΠΠΟ και το ΥΕΘΑ - ενώ ζητήθηκαν επιπλέον αναλυτικές μελέτες φωτισμού και φυτοτεχνική.

